

Katolički list

ZVONIK

GOD: IX BR. 2 (88) Subotica, veljača (februar) 2002. 40,00 din

OJ ZDRAVO, KRIŽU, NADO SVA!

Na prvu nedjelju korizme svečano se unosi križ u sve katoličke crkve. On se postavlja na vidno, počasno mjesto. U KRIŽ ćemo biti zagledati narednih četrdeset dana. Zašto križ? Zašto polunago, razapeto tijelo čovjeka? Da ne znamo što se dogodilo po križu i poslije križa, svima bi to bilo vrlo čudno. Sigurno bi nam taj prizor smetao. Ali, mi vjerujemo i znamo da je Isus Krist po križu spasio svijet, otkupio čovjeka. Mi znamo da su Isusov križni put, Isusova muka i smrt na križu vrhunac njegove poslušnosti Ocu i vrhunac njegove ljubavi prema čovjeku. Mi isto tako znamo da Isusova smrt na križu nije njegov kraj, nego samo jedna epizoda, jedan događaj njegovog života. Uskrsno jutro učinilo je da Kristov križ zasja sjajem koji se neće ugaziti do konca svijeta. Jutro Kristova uskrsnuća učinilo je da križ procvjeta i zamiriše najdivnijim mirisom...

Da, samo s tim znanjem možemo pred križem stajati potrešeni, raskajani, oplakani, na koljenima, ali i mirni, zahvalni, puni nade pa i nutarnje radosti... Kako sam odlučio ove godine u uvodnicima posvetiti više prostora kršćanskoj kreposti nade, osvrnut ću se ovdje na jedan dirljiv stih Večernje Velikoga jedna iz Časoslova naroda Božjega. On glasi: "Oj zdravo, križu, nado sva!" Doista, Kristov križ je izvor naše nade! Nada nam je najpotrebnija kad imamo poteškoća, nevolja - kad smo bolesni, kad smo u tjeskobi i strahu, kad dođe mrtvi čas. Križ nam je tada sva nada, jer znamo da poslije muke stiže olakšanje. Kad smo na mucu, znamo često

uzdahnuti i reći: Samo mi Bog može pomoći. Kad prestane svaka ljudska logika, kad se iscrpi svo ljudsko znanje i sva moć medicine, psihologije ili psihijatrije, ostaje nam križ. Tada se valja u njega zagledati i kroz njega gledati u budućnost. Taj nam pogled može vratiti vjeru i pouzdanje. Taj nas pogled može spasiti od očaja. Pogled na križ može nam vratiti osmijeh na lice... Ljudska patnja i stradanje, bol i umiranje, nemaju trajnu moć ni posljednju riječ, poručuje nam Isus sa križa. Treba samo izdržati, prihvaćati i prikazivati tu bol, to trpljenje. Pretvarati bol u ljubav. Tada će i naši križevi procvjetati i zamirisati. Tada će i naši križevi izgaravati posebnom svjetlošću. Isus želi da to bude iskustvo svakog kršćanina. On želi da svaki njegov učenik uzme svoj križ svaki dan i da ga tako slijedi. On želi da po svom životnom križu dostignemo radost spasenja i da suobličeni njegovoj mucu dademo svoj doprinos za spasenje čovječanstva.

Dakle, ove korizme zagledajmo se ponovno u križ. Kličimo mu kao izvoru nade u bolje sutra, u ljepšu budućnost, u sretnu vječnost.

Volio bih, dragi čitatelji, da Vam ovaj korizmeni broj "Zvonika" vrati nadu i oživi vjeru da se po križu stiže k radosti uskrsnuća...

Želim Vam svima plodnu korizmu, moleći Gospodina: "U dane Muke Gospodnje, umnoži milost dobrima i digni krivnju s grešnika!"

Vaš urednik

KORIZMENI HIMNI

Tajanstven vršec običaj
Obdržavajmo ovaj post
Što četrdeset dana se
Već od starine postio.

Njim najprije su počeli
Židovski zakon, proroci,
Tad Isus ga posvetio,
Vremena Kralj i Stvoritelj.

Uzdržavajmo stoga se
U jelu, pilu, riječima,
snu, zabavi i budni je
Na osjećala pazimo.

Izbjegavajmo poroke,
Što mlitavce obaraju,
Ne popuštajmo nimalo
Prepredenom silniku.

Udijeli, Trojstvo blaženo,
Podari, Bože jedini,
Da posti tvojim vjernima
Donesu plod obilati. Amen.

/Služba čitanja/

Posveti post naš korizmen,
O pokorniče Isuse!
Ti post taj sveti naredi
Na spasenje svim ljudima.

Pomozi svoju crkvu ti,
Obdari nas obraćenjem
I iznutra nas očisti,
Operi nas od grijeha svih.

Svu prošlost grešnu briši nam
Po svojoj blagoj milosti.
Budućnost nam blagoslivljaj
Da dobrim djelom urodi.

Nek ovo vrijeme obnovno,
Za obraćenje pogodno,
I um i srce pripremi
Za skora slavlja vazmena.

Nek cio ti se klanja svijet,
Dobrote puna Trojice,
A nas nek milost obnovi,
Da novu pjesmu pjevamo. Amen.

/Večernja/

Na naslovnoj stranici:
Crkva Presvetog Trojstva u Maloj Bosni
foto: Pál Rásztovác

Piše: mr. Andrija Kopilović

17. 02. 2002. - 1. NEDJELJA KORIZME*Post 2,7-9; 3,1-7; Rim 5,12-19; Mt 4,1-11***Nadmoćnost milosti**

Ulazimo u Korizmu. Osobito i privilegirano vrijeme susreta Boga i čovjeka. Vrijeme obraćenja i vrijeme milosti. Odlomak poslanice Rimljanima koji se danas čita u liturgiji poručuje snažno teologijom milosti veliko Božje djelo: otkupljenje čovjeka. Grijeh je nažalost naša ljudska stvarnost i to zato što smo i osobno izloženi napasti ali i zato što smo baštinici grešne naravi našega praoca Adama. Sklonost na grijeh i sama grešnost ušli su toliko u naš život da je, možemo reći, jedva moguće sačuvati se od grijeha bez izvanredne i osobite Božje milosti. Stoga gotovo svi ljudi imaju iskustvo grijeha a, nažalost, daleko manji broj i iskustvo oproštenja grijeha. Isus Krist je najjači dokaz Božjega čudesnog milosrđa jer nam po Isusu Kristu nudi stvaranje novoga Adama - novoga čovjeka. Tamo, dakle, gdje u čovjeku prevlada grijeh, još moćnije djeluje milost i to milost oproštenja za onoga koji se kaje i obraća. Kao što je neposlušnost prvog čovjeka dovela grešno stanje na zemlju, tako je poslušnost novog Adama - Isusa Krista - omogućila da mi, njegovi učenici, njegovim opravdanjem možemo postati pravednici i spašeni. Uvjet je naša poslušnost Isusu Kristu. To je korizmeni hod vjernika, tj. suobličiti se Kristu, biti poslušan poput njega Ocu i tako prepustiti njegovoj milosti našu grešnost pa će se i na nama obistiniti Pavlova rečenica: "Gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost."

24. 02. 2002. - 2. NEDJELJA KORIZME*Post 12,1-4a; 2 Tim 1,8b-10; Mt 17,1-9***Bog zove i prosvjetljuje**

U odlomku poslanice Timoteju apostol Pavao potiče svoga vjernoga učenika, a po njemu svakoga od nas, na nekoliko bitnih stvari na koje smo pozvani kako bismo mogli ispuniti svoje kršćansko poslanje. Naše kršćansko poslanje je svakako nastaviti Isusovo djelo širenja Radosne vijesti i svjedočiti i riječju i životom Isusovo evanđelje. Prva uputa apostolova odnosi se na činjenicu da se za službu evanđeliste treba zalagati i da tu službu prati izvjesna patnja i progonstvo. Vjernik mora znati da njegovo poslanje svjedočenja nije bez napora, nije bez patnje i nije privilegij užitka nego je poslanje svjedočenja - poslanje koje daje Bog a ne čovjek. Druga poruka odlomka je da se u svom življenju Evanđelja i svjedočenju ne dokazujemo našim djelima. Ne zato što ne bi bila dobra, nego zato što u našim djelima mora biti prisutno ispunjenje volje Božje i proslava njegove milosti. Treća misao je da je ta milost nama darovana i pokazana u Isusu Kristu za sva vremena i stoga se ne smijemo bojati i biti tjeskobni, jer kršćanska povijest ide uzlaznom linijom do punine vremena i proslave Božje. Kristovim pojavkom smrt je obeskrjepljena i zato je već započeo vječni život.

3. 03. 2002. - 3. NEDJELJA KORIZME*Izl 17,3-7; Rim 5,1-2.5-8; Iv 4,5-42***Ocu po Kristu u Duhu**

U središtu smo poruke spasenja iz poslanice apostola Pavla Rimljanima. Opravdanje pred Bogom je glavna tema ove poslanice. Apostol nas poučava da nas naša vjera opravdava po Isusu Kristu i dovodi u zajedništvo s Bogom. Opravdanje je milost koju primismo i po kojoj se i na nama odražava slava Božja. Ta milost je nama darovana u božanskoj osobi Duha Svetoga, a da bismo ga mogli primiti, Krist je za nas položio život. Tako se s jedne strane očitovale najveće Božje milosrđe jer je primio žrtvu ljubavi svoga Sina dok još bijasmo grešnici da bi nam nakon njegove smrti i uskrsnuća podario Duh Svetoga i tako nam ulio beskonačnu nadu u spasenje. Dakle, činjenica Kristove smrti i uskrsnuća, činjenica izljeva Duha Svetoga koji nam je dan, čini da smo kao kršćani ljudi nade i u toj nadi stojimo nepostidjeni jer imamo pristup Bogu. Najveće čudo novoga stvaranja je upravo u tome što je u nama izvela milost Božja. Mi jesmo u zajedništvu s Bogom i jesmo djeca Božja i hramovi Duha Svetoga i stoga je kršćanski život nepobitna poruka svakomu čovjeku da mu je po Isusu Kristu darovano spasenje, milost i mir.

10. 03. 2002. - 4. NEDJELJA KORIZME*1 Sam 16,1b.6-7.10-13a; Ef 5,8-14; Iv 9,1-41***Svjetlo Kristovo**

U kratkom odlomku iz poslanice Efežanima, sukladno poruci 4. korizmene nedjelje kada se govori o svjetlosti i o preobraženju u "sinove svjetlosti", i apostol Pavao svojim učenicima sučeljava svjetlo i tamu. Prvo nas podsjeća da smo svi prije krštenja bili sinovi tame. A po krštenju smo postali sinovi svjetlosti. Dapače, kako on kaže, sama svjetlost u Gospodinu. Ako smo svjetlost onda svijetlimo, i apostol izričito napominje koja je to naša svjetlost kojom svijetlimo. To je iznad svega ono što je milo Gospodinu, a to su: dobrotu, pravednost i istina. Čovjek je dakle pozvan da u svijetu kako onda Efežanima, tako i sadašnjem naraštaju bude svjetlost po dobroti, pravednosti i istini. Ako sada poput apostola ovoj činjenici suprotstavimo svijet tame, onda nam je lako razumjeti zašto je i naše vrijeme tako patničko i opterećeno zlom, nepravdom, neistinom i zavodenošću. Da apostol Pavao danas živi, zasigurno bi jednako tako govorio, jer smo svi svjedoci da patimo jedino zato što se na nas sručila ne-dobrota, nepravda i laž. Kršćanin je čovjek koji baš zato što je sin svjetla treba shvatiti svoje poslanje u svijetu: govoriti posve jasno svojom dobrotom, svojim istančanim osjećajem za pravednost, nadasve svojim istinitim i istinskim stavom prema sebi, Bogu i čovjeku. Ta i takva istina će nas spasiti, kaže Isus. Zato nas ne iznenađuje poklik apostolov u današnjem odlomku: "Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih, i zasvijetlit će ti Krist."

IZLAZAK IZ DOSADAŠNJIH OKVIRA PASTORALNOG DJELOVANJA

U subotu, 22. rujna 2001. godine, Đakovačka i Srijemska biskupija dobila je još jednoga pomoćnog biskupa. Riječ je o **mons. Đuri Hranicu**. Mons. Hranic je rođen 1961. godine u Ceriću kraj Vinkovaca. Za svećenika svoje matične biskupije zaređen je 1986. Dogmatsku teologiju je doktorirao 1993. na Papinskom sveučilištu Gregoriana na temu *Čovjek slika Božja u naučavanju Ivana Pavla II. (1978-1988)*. Povratkom u biskupiju postao je profesor dogmatike na Učilištu Teologija u Đakovu.

U prigodi njegova biskupskog ređenja, zamolili smo trenutno najmlađega hrvatskog biskupa da čitateljima Zvonika progovori nekoliko riječi.

* Drugi pomoćni biskup - iznenađenje za cijelu biskupiju

ZVONIK: *Kako ste doživjeli svoje imenovanje pomoćnim biskupom Đakovačke i Srijemske biskupije?*

□ **MONS. HRANIĆ:** Ponajprije kao veliko iznenađenje, jer naša biskupija nije nikada u povijesti imala dva pomoćna biskupa. Stoga je moje imenovanje pomoćnim biskupom Đakovačke i Srijemske biskupije, pored biskupa mons. Đure Gašparovića, iznenađenje i za čitavu našu biskupiju. Svjestan sam toga da, ukazano mi povjerenje, ponajprije znači obvezu! Biskup mons. Marin Srakić, naš dijecezanski biskup, koji me je ohrabrio u prihvaćanju nove službe, osjeća potrebu višestruke obnove života u biskupiji. Zato je, među ostalim, sazvao Biskupijsku sinodu. Pred mene, u tom smislu, postavlja i konkretna očekivanja. I na početku svoje službe osjećam tremu i pomalo strah pitajući se hoću li uspjeti odgovoriti na izazove koje pred mene postavlja biskup, te koje postavljaju svećenici i vjernici naše biskupije (osobito u njezinom slavonskom dijelu).

* Duhovna strujanja šire se iz gradskih središta

ZVONIK: *Na kom polju ćete se Vi posebno angažirati?*

□ **MONS. HRANIĆ:** Biskup mons. Marin Srakić me je već imenovao generalnim vikarom za teritoriju naše biskupije koja se nalazi u Republici Hrvatskoj. Trenutno u biskupiji nemamo pastoralnog vikara i to područje rada

najbliže je zato službi generalnog vikara. Preda mnogom ostaje velika zadaća doprinosa generalnog tajnika Drugoj biskupijskoj sinodi, te pomoć dijecezanskom biskupu u provođenju zaključaka Biskupijske sinode u svakodnevni život i pastoralno djelovanje naše mjesne Crkve. I još jedna velika i ne zadnja zadaća jest osobita pastoralna skrb za grad Osijek, ali i druga gradska središta u našoj biskupiji. Osijek je sveučilišno središte, kulturno, administrativno... Centar je s 1/5 vjernika naše biskupije, među kojima je više od 5.000 studenata, brojni intelektualci i kulturni radnici. Pracrkva je shvatila važnost gradskih središta iz kojih se duhovna strujanja šire i u seoske sredine. Osjećamo potrebu promišljanja i nove organizacije pastoralne skrbi u tom gradu, i sadržajem i oblikom i kvalitetom prilagođene jednom sveučilišnom i kulturnom središtu kao što je grad Osijek. I to je veliki izazov i zadaća za mene, za svećenike, redovničke zajednice i brojne već angažirane vjernike u gradu Osijeku.

* Isus zove svećenike na autoevangelizaciju

ZVONIK: *Vaše je biskupsko geslo "Izvezi na pučinu" (Lk 5,4). Što tim geslom želite naglasiti?*

□ **MONS. HRANIĆ:** Čini mi se da se Crkva danas, a i naša biskupska zajednica, osobito svećenici, osjeća poput Petra poslije neuspješnog ribolova. Kroz dosadašnji sinodski rad naše biskupije uočio sam određeni umor i posustalost, kao da nema dovoljno volje i odvažnosti za iskorak iz dosadašnjih klasičnih oblika pastoralnog djelovanja. Isusovu riječ upućenu Petru poslije bezuspješnog djelovanja doživljam kao poziv upućen meni osobno da izađem iz dosadašnjih okvira svojega profesorskog i svećeničkog rada u našoj biskupiji, te da preuzmem još veći stupanj suodgovornosti za sinodsku i uopće koncilsku obnovu naše biskupije. Istodobno tu Isusovu riječ osjećam kao riječ upućenu nama svećenicima za autoevangelizaciju i snažnije vjerničko prijanjanje i suobličnje Kristu rassetome i uskrsnulome na prihvaćanje logike pšeničnog zrna, te na hrabrost povjerenja u Njega i Njegovu riječ. "Ali na tvoju riječ bacit ću mreže"

treba biti osobni odgovor svakoga od nas na Isusov poziv "izvezi na pučinu", tj. na novu evangelizaciju današnjega raskršćanjenoga društva za kojega nam se čini da nema dovoljno sluha za kršćansku poruku. I Petru se, dok nije smogao snage za poklanjanje povjerenja, činio nepotrebnim

i opterećujućim bilo kakav dodatni napor. Tek poklonjeno povjerenje i vjerničko predanje rađa oduševljenjem, pokreće na dodatni napor i omogućuje oduševljeno i vjerodostojno svjedočanstvo koje je u stanju pokrenuti i druge. "Izvezi na pučinu" je, dakle, za mene sinteza i nutarnje obnove Crkve, ali i nadahnuće za iskorak i hod na početku trećega tisućljeća kako nas na to i poziva papa Ivan Pavao II. u svom apostolskom pismu *Ulaskom u treće tisućljeće*.

* Budimo ponosni na svoj identitet, kulturu, jezik

* U licu svakoga čovjeka prepoznajmo Boga

ZVONIK: *Što biste poručili čitateljima Zvonika i vjernicima susjedne Vam Subotičke biskupije?*

□ **MONS. HRANIĆ:** Bog je u svom utjelovljenom Sinu Isusu Kristu progovorio tko je za Njega čovjek. U Isusu, svoju je ruku položio na čovjeka kao na svoju svojinu. Sjedinio se sa svakim čovjekom i pokazao da je mjera Njegove ljubavi prema čovjeku njegov utjelovljeni Sin. Na taj način je potvrdio nepovredivo dostojanstvo svakog čovjeka. Atak na njegova ljudska prava je atak na Boga. Nama ljudima je istodobno pokazao da, unatoč svega, mora biti lijepo i uzvišeno biti čovjek. Otvorio je horizont našega ljudskoga postojanja i pokazao nam cilj ljudskoga življenja - zajedništvo s Trojedinim Bogom.

Vjernicima vaše biskupije i svim čitateljima Zvonika rekao bih stoga: lijepo je i uzvišeno biti čovjek. Naša nas kršćanska samosvijest poziva da bude-mo ponosni na svoj identitet, kulturu, jezik, da to ljubimo i da isto tako, u licu svakoga čovjeka prepoznajemo Boga. Budite zato hrabri i postojani u svim poteškoćama s kojima se susrećete. Nastojte pružiti svjedočanstvo: "gle, kako se ljube!", i nastojte biti sposobni pružiti odgovor svakome koji od vas zatraži razlog nade koja je u vama (usp. 1 Pt 3,15).

Razgovarao: Marinko Stantić

ZA JEDINSTVO KRŠĆANA U SUBOTICI

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana i ove godine je održana na tradicionalni način. Osim u katoličkim crkvama sv. Jurja, sv. Roka, sv. Marije i sv. Mihovila kršćani grada Subotice molili su zajedno za zajedništvo i u pravoslavnoj crkvi "Vaznesenja Gospodnjeg", u reformiranoj kršćanskoj crkvi i u evangeličkoj crkvi.

Pod geslom ovogodišnje Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana "U tebi je izvor životni" predstavnici različitih kršćanskih Crkava svaku večer su se u lijepom broju okupljali u spomenutim crkvama na Službu riječi odnosno Euharistiju.

Svečanije je ove godine bilo u četvrtak 24. siječnja u franjevačkoj crkvi sv. Mihovila, gdje su okupljeni vjernici predvođeni svojim svećenicima na čelu sa subotičkim biskupom **mons. Ivanom Péntzesom** uz molitvu za jedinstvo molili također i za mir u svijetu, pridružujući se tako **sv. Ocu Ivanu Pavlu II.** i predstavnicima velikih svjetskih religija okupljenima s istom nakanom u Asizu. Prigodnu propovijed o djelotvornoj ljubavi koja tvori mir održao je **mr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marije Majke Crkve.

Završetak Molitvene osmine i ove godine bio je u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije. Svečanu sv. misu predvodio je subotički biskup **Péntzes** u zajedništvu s vikarom za Srijem **mons. Đurom Gašparovićem**, sa svećenicima grada i okolice te u nazočnosti predstavnika drugih kršćanskih Crkava.

Prigodnu propovijed održao je biskup Gašparović. On je podsjetio da subotička Crkva toga dana slavi svoga zaštitnika sv. Pavla, sjeća se uspostave svoje biskupije i zajedno s drugim kršćanima grada moli za jedinstvo svih kršćana.

Podsjećajući na Pavlov poziv koji se zbio u "pravi trenutak", naglasio je da se i nama objavljuje u pravi trenutak, te rekao: "Sadašnjem svijetu javlja se i objavljuje zato da surađuje s ljudima. Svijet je potreban Isusa Krista. Očito je da je taj naš suvre-

meni svijet, koji su nam pripremile prošle generacije, svijet velikih mogućnosti i obećanja, ali, u isto vrijeme, svijet velikih suprotnosti, napetosti i opasnosti. Čitamo, gledamo, slušamo što se to sve zbiva u ovom našem vremenu. Zanosne vas možda tehnički uspjesi znanosti. Doista, tehničke su mogućnosti čudesne. Čovjek ima u rukama toliko veliku moć da može u jed-

nom trenutku svijet i ovu našu zemlju učiniti rajom zemaljskim ili je isto tako u jednom trenutku uništiti. Nalazimo se pred teškim i mučnim pitanjem. Kako s toliko naglašenim napretkom suvremenog svijeta spojiti činjenicu da se čovjek boji čovjeka i narodi žive u strahu jedni pred drugima? A čovjeka Riječ Božja ozbiljno opominje: Tko sije nepravdu, žanje nesreću i šiba njegova gnjeva udarit će njega samoga (Izr 21,2)". No, što činiti da se nepravda ne sije, upitao je biskup Gašparović, i ustvrdio: "Potrebno je biti apostol. Treba svjedočiti Krista drugima. Treba moliti za mir i donositi mir. No, pitamo se, gdje se mora dogoditi mir? U čovjeku! I Pavao je prvo u sebi morao doživjeti mir u susretu s Isusom Kristom. Život s Bogom donosi mir a ne nemir, pravdu a ne nepravdu, istinu a ne laž i ljubav a ne mržnju." Na koncu svoje propovijedi biskup Gašparović je molio Gospodina da djeluje u ljudskim srcima, u našim obiteljima, u čitavome svijetu kako bi čovjek i sav svijet bili uzdignuti ne samo na "ljudsku razinu, nego i na božansku".

Na misi su pjevali združeni katedralni zborovi "Albe Vidaković" i "Sv. Terezija", a blagoslov su uz biskupe podijelili svaki na svoj način i predstavnici drugih kršćanskih crkava: paroh **Rade Šovljanski** u ime SPC, **Árpád Dolinsky**, superintendent Evangeličke crkve, i **Katalin Réti**, pastoraica Reformirane kršćanske crkve.

I sjemeništarcari iz gimnazije "Paulinum" dali su svoj doprinos molitvi za jedinstvo kršćana sudjelovanjem na ovoj sv. misi a oni su već sljedećeg dana proslavili i blagdan svog zaštitnika - sv. Pavla.

Na ovom slavlju sudjelovao je u ime lokalne samouprave g. **Imre Kern**, predsjednik Izvršnog odbora subotičke općine, sa suprugom.

Andrija Anišić

KATOLIČKA CRKVA SVETOG MIHOVILA - ODŽACI

"ASIZ U ODŽACIMA"

Na poziv i poticaj svetoga Oca pape Ivana Pavla II. župnik **Jakob Pfeifer** je 23. siječnja u Odžacima upriličio "mali Asiz", MOLITVU ZA MIR na koju su se odazvali: jerej o. **Goran Artukov**, paroh SPC u Odžacima, sa svojim vjernicima; u ime evangelištike slovačke Crkve **Vjera Batori** sa svojim vjernicima; te efendija **Fadil Murati**, glavni imam za Vojvodinu iz Novog Sada.

Molitveno zajedništvo je započelo pjesmom "Dobri Kralju mira" a onda je domaćin sve prisutne pozdravio i rastumačio razlog okupljanja. Zatim su i prisutni predstavnici drugih religija sudjelovali svaki na svoj karakterističan način.

Paroh odžački o. Goran govorio je na temu "U tebi je izvor života, tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo" i na temu mira. Svoje sudjelo-

vanje je završio molitvom Oče naš.

Fararka Batori pročitala je cijeli psalam i na iste teme govo-

mila završivši svoje sudjelovanje molitvom, naravno na slovačkom jeziku.

Hadži efendija **Fadil Murati** citirao je najprije Kur'an na arapskom jeziku, a onda je vrlo prigodno govorio i uputio molitvu Svevišnjem.

Župnik domaćin je nakon kraće homilije, molitvom i blagoslovom zaključio ovo molitveno zajedništvo različitosti koje nas sve obogaćuje, kako je naglasio u homiliji.

APATIN

Na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola, koji je prvotni zaštitnik naše Subotičke biskupije, a na završetak Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana je u Apatinu slavljena sveta misa koju je slavio domaćin **Jakob Pfeifer**, a propovijedao je jerej **Dragan Štević**, paroh SPC apatinsko prigrevački. Pravoslavni vjernici supjevali *Oče naš* a dva mladića pravoslavca otpjevala su prigodni himan za vrijeme pričesti. /B.M./

SUBOTIČKI NOVINARI S NADIBISKUPOM HOČEVAROM

U subotičkoj župi sv. Roka 30. siječnja pod pokroviteljstvom Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u povodu sv. Franje Saleškog, zaštitinika novinara i medija, održan je susret subotičkih novinara s medijskim biskupom BK SRJ **mons. Stanislavom Hočevarem**, nadbiskupom i metropolitom beogradskim.

Na ovom susretu sudjelovali su novinari hrvatskih, mađarskih i srpskih subotičkih medija.

Na početku susreta sve okupljene pozdravio je **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta, naglasivši da je ovo već peti susret ovakve vrste, ali prvi put s nadbiskupom za medije. Na susretu je na početku bio nazočan i subotički biskup **mons. Ivan Péntzes**.

U svom obraćanju novinarima nadbiskup Hočevar je istaknuo: "Novinari i biskupi imaju veoma slično poslanje - i vi i mi smo komunikatori, jer komuniciramo s ljudima. I vi i mi dužni smo govoriti istinu. Temeljni preduvjet za to je voditi egzistencijalni dijalog, a ne samo tehnički."

U nastavku susreta nadbiskupu su se predstavili svi prisutni novinari:

Čedomir Kilibarda, urednik programa na srpskom Radio Subotice, **Toni Bedalov**, novinar subotičke TV, **Ildiko Árpási**, urednica programa na mađarskom jeziku Radio Subotice, **Ivan Vujić**, direktor i v.d. glavnog i odgovornog urednika subotičke TV, **Milovan Miković**, direktor i glavni i odgovorni urednik "Subotičkih novina", **Josip Stantić**, urednik novosadske emisije "TV DIVANI", **Vesela Laloš**, dopisnica "Danasa", **Milenko Popadić**, dopisnik "Blica", **Vojislav Sekelj**, glavni urednik subotičkog dvotjednika "Žig", **Vesna Vidaković**, novinarka novosadskog "Dnevnika", **Katarina Čeliković**, član uredništva katoličkog lista "Zvonik", **Đorđe Dragojlović**, dopisnik "Bete", **Andrija Anišić**, glavni urednik "Zvonika", **mr. Zvonko Blaško**, glavni urednik beogradskog katoličkog lista "Blagovijest" te **Zlatko Romić**, novinar "Subotičkih novina".

U posljednjem dijelu susreta nadbiskup Hočevar je odgovarao na pitanja novinara. Jedno od niza zanimljivih pitanja bilo je što on misli o Papinom posjetu SRJ. "Uvjeren sam da bi posjet Svetoga Oca Jugoslaviji, ako bi do njega došlo, djelovao veoma pozitivno; da bi pridonio smirivanju tenzija i strasti, jačanju tolerancije, razumijevanja i suradnje... Iskustva drugih zemalja pokazuju da posjet Pape nikada nije rezultirao pogoršanjem odnosa, već je, upravo suprotno, pridonosio miru, razvitku duha razumijevanja, suradnje i tolerancije u toj

regiji", naglasio je nadbiskup Hočevar.

Na pitanje kakva je medijska slika u Srbiji nakon političkih promjena, nadbiskup je ustvrdio da se puno toga promijenilo na pozitivno, ali da i dalje treba nastojati na objektivnosti kako ne bi došli do pretjerivanja kao nedavno kada su slovenski franjevci optuženi da "je 8000 slovenskih franjevaca pomagalo uništavati Srbe na Kosovu". To boli kada se ne zna da slovenskih franjevaca ukupno ima sotinjak.

Nezaobilazno je bilo i pitanje o prvim dojmovima oko uvođenja vjeronauka u školu koji je nadbiskup Hočevar ocijenio "veliki historijski događaj. Vjerska nastava će moći ukazati društvu da je vjera konsitutivna dimenzija čovjeka." Ocjenjujući prve rezultate kao dobre i pozitivne, nadbiskup je kao napredak izdvojio: "Započeli smo normalan dijalog s ljudima iz prosvjete."

U zaključku ovoga susreta **mr. Kopilović** je predložio da ovi susreti postanu tradicionalni, s tim da bi se izdigli na ekumensku razinu, jer bi na njih pozvali i predstavnike povijesnih crkava s ovog područja te da bude također uvijek i neko okvirno predavanje.

Poslije susreta s novinarima, nadbiskup Hočevar je u pratnji svog tajnika **Franca** i glasnogovornika BK SRJ **Zvonka Blaška** posjetio i dječji vrtić "Marija Petković - Sunčica" u samostanu sestara Kćeri Milosrđa.

Andrija Anišić

PREDSJEDNIK HRVATSKE MATICE ISELJENIKA BORIS MARUNA U SUBOTICI

"OKUPITE SE POD ISTIM KIŠOBRANOM"

Na poziv Organizacijskog odbora "Velikog prela" Hrvatsku zajednicu u Bačkoj posjetio je od 1. do 3. veljače predsjednik Hrvatske matice iseljenika **Boris Maruna** sa svojom suradnicom **Marijom Hećimović**.

Željevši goste upoznati s aktualnim stanjem i problemima koje ima hrvatska zajednica, predsjedavajući Forumu hrvatskih institucija **mr. Andrija Kopilović** ih je pozvao na sjednicu Forumu 1. veljače kojoj je prisustvovao i savjetnik za hrvatsku manjinu u SR Jugoslaviji u Veleposlanstvu R. Hrvatske u Beogradu **mr. Ivan Bandić**.

Gospodinu Maruni su se tijekom sjednice predstavili pojedini članovi Forumu, a diskusija je pokazala da najbrojnija autohtona hrvatska zajednica izvan domovine osim što ima mnogobrojne aktivnosti ima i višestruke probleme.

Boris Maruna predaje cvijeće "najlipčoj" prelji

Naglasivši da su mu poznati problemi s kojima se Hrvati suočavaju, g. Maruna je ukazao na potrebu da se svi, bez obzira na političke različitosti, okupe "pod istim kišobranom" jer se podijeljenosti najviše raduju oni drugi. **Mr. Bandić** je kao prioritetni cilj izdvojio skori popis stanovništva u kojem se svi trebaju angažirati.

Boris Maruna je tijekom boravka u Subotici razgovarao i s predstavnicima Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici, s gradonačelnikom Subotice **Istvánom Ispánovicsom**, te predstavnicima HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta i HKUD "Vladimir Nazor" u Somboru.

K. Č.

NOVI ČLANOVI FSR U SUBOTICI

Franjevački svjetovni red u Subotici slavio je u nedjelju 27. 01. 2002. Primali smo naime nove članove u godinu Formacije - novicijat. Sedam kandidata je primljeno. Bratski susret su uzveličali i braća i sestre trećoreci iz Novog Sada na čelu sa svojim duhovnim asistentom o. **Tadejom Vojnovićem OFM**. Nakon bratskog sastanka imali smo zajedničku svetu misu koju je vodio o. **Marijan Kovačević OFM** - duhovni asistent Subotičkog bratstva. Propovijedao je o. Tadej, a koncelebrirali su i župnici vlč. **Željko Šipek** (Žednik), vlč. **Julije Bašić** (Bikovo) i **mons. Marko Forgić OFS**, duhovnik sjemeništa. Nakon toga je uslijedila bratska gozba.

Svoje čestitke i bratski pozdrav uputio nam je i ministar FSR područja sv. Antuna Padovanskog, sa sjedištem u Osijeku, brat **Mato Batorović OFS**, koji je bio spriječen da i sam prisustvuje susretu. /Cs/

HUMANITARNI KONCERT

ŠESTI PUT ZA SIROMAHE

U organizaciji **Mile Crnjca** u dvorani Mađarskog kulturnog centra "Népkör" u Subotici, u nedjelju 3. veljače, održan je humanitarni koncert. Na ovogodišnjem, šestom po redu, humanitarnom koncertu nastupili su, među ostalim, katedralni zbor "Albe Vidaković", zatim KUD "Bunjevka", KODDE "Öregfiúk", Tamburaški sastav "Ravnica", KUD "Žetva" iz Kucure i drugi.

Prihod od ovog koncerta namijenjen je i ove godine osobama u potrebi s područja župe Isusova Uskrsnuća odnosno MZ "Novo Selo". /Zv/

UREĐIVANJE OKOLIŠA OKO TAVANKUTSKE CRKVE

Lijepo vrijeme koncem mjeseca siječnja i početkom veljače omogućilo je da se ostvari višegodišnja zamisao o detaljnom uređenju prostora oko župne crkve u D. Tavankutu. Realizaciju ovog plana pomoglo je dvadesetak vjernih župljana koji su desetak dana svesrdno radili na ukljanjanju starih stabala, žbunja, panjeva i svega suvišnog, kako bi cijeli prostor oko crkve postao što uredniji. Crkveni prostor, kao i sav bliži prostor, lijepo je poravnat strojevima te je tako Crkva postala vidljivija i pristupačnija. U cjelokupnom poslu više vjernika je pomagalo traktorima, motornim pilama i ostalom mehanizacijom da bi se što više i ljepše uradilo. Cijeli park iza crkve je poravnat te je u planu da se do proljeća zasade nove sadnice gdje ima prostora.

Zahvalni smo svima koji su u ovom velikom poduhvatu na bilo koji način pomogli. Posebno zahvaljujemo **Andriji Ivankoviću** iz Subotice koji je svojim novim traktorom olakšao najteže poslove.

I. P.

Novouređeni
prostor
oko crkve

HRVATSKE KATOLIČKE INTERNET STRANICE (II.)

Glas koncila
www.glas-koncila.hr/GK.htm

Najčitanije hrvatske katoličke novine imaju i svoje Internet izdanje, koje se, nakon ranijih izmjena, ustalilo na adresi www.glas-koncila.hr/GK.htm. Za cyber izdanje GK-a znakovito je da, poput mnogih novina u svijetu čiji je tiskani oblik primaran a Internet izdanje tek njegova izvedenica, nije cio sadržaj "papirnatoga" izdanja prenešen na Internet već samo određeni dijelovi. No, za razliku od mnogih takvih primjera, Glas koncila na Internetu nije odabir tek nekoliko, istina, značajnijih rubrika, ali ne i onih najboljih. Internet izdanje Glasa koncila, međutim, karakterizira da sadržava veliki broj članaka iz "papirnatoga" izdanja, uključujući i najbolje dijelove pisanoga GK-a, primjerice rubrike komentar, nedjeljna biblijska poruka, interview, meditacija i dr. Za mnoge čitatelje izvan Hrvatske, u koje ulaze i većina čitatelja Zvonika, ovo je dragocjeni izvor najnovijih vijesti o Crkvi u Hrvata.

s. b.

DEVETNICA GOSPI LURDSKOJ

Redovnici i redovnice oko Marije

I ove godine je od 2. do 11. veljače u franjevačkoj crkvi u Subotici održana drevna devetnica u čast Gospi Lurdskoj. Devetnica je započela proslavom Dana posvećenog života. Toga dana okupile su se redovnice grada Subotice te zajedno s domaćinima, redovnicima franjevcima proslavile svoj dan. Svečanu sv. misu predvodio je biskup **mons. Ivan Péntzes**, koji je održao i prigodnu propovijed ističući važnost redovničkog života u suvremenoj Crkvi kao i svjedočenje njihovog života i rada u našoj biskupiji. On je osobito istaknuo važnost Marijinog primjera za redovnički život. Bio je ovaj susret ujedno i molitva za duhovna zvanja kojima ova biskupija jako oskudijeva.

Marija na početku trećeg milenija

Okvirna tema ovogodišnjih propovijedi na devetnici bila je "Marija - temelj nade u vjeri kršćana na početku trećeg tisućljeća". Ovogodišnji propovjednik bio je **mr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marija Majka Crkve. Svaku večer veliki broj vjernika pobožno je sudjelovao u molitvi Krunice na sv. misi i s pozornošću pratio njegove zanimljive propovijedi, upoznavajući se usput i s Papinim dokumentom "Ulaskom u novo tisućljeće" prema kojem je razradio svoje propovijedi.

Blagdan bl. Alojzija Stepinca

U okviru ove devetnice, otkad je proglašen blaženim, 10. veljače u središtu slavlja je bl. Alojzije Stepinac. Ne samo po izloženoj slici pred oltarom, nego i po sadržaju slavlja. I ove godine je svečanu sv. misu u čast bl. Alojziju predvodio subotički biskup **dr. Ivan Péntzes** u zajedništvu sa subotičkim franjevcima i petnaest svećenika iz grada Subotice i okolice. Biskup Péntzes održao je i prigodnu propovijed. Govoreći o Isusovom nalogu učenicima: "Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima", biskup je ukazao na Gospu i kardinala Stepinca koji su živjeli ovu Isusovu riječ. Potaknuo je tako prisutno mnoštvo vjernika, koje se toga dana okupilo u dragoj im "staroj crkvi" da doista budu "sol zemlje" i "svjetlo svijeta" moleći zagovor Gospe Lurdske i bl. Alojzija da i oni mogu postati Kristovi svjedoci svijetleći u svijetu svojim dobrim djelima i potičući tako druge da slave Oca našega koji je na nebesima.

Devetnica je završila na sam blagdan Gospe Lurdske procesijom s Gospinim likom iz crkve do njezine špilje koja se nalazi u kapeli Crne Gospe franjevačkog samostana.

Čast Gospi Lurdskoj i na mađarskom jeziku

U isto vrijeme trajala je pobožnost Prečistom Srcu Marijinu na mađarskom jeziku u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije. Okvirna tema propovijedi bila je: "Poruka spasa Crkvi novog stoljeća", prema Pismima maloazijskim Crkvama iz knjige Otkrivenja (2-3). Ove godine su propovijedali svećenici: **Ervin Kovács**, **mons. Stjepan Beretić**,

Biskupi Péntzes (lijevo) i Beer podjeljuju blagoslov

László Gruber, Károly Szungyi, János Sztrikovits, Attila Nagy, o. Zoltán Dukai ofm, Csaba Paskó i mr. Andrija Kopilović.

Devetnica je završena svečanom biskupskom misom koju je predvodio ostrogonsko-budimpeštanski pomoćni biskup **dr. Miklós Beer**, u zajedništvu s domaćim biskupom **dr. Ivanom Péntzesom**. Biskup Beer održao je i prigodnu propovijed. Na koncu mise biskup Péntzes je kod Gospinog lika obnovio posvetu biskupije Bezgrešnom Srcu Marijinom.

Andrija Anišić

"GOSPA LURDSKA" U TAVANKUTU

Više desetljeća se u tavankutoj župi "Srca Isusova" održava devetnica u čast Gospi Lurdskoj. Ova pobožnost započela je na inicijativu sestara dominikanki jer je njihova kuća posvećena Gospi Lurdskoj. U posljednje vrijeme ovu pobožnost prihvaća sve veći broj vjernika Tavankuta te se ona održavala do lani u vjeronaučnoj dvorani i po mnogim obiteljskim kućama. Ove godine znatno se povećao broj vjernika koji su se redovito okupljali na molitvu te je pobožnost prvi puta održana u crkvi sve dane. Krunicu su predvodila najmlađa djeca koja su se u lijepom broju uključila u ovu pobožnost. Svaku večer na pobožnosti je bilo od 100 do 150 vjernika.

Na sam dan Gospe Lurdske, 11. veljače, uoči svečane mise bila je prilika za sv. Ispovijed, a u sklopu misnog slavlja svima starijima i bolesnima podijeljen je sakrament bolesničkog pomazanja.

I. P.

DAN SVEĆENIKA POD OKRILJEM O. GERARDA

Pod okriljem Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića, u utorak 12. veljače u karmelićanskoj crkvi u Somboru proslavljen je Dan svećenika Subotičke biskupije. Na slavlje se okupilo pedesetak svećenika i redovnika. Ova duhovna obnova i priprava za korizmu subotičkih svećenika započela je molitvom Trećega časa. Slijedila su predavanja po jezičnim skupinama (hrvatski i mađarski) na temu: "Ulaskom u novo tisućljeće" prema istoimenoj enciklici. Predavanja su održali **dr. Đuro Hranić**, pomoćni biskup đakovački i srijemski, te ostrogonsko-budimpeštanski pomoćni biskup **dr. Miklós Beer**.

U svom predavanju dr. Hranić je naglasio da svećenici

Prior o. Mato Miloš predstavlja i pozdravlja biskupa Hranića

trećeg tisućljeća moraju biti osobito ljudi molitve koji će sve svoje pastoralno djelovanje usmjeriti k svetosti. On je polazeći od primjera "bogatog mladića" (usp. Mt 19,16-22) naglasio kako u svakom svećeničkom srcu mora biti prisutan žar tog bogatog mladića, koji traži "više". "Više" od običnog prosječnog svećeničkog života i pastoralnog djelovanja. To "više" jest svetost, blaženost... Svetosti nema bez prisnosti s Isusom Kristom koja se ostvaruje kroz molitvu.

U razgovoru poslije predavanja svećenici su razgovarali s biskupom Hranićem o pastoralnom djelovanju u suvremenim uvjetima života. On je naglasio primjer Đakovačke i srijemske biskupije gdje je rad u pripremi biskupijske sinode bio izvorom novih nadahnuća za pastoralno djelovanje. On je posebno spomenuo potrebu da se župa izgrađuje kao "zajednica zajednica" u kojoj će župnik, zbog mnoštva obveza morati biti kateheta i duhovnik voditelja manjih zajednica i, naravno, liturg svih vjernika. On je također rekao kako u izgradnji župne zajednice svećenici moraju izgrađivati duh zajedništva; Crkvu uz pomoć molitve pretvoriti u dom i školu zajedništva.

Biskupi Beer, Péntzes i Hranić (s lijeva na desno) u karmelićanskoj crkvi u Somboru

Poslije razgovora bila je prilika za osobnu ispovijed i klanjanje Presvetom Sakramentu te Euharistija, koju je predvodio subotički biskup dr. Ivan Péntzes u zajedništvu sa spomenutim biskupima i svećenicima. Biskup Péntzes je zahvalio svećenicima na odazivu i izrazio svoju radost što u ovakvom zajedništvu započinju bremenito korizmeno vrijeme. Prigodne propovijedi održali su također biskupi Hranić i Beer, govoreći o euharistiji kao izvoru zajedništva.

Liturgijom je ravnao prior karmelićanskog samostana o. Mato Miloš.

Na koncu mise biskupi i svećenici okupili su se na grobu sluga Božjega o. Gerarda gdje je biskup domaćin predmolio molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

Andrija Anišić

HRVATSKI KULTURNI CENTAR "BUNJEVAČKO KOLO" ORGANIZIRAO 123. "VELIKO PRELO"

KAD ZASVIRA NA TAMBURI ŽICA

Prema riječima predsjednika Organizacijskog odbora "Velikog prela" u Subotici, Grge Kujundžića, broj zainteresiranih sudionika premašio je dosadašnji prostor - veliku dvoranu HKC "Bunjevačko kolo" - te je tako na Marin, 2. veljače preko 500 gostiju ispunilo veliki restoran "Severa".

Majka Doca pažljivo brine o budućim organizatorima Velikog prela

Kako to i doliči "Velikom prelu", uzvanike je u svečanom raspoloženju pozdravio predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" Bela Ivković, a zatim je prelo otvorio ovogodišnji domaćin, gradonačelnik Subotice István Ispánovics rekavši: "Ovakve priredbe su neophodne za očuvanje nacionalnog identiteta, očuvanje jezika a posebno kulture jednog naroda". Lista uglednih gostiju govori i o značenju koje ima okupljanje na ovom po svemu sudeći visoko rangiranom veselju. Dobro poznati gost ovoga prela bio je njegov donedavni domaćin i bivši subotički gradonačelnik a sada potpredsjednik republičke Vlade József Kasza. Ovo prelo počastili su i generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici dr. Jasmina Kovačević s članovima konzulata, savjetnik R. Hrvatske u Beogradu mr. Ivan Bandić, predsjednik Matice iseljenika Hrvatske Boris Maruna i njegova suradnica Marija Hećimović, u ime delegacije grada Zagreba János Dembic, konzul R. Mađarske u Subotici János Huszár, potpredsjednik SO Subotica Bela Tonković, predsjednik Izvršnog odbora SO Subotica Imre Kern, predsjedavajući Foruma hrvatskih institucija i organizacija mr. Andrija Kopilović, predsjednica Mađarskog kulturnog centra Katalin Kern, predsjednik hrvatske samouprave u Mađarskoj dr. Mijo Karagić i mnogi drugi...

I ovo je prelo imalo izbor "najlipče" prelje a publika je za "najlipču" izabrala Ljiljanu Skenderović, prva pratilja je Jelena Mlinko a druga Pavla Ivanković. "Kad zasnira na tamburi žica" najljepša je "preljska pisma" autora Stipana Bašića Škarabe, a posebnu nagradu dobila je pjesma "Marin 2002" Lazara Franciškovića.

Za raspoloženje su se pobrinula dva ansambla, "Ravnica" i "Amor", uz koje su nastupili solisti Antonija Piuković iz Subotice i Emil Antunić iz Sombora.

Ako bi se trpezi i broju tombola i našla koja zamjerka,

veselju i dobrom raspoloženju prisutnih to sigurno nije moguće. Ovo je prelo okupilo više od dvjesto mladih pa je tako nakon dvije godine posebnog slavlja ovo prelo okupilo mlado i staro na jednom veselju.

Ponos i svijest da pripadaju maloj ali finoj bunjevačkoj grani hrvatskoga naroda pokazalo je više od petsto ljudi na početku prela ustavši i zapjevavši "Kolo igra tamburica svira", prvu preljsku pismu koju je napisao **Nikola Kujundžić** 1879. godine. Dao Bog pa se dogodine vidjeli u većem broju!

Katarina Čeliković

U Somboru, dvijetisuće druge...

Veliko bunjevačko i šokačko prelo održano je već po tradiciji posljednje pokladne subote, 9. veljače. Prostrana sala i restoran bili su mali da bi u taj prostor stali svi zainteresirani posjetitelji ovog jedinstvenog događaja. Organizator prela bilo je cjelokupno predsjedništvo HKUD-a "Vladimir Nazor" na čelu s predsjednikom **Alojzijom Firanjom**. Cijeli prostor bio je lijepo uređen, a ljubaznost domaćina doživio je svaki gost. Oni koji su i ranijih godina dolazili na prelo u Sombor moraju priznati da je ovoga puta organizacija bila izvanredna.

Prelo su otvorili najmlađi članovi tamburaške sekcije Društva. Predsjednik Društva Alojzije Firanj zaželio je dobrodošlicu svim gostima te je posebno pozdravio najviše goste među kojima su bili **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica R. Hrvatske u Subotici s pratnjom, **Ivan Bandić**, savjetnik Veleposlanstva R. Hrvatske u Beogradu, **Jovan Vujičić**, predsjednik skupštine općine Sombora, **Alen Prnjat**, predsjednik gradskog vijeća grada Osijeka, **Igor Kurjački**, pokrajinski ministar poljoprivrede i mnogi drugi. Posebni gosti prela u Somboru bili su **Vera Svoboda** i **Julije Njikoš**.

U prvom dijelu programa nastupili su članovi folklorne sekcije HKPD-a "Matija Gubec" iz Tavankuta koji su odigrali nekoliko hrvatskih igara iz Baranje, Slavonije i Bačke. U glavnom dijelu programa uz vrsne "Bereške tamburaše" koji su zabavljali goste, cijelu večer nastupila je najpoznatija hrvatska pjevačica hrvatske tamburaške glazbe **Vera Svoboda**. Njezin sjajan nastup bio je mnogo puta prekidan oduševljenjem okupljenih gostiju. Ona je otpjevala najpoznatije šokačke, bunjevačke i ostale hrvatske pjesme među kojima su bile i "Podvikuje bunjevačka vila", "Kolo igra, tamburica svira", "Vesela je Šokadija", "Vezak vezla Hrvatica mlada", "Odavno smo graničari stari" i mnoge druge.

U petak, dan prije prela, u prostorijama Društva organiziran je seminar o razvoju tamburaške glazbe u Bačkoj

kojeg je vodio **prof. Julije Njikoš** iz Zagreba. Na ovaj seminar okupilo se stotinjak starijih i mladih zainteresiranih svirača i glazbenika iz Sombora i bliže okolice. Tako je uspješno spojeno ugodno s korisnim te je dobro iskorišteno gostovanje ovako vrsnog poznavatelja tamburaške glazbe da bi on svoje iskustvo i znanje prenio na mlađe naraštaje na našem prostoru.

Prelo su poduprli mnogi sponzori: njih 57. Tombola je bila lijepo organizirana te su prodane sve kuverte. Sponzori pića bile su tvornice iz R. Hrvatske: Osječka pivovara, Erdutski vinogradi i Jamnica. Suradnja između ovih tvrtki i Sombora tek započeta bit će nastavljena i u budućnosti.

Mnogi sudionici su vrlo lijepo ocijenili cjelokupnu organizaciju i samo prelo za koje su neki kazali da je bilo najbolje prelo u cijeloj Bačkoj ove godine, i najbolje prelo u Somboru u posljednjih nekoliko desetljeća. Organizatori zaslužuju svako priznanje.

Franjo I.

"ŠOKAČKO PRELO" U BAČKOM BREGU

Kada dođe zima i porade se svi poljski radovi, kada su ljudi na okupu u svojim domovima, počinje vrijeme prela i balova. Tako je i KPD "Silvije S. Kranjčević" iz Bačkog Brega organizirao 12. 01. 2002. tradicionalno "ŠOKAČKO PRELO" u velikoj sali Mjesne zajednice Bački Breg.

Kao posebni gosti po prvi puta u Bačkom Bregu bili su **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici, **Ivan Bandić**, savjetnik za manjine Veleposlanstva RH u Beogradu, **Slaven Dulić**, zamjenik pokrajinskog sekretara za nacionalne manjine pri Izvršnom vijeću Vojvodine, **Daniel Koril**, potpredsjednik Skupštine općine Sombor, **István Šreder**, sekretar Skupštine općine Sombor, kome je ovo bio i prvi javni nastup kao sekretara. Visoki gosti su se prigodnim riječima obratili prisutnima na prelu, želeći još mnogo sličnih manifestacija.

Na prelu su još bili i predstavnici HKUD "Vladimir Nazor" iz Sombora, KPZH "Šokadija" iz Sonte te ekipa emisije na hrvatskom jeziku "TV DIVANI" koja se emitira na TV Novi Sad. Kao gosti s kraćim programom nastupili su članovi KUDH "Bodrog" iz Bačkog Monoštora i najmlađi folklorasi iz Bačkog Brega. Prelo je kao i svake godine, po starom običaju, započelo čitanjem "preljske pisme", koju je i ove godine kao i ranijih napisao **Zlatko Gorjanac**. Nakon programa i bogate večere, uz kolače i kokice zabava je trajala sve do zore uz orkestar "Bereški tamburaši".

Marin Katačić

U OKVIRU OBITELJSKOG SUSRETA ORGANIZIRANO

ŽUPNO PRELO

Obiteljski odjel župe sv. Roka u Subotici već po tradiciji organizira župno prelo u vjeronaučnoj dvorani. Tako je i ove godine 8. veljače u izvođenju glumaca iz Male Bosne izvedena predstava "Veselo veče" koja je raspoložila mnogobrojnu publiku. Nakon predstave, uz fanke i sokove bila je i tombola a prihod od tombole koristit će se za organizaciju obiteljskih susreta. I opet se mora konstatirati da je dvorana često premala za obiteljska župna druženja. /K. Č./

POKLADNE U ALEKSANDROVU

U župi Marije Majke Crkve u Aleksandrovu u petak 8. 02. održana je pokladna zabava. Župljani i dragi gosti lijepo su se opustili i nasmijali uz predstavu "Seoske huncutarije", odnosno "Siroma sam, al sam bisan" koju su priredili "stariji mladi" (majke i očevi) i mladi. Svi glumci su sudjelovali u izradi teksta i radnje predstave, a svoje umijeće najviše je pokazao **Ivica Pastva**. Mariška, bać Pere i snaš Anđa, baba Cila, Lozan, Pišta, pijanac Stipan, veterinar, Cigani (i pivac Sofronije), pjevaljka, frajle... i izvrsni harmonikaš Tomica nakon predstave podigli su sve prisutne u kolo. Uz raznovrsnu muziku plesalo se do duboko u noć. Puno hvala gospođi **Jelici Kujundžić** za fine fanke, župniku **Andriji Kopiloviću** i časnim sestrama, koji su nas podržali (duhovno i materijalno) i gostoprimstvom ugostili. Još jednom se potvrdilo: "di čeljad nisu bisna, kuća nije tisna".

Dijana

KAD ZASVIRA NA TAMBURI ŽICA

Kad zasvira na tamburi žica,
veseli se cila Subotica!
Poklade su, noći su duge,
triba skupit, razveselit ljude!
I dok ima dana i pokladni noći,
uvik ćemo rado svi na prelo doći!
Nadmeću se momci u igrama,
a divojke u lion svilama!
Mlado, staro svu noć je veselo,
e, tako je bunjevačko prelo!
I dok ima dana, i pokladni noći,
uvik ćemo rado svi na prelo doći!
Veliko je prelo svakom srcu milo,
ne da bi se samo dobrog ilo, pilo.
Već da ruku jedno drugom damo,
pa da zoru s pismom dočekamo.
I dok ima dana, i pokladni noći,
bunjevačka prela nestat neće moći.

Stipan Bašić - Škaraba

/I. nagrada na Velikom prelu 2002./

MARINSKI BAL U SVETOZAR MILETIĆU

U organizaciji Konjičkog kluba "Vojvodina", 1. veljače održan je "Marinski bal". Konjički klub u selu počeo je raditi najprije kao sekcija KK "Vojvođanin" iz Sombora daleke 1947. godine. Tek 1950. godine registrira se kao KK "Vojvodina". Trenutno broje 43 člana, a **Jakov Vidaković** kao najstariji član počasni je predsjednik. Ovaj klub je ujedno 1951. godine preuzeo organiziranje "Marinskog bala".

U posljednjih nekoliko godina se u selu oživljuju stari običaji Bunjevaca. U to ime, na ovom balu ugošćena su kulturno-umjetnička društva koja njeguju bunjevačku tradiciju. Ove godine gost je bio KUD "Lemeš" iz Sv. Miletića. Ovom prigodom izveli su splet bunjevačkih igara. Na dobru suradnju između sportskih i kulturnih organizacija i Crkvene općine ukazuje činjenica da je među počasnim gostima na balu bio i mjesni župnik **Antal Egedi**.

Blagdan sv. Blaža

Na blagdan sv. Blaža 3. 02. župnik je blagoslovio peciva donešena na svetu misu, ali blagoslovio je i grla vjernika. Ovih dana naš župnik završava i blagoslov kuća. Budući da je primljen u čak 960 kuća, to ukazuje na to da u selu ima dosta katolika, ali samo 1/3 redovito dolazi na svetu misu i plaća članarinu. Ovo je pomalo zabrinjavajući podatak jer je većina "stariji svit".

Lucija Tošaki

ZAPIVAJTE NJIVE

Zapivajte njive
kroz zvuke oranja,
one pisme žive
koje seljak sanja.

Zapivajte jako
nek bude veselo,
nek se divi svako,
neka čuje selo.

Zašumite žitom
u najlipšem duru,
neka vašim ritom
konji vrani juru.

Tamburo zasviraj
u veče momačko,
svojim zvukom diraj
to srce šokačko.

Zapivajte naše snaše
svi momci bečari,
ono što je naše
s čim se duša rani.

Nek se riči roje,
neka radost traje,
sačuvajte svoje
stare običaje.

Živi bili Šokci
i svi dobri ljudi,
zapivajte njive
nek se zora budi.

Zlatko Gorjanac

/Preljska pisma u Bačkom Bregu/

BLAŽEVO U IRIGU

U Irigu (župi više puta spominjanoj u našem listu) opet slavljemo... doživljaj za župu i na radost župnika. U četvrtu nedjelju kroz godinu, 3. veljače, na spomendan sv. Blaža, biskupa i mučenika, župnik je slavio imendan i rođendan (53) sa svojim biskupom, svećenicima Srijema i vjernicima. Dragi gosti misnog slavlja bili su i pomoćni biskup **mons. Đuro Gašparović**, generalni vikar za Srijem, nekoliko svećenika, tamburaši iz Golubinaca, koji su svirali na sv. misi i pjevali, a crkvu su ispunili vjernici župe i filijale te župnikovi rođaci iz Slavonije.

Pravoslavni vjernici su došli u lijepom broju (i muslimani) jer vole doći u katoličku crkvu i cijene župnika. Bili su i predstavnici i svih iriških filijala. Čestitajući imendan/rođendan, biskup je rekao: "On vam stiže svugdje, i po snijegu i ledu i dok osiromašuje sebe, obogaćuje vas."

Kao lijepa priprava za slavlje bila je Svijećnica, blagoslov svijea i krštenje **Laure Birinji** u subotu uvečer u Irigu, a na sam dan u Šatrincima i Dobrodolu. Svima je na kraju podijeljen blagoslov grla od samog svečara.

Vjernici su bili počašćeni kolačima i pićem a dragi gosti zajedničkom večerom.

B. Z.

JOŠ NIJE VRIJEME ZA PAPIN POSJET BEOGRADU

Poglavar Srpske pravoslavne crkve **patrijarh Pavle** smatra da još nije vrijeme za Papin posjet Beogradu. Posjet Ivana Pavla II. Jugoslaviji trenutno ne bi bio poželjan i ne bi bio koristan, rekao je patrijarh Pavle na tiskovnoj konferenciji u Moskvi, gdje boravi na poziv ruskog patrijarha Aleksija. Odluka o Papinu posjetu Beogradu i Jugoslaviji nije na njemu, nego na Sv. Sinodu SPC, istaknuo je srpski patrijarh. Poglavar Ruske pravoslavne crkve patrijarh Aleksij II. odlikovao je patrijarha Pavla za "izvanredne zasluge za jedinstvo pravoslavlja". To je odličje protekle godine dobio ruski predsjednik **Vladimir Putin**. /IKA/

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA U BEOGRADU

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana koja se slavi do 25. siječnja, u Beogradskoj nadbiskupiji obilježava se nizom međuvjerskih događanja, molitava i susreta. Prva dva dana osmine, u petak 18. i subotu 19. siječnja slavljene su mise u crkvi Krista Kralja. Nakon mise u subotu **dr. Radovan Bigović** održao je prigodno predavanje. U povodu osmine 20. siječnja u crkvi Krista Kralja priređen je svečani ekumenski susret na kojem su sudjelovali službeni predstavnici kršćanskih Crkava. Uz beogradskog nadbiskupa **Stanislava Hočevara** na susretu su sudjelovali predstavnik patrijarha Srpske pravoslavne Crkve - Pavla, koji se trenutno nalazi u Rusiji, protojerej stavrofor **prof. dr. Dimitrije Kalezić**, zatim direktor Pravoslavnoga pastirskog savetodavnog centra Arhiepiskopije beogradsko-karlovačke **dr. Srboljub Bulić**,

urednik lista "Pravoslavlje" g. **Radomir Rakić** te osobni predstavnik oca **Vitalija Tarasijeva** iz podvorja Moskovskog patrijarhata u Beogradu **ing. Georgije Rikovski**. Na susretu je sudjelovao i predstavnik Anglikanske crkve o. **Philippe Warner**, zatim predstavnik Slovačke evangeličke crkve gospodin **Vladimir Opšust**, profesor teologije ekumenizma grkokatolički svećenik **mr. Roman Miz**, te savjetnik apostolske nuncijature u Jugoslaviji **mons. Gianpaolo Rizzoti**. Pozdravljajući sve vjernike, službene predstavnike Crkava, voditelje i predstavnike crkvenih i vjerskih zajednica, nadbiskup Hočevar izrazio je radost što može "zajedno s braćom svećenicima naše nadbiskupije svima vama očitovati svoju bliskost, želju za što većom povezanošću u ljubavi i traženju oslobađajuće spasenjske istine". U prigodnoj kraćoj homiliji beogradski nadbiskup je istaknuo kako se čovječanstvo danas nalazi pred velikim izazovima. "Proces globalizacije napreduje. Znači, čovječanstvo se osjeća jednom zajednicom. Ali, da li ćemo mi kršćani u toj svjetskoj zajednici kao sol i kvasac i svjetlo na gori unaprijediti spasenje, omogućiti svima da postanu sinovi i kćeri Božje, ili ćemo zbog ne-jedinstva i ne-svjedočenja dozvoljavati da se ponovno gradi Babilon? Hoćemo li omogućiti da bude u tom zdanju budućnosti prisutan Krist Gospodin kao dobar pastir čitave ljudske obitelji, ili ćemo svojim nedovoljnim zauzimanjem dozvoljavati prisutnost diabolusa - onoga, koji stvara mržnju i razdijeljenost naroda?", zapitao je beogradski nadbiskup. "Eto, danas smo ovdje, uvjeren sam, u iskrenoj želji, da bi se u Kristu Gospodinu uvijek iznova obnavljali i tako osigurali postojanost Duha u nama i u svijetu. Po prisutnosti toga Duha tijelo čovječanstva i tijelo svemira imat će život", rekao je nadbiskup **Hočevar**. U tijeku susreta predstavnici različitih crkvenih zajednica zajednički su molili molitvu Očenaša, a susret je zaključen pjesmom "Kriste Kralju, mir i jedinstvo, podaj Crkvi svojoj kršćanskoj".

U ponedjeljak 21. siječnja nadbiskup Hočevar sudjelovao je na Večernjoj u pravoslavnoj sabornoj crkvi u Beogradu. /IKA/

NOVE KNJIGE

Nedavno su iz tiska izašle dvije nove knjige naših zavičajaca koje su u fondu Hrvatske čitaonice i knjižnice "Ivan Kujundžić".

Pava Jurković Katanov: LETAČ (Od bačkih ravni do zračnih visina)

Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 2001.

Marko Čović: PRIČA O LOPTI

Croatiaknjiga, Zagreb 2001.

Opširnije o ovim knjigama u sljedećem broju "Zvonika".

TRAŽI POZNAVSTVO

Beograđanin, zaposlen, situiran, živi u vili u Budvi, radi braka traži žensku osobu od 27 do 36 godina, vrijednu, pripadnost katoličkoj vjerskoj zajednici. Poželjno je poslati fotografiju.

Đorđe Obradović
Bečićka plaža 55
85315 Rafailovići (Budva)

KRŠĆANI I DALJE NAJBROJNIJI NA SVIJETU

Kršćani su i dalje najveća religija po broju sljedbenika, a na drugome mjestu su muslimani. Prema podacima misijske agencije Fides koje donosi u svojoj "Panorami religija svijeta" od šest milijardi i 128 milijuna stanovnika zemaljske kugle u 2001. godini kršćana je bilo nešto više od dvije milijarde (2.024.929.000) a muslimana 1,21 milijarda (1.213.370.000). Slijede hindusi (823.843.000), budisti (363.740.000). Ateista je protekle godine u svijetu prema podacima agencije Fides bilo 150.447.000, onih koji se nisu opredijelili ni za jednu religiju 774.333.000, pripadnika novih religija 103.313.000 a plemenskih religija 231.335.000. Posljednja mjesta zauzimaju Sikhi s 23.687.000 te židovi s 14.552.000 vjernika.

Prema istim podacima od ukupnog broja kršćana najbrojnija je i dalje katolička zajednica (1.070.437.000). Slijede protestanti (346.650.000), pravoslavni (216.247.000) te anglikanci (80.717.000). Nekršćana je prema tim podacima 4.103.583.000.

Agencija donosi i predviđanja porasta broja vjernika pojedinih religija do 2025. godine. Prema tim predviđanjima 2025. godine u svijetu će od 7.823.703.000 stanovnika biti nešto više od dvije milijarde i šesto milijuna kršćana i oko milijardu i osamsto milijuna muslimana. Broj katolika bi prema tim predviđanjima do 2025. porastao na milijardu i tri stotine i šezdeset milijuna. /IKA/

POSVETA NOVE KATEDRALE U TIRANI

Državni tajnik Svete stolice kardinal **Angelo Sodano**, posvetio je u albanskom glavnom gradu Tirani u subotu 26. siječnja novu katedralu u kojoj ima oko 700 mjesta. Tako je ova katedrala sada druga po veličini crkva u Albaniji u kojoj su za vrijeme komunizma do temelja porušene gotovo sve crkve, osim one katedrale u Skadru koja je bila pretvorena u sportski objekt. U svojoj prigodnoj homiliji kardinal Sodano zaželio je Albancima katolicima koji su u manjini u svojoj zemlji gdje je najviše muslimana da nastave putem duhovne obnove koja se vidno događa u njihovoj domovini. /IKA/

NOVI BISKUP U PERUU - HRVATSKI FRANJEVAC

Papa **Ivan Pavao II.** je 19. siječnja imenovao hrvatskog franjevca misionara u Peruu biskupom koadjutorom apostolskog vikarijata San Ramon u Peruu. Novi biskup **fra Gerard Antun Žerdina Bukovac**, dugi niz djeluje kao misionar među amazonskim plemenima ispod Andi. Novoimenovani biskup pripada Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda, a neko vrijeme kao dječak živio je sa svojim roditeljima i u Subotici. /GK/

42. TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN U ZAGREBU

Okvirna tema 42. teološko-pastoralnog tjedna, na kojem se okupilo oko 500 svećenika iz R. Hrvatske, Bosne i Hercegovine, SR Jugoslavije i ostalih zemalja gdje djeluju svećenici Hrvati, bila je "**Službe u Crkvi - crkvenost službi**". Ovaj najznačajniji svećenički skup je i ove godine održan u obnovljenoj velikoj dvorani Dječakčkog sjemeništa na Šalati u Zagrebu.

Susret je otvorio zagrebački nadbiskup **mons. Josip Bozanić**, a sve okupljene pozdravio je u ime organizatora **dr. Josip Baloban**, rektor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U višednevnom radu ovog skupa održano je desetak predavanja na gore navedenu temu, a predavači su bili vrsni poznavatelji života Crkve u Hrvata, profesori sa raznih bogoslovnih fakulteta.

Cilj 42. teološko-pastoralnog tjedna prvenstveno je bio probuditi u suvremenoj Crkvi svijest o mogućnostima i službama koje u mjesnim zajednicama mogu vršiti vjernici laici. Crkva se mora otvarati potrebama suvremenog čovjeka i ne smije se njezina djelatnost svoditi na "uslužni servis" nego mora biti "univerzalni sakrament spasenja", kako to naučava II. vatikanski sabor. /IKA/

VJERNICI MANJE PODLOŽNI STRESU

Ljudi koji vjeruju u Boga duže i sretnije žive, pokazalo je istraživanje koje je proveo istraživački centar Sveučilišta u Berkleyu. Studija je završena i objavljena proteklog kolovoza. **Prof. Doug Oman** radio je na istraživanju od g. 1965. te u njega uključio 6.545 stanovnika Alamende u SAD-u. Prema podacima koje je dobio, ljudi koji vjeruju u Boga lakše se nose sa stresom i imaju mirniji život, a oni koji redovito idu u crkvu žive duže. Praktični vjernici, pokazuje njegovo istraživanje, manje pate od bolesti koje su izazvane stresom, kao što su bolesti srca i krvnih žila. /IKA/

Nove mogućnosti slušanja Radio Vatikana

Od 1. siječnja 2002. godine Radio Vatikan prenosi svoje programe i preko Radio Montecarlo i to od 18,30 do 19,10. Tako da će nas od 1. siječnja moći čuti i oni kojima nisu dostupni prijenosi Hrvatskog katoličkog radija, Radio Marije i Radija Vrhbosne, koji se preko satelita direktno uklapaju u prijenos Radio Vatikana. Od 18.50 minuta do 19.10 hrvatski će se program moći pratiti ne samo na srednjem valu do 1530 kHz, već i na novom srednjem valu od 1.467 KHz - ponavljamo - 1.467 KHz - To vrijedi posebno za slušatelje izvan Hrvatske, napose na području Bosne i Hercegovine, Vojvodine, Crne Gore, Makedonije i naravno u svim europskim i mediteranskim zemljama.

Nakon višemjesečnih sporova s talijanskom vladom Radio Vatikan je bio prisiljen smanjiti snagu svojih odašiljača, posebno na srednjem valu od 1530 kHz, tako da nas u posljednje vrijeme slušatelji u europskim zemljama i na Sredozemlju nisu više mogli čuti. Sada nas mogu ponovno i na dosadašnjem srednjem valu od 1530 kHz i na novom srednjem valu od 1.467 kHz, a oni koji raspolažu satelitskom antenom i digitalnim sustavom, mogu nas ponovno čuti preko satelita. Na Internetu, na stranici www.radiovaticana.org moguće je slušati prijenos Hrvatskog programa Radio Vatikana, uživo ili snimku te naći najnovije vijesti i priloge u pisanom obliku.

Početak kolovoza Radio Vatikan je počeo prenositi i preko satelita Eutelsat, tako da oni koji raspolažu satelitskom antenom, digitalnim sustavom i dekodrom za prijem televizijskih programa mogu čuti i prijenose Radio Vatikana. Na satelitu Eutelsatu Hot Bird 2 - 13 stupnjeva istočno - u Transponderu 54 naći ćete Bouquet - snop - RAI, koji sadrži niz radijskih i televizijskih prijenosnika među kojima je i Radio Vatikan i to na okomitoj polarizaciji na frekvenciji od 11.804 MHz te na audio kanalu od 126 Kbita/s možete dakle čuti i hrvatski program Radio Vatikana. U Hrvatskoj se međutim i dalje najbolje čuje preko Hrvatskog katoličkog radija i preko Radio Marije, a u Sarajevu preko Radija Vrhbosne.

Prema IKA i GK vijesti priredio Franjo Ivanković

Piše: Stjepan Beretić

22. veljače: Katedra svetoga Petra

Sveti Petar apostol

(+ 29. lipnja 67.)

- Ribar • brat ga doveo Isusu • Andrijin brat • apostolski prvak • mačem branio Učitelja •
- prvi ušao u Isusov grob • po jezeru hodao • zbog sumnje tonuo • utamničen u Jeruzalemu •
- anđeo ga izbavio • utamničen u Rimu • na križ raspet • papa polomljenog štapa •
- Petru u spomen povrće blagoslivlju • pomaže nesložnima u braku • i onima koji boluju od noge •
- zaštitnik je onih koji se žele dobro ispovijedati • zaštitnik subotičke župe koja nema ni crkvu •

Jedno od najčešćih imena

Petar je često ime u kršćana. Značenje imena je: stijena. Tvrtko je jedno od hrvatskih inačica za ime Petar. U popisu onih koje je Crkva proglasila svetima nalazimo više od 600 ljudi koji su nosili ime Petar. Osim muškog imena Petar čuje se i ime Petra, stari su djevojčicama znali nadjenuti ime Perka. Blagdan Petrove stolice se u Rimu slavio 22. veljače već u četvrtom stoljeću. Tim blagdanom se slavilo jedinstvo Crkve, a ono se temelji i na Petru. Ovaj se blagdan do obnove kalendara slavio na dan 18. siječnja, a u Antiohiji 22. veljače. Oni koji nose ime Petar imendan slave na dan Petrovog mučeništva: 29. lipnja. Osim tih spomendana postojao je i blagdan Okova svetoga Petra, a slavio se 1. kolovoza u Rimu, dok su taj spomendan Grci slavili 16. kolovoza. Na dan 18. studenoga slavimo spomen na posvetu bazilike svetoga Petra i Pavla, a 16. travnja se slavio spomen prijenosa Petrove glave.

Ribar iz Betsaide

Zvao se Šimun (grčki: Symeon). Kad se upoznao s Isusom dobio je novo ime. Od Isusa je dobio novo ime na aramejskom jeziku: KEFA. Kad su evanđelisti pisali svoja evanđelja, aramejsku riječ *Kefa* su preveli na grčki pa je nastalo ime *Petros*. Ta riječ znači stijena. Preko latinskog Petrus, Šimunovo ime se udomaćilo u hrvatskom jeziku kao Petar. Evanđelisti, pa i sam sveti Pavao, spominju vrlo često apostola Petra. On je jednostavno najčešće spominjani apostol. Nema sumnje, da je među dvanaesticom igrao vrlo važnu ulogu. Petar je rodom iz Betsaide. To je mjesto u njegovo vrijeme bilo puno grčkog duha. Zato su Petrovi roditelji jednome sinu dali ime Šimun, a drugome pravo grčko ime Andreas. Kad se Petar oženio, nastanio se u Kafarnaumu. Bio je ribar. Njegov brat Andrija ga pozvao k Isusu. Isus ga je i sam pozvao među svoje učenike. Petar je doživio čudesno ozdravljenje svoje punice, kao i čudesan ribolov. Tada je i odlučio sve ostaviti i slijediti Isusa. U predvečerje Isusove muke Petar se nije snašao. Zatajio je Isusa. Isusova smrt je pokosila i Petra kao i druge učenike. Htio se povući u Galileju, da živi kao ribar. Poslije Isusovoga uskrsnuća on će biti prvi svjedok uskrsnuća. Petar saziva učenike, on ih drži zajedno. Naglašeno prvenstvo (primat) prihvaća

i prva Crkva. O tome svjedoči Lukina knjiga *Djela apostolska*. On je organizirao izbor apostola Matije na Judino mjesto. Čudesnom moći ozdravljanja izliječio je u ime Isusovo uzetoga koji je prosio na vratima hrama. Petar je primio u Crkvu prve pogane i bio otvoren prema njima. On je ekskomunicirao prvoga krivovjerca. Zato on polazi u Antiohiju, a kasnije i u Rim. U Rimu je pretrpio razapinjanje na križ i smrt na križu. Pred svim apostolima branio je svoj stav da se pogani ne trebaju pridržavati propisa Staroga zavjeta, da se ne trebaju obrezati. Pa ipak je tražio da se judejski kršćani pridržavaju nekih propisa iz židovstva.

Ipak mučenik

Godine 42. dao ga je kralj Herod uhititi i baciti u tamnicu. Dok je tamnovao, kršćani su žarko molili za njega. Iz tamnice ga izbavio anđeo. U Rimu ga je dao uhititi car Neron. I on ga je utamničio. Petar je bio osuđen na smrt. Tamnovao je u isto vrijeme kad i sveti Pavao. Svoje oslobođenje, tako kaže legenda, Petar je iskoristio tako što se dao u bijeg iz Rima. Dok je tako cestom odmicao od grada, dođe mu Isus u susret. Nosio je križ na ramenu. Iznenađen Petar ga je pitao: "Quo vadis, Domine?" = Gospodine, kamo ćeš? Onda je Isus odgovorio da ide u Rim, da ga još jednom razapnu. Zato se Petar predomislio, vratio se u Rim, gdje je mučen i na koncu razapet na križ i umro na brežuljku zvanu Vatican. Znameniti poljski pisac Henryk Sienkiewicz (+1916.) ovjekovječio je taj Isusov i Petrov susret u svom romanu "Quo vadis". Roman je objavljen u Krakovu 1896. Sienkiewiczu je donio svjetsku slavu, a 1905. i Nobelovu nagradu za književnost. Nad grobom Petrovim je podignuta veličanstvena bazilika.

Čudne relikvije

Dio okova kojima je Petar bio okovan čuvaju se u rimskoj crkvi svete Cecilije Transtevere. Te se moći izlažu na štovanje vjernicima u rimskoj crkvi S. Pietro in Vincoli 1. kolovoza, na spomendan Okova svetoga Petra. Pobožni vjernici ih časte poljupcem ili si ih stavljaju oko vrata. Polovicu Petrovog biskupskog štapa čuva grad Köln, a drugu Trier. U gradu Lodi čuvaju Petrov ključ, Carigrad čuva mač kojim je Petar služi velikoga svećenika odsjekao uho, belgijski grad Namur čuva

Petrov šešir, a Pražani čuvaju dio Petrove kabanice.

Običaji

Na blagdan Katedre svetoga Petra se u nekim krajevima blagoslivlje sjeme rotkvice, luka, salate i celera. Hodočasnički štap rimskih hodočasnika se blagoslivlja u čast svetome Petru, a kad se hodočasnici vrate kući, na štap se pričvršćuju prekriženi ključevi.

Slikari i kipari

U prvim stoljećima kršćanstva umjetnici su prikazivali Petra sa štapom (zato što Petar podsjeća na Mojsija, stijenu staroga zavjeta) ili križem u obliku štapa. Od 6. stoljeća se ustalio običaj da ga prikazuju s dva ili tri ključa u ruci (od kojih je jedan srebrn a drugi zlatan, da svezuje i odrješuje), s pijevcem (zato što je zatajio Gospodina), s križem okrenutim naglavce (zato što je na takvom križu umro). Tri uzdignuta prsta njegove desnice podsjećaju na njegovu trostruko zatajenje, skrštene ruke podsjećaju na njegovo kajanje. Prikazuju ga i kao ribara.

Zaštitnik

U sjeveroistočnom dijelu grada Subotice, oko franjevačke i pravoslavne crkve prostire se župa svetoga Petra. Njezini se vjernici okupljaju u susjednoj župnoj crkvi svetoga Križa kod gradskog šetališta poznatog pod imenom Dudova šuma. Sveti Petar je zaštitnik Antiohije (u tom su se gradu Isusovi učenici prvi prozvali kršćanima), Bavarske, Češke, Engleske, Rima, Ankone, Milana, Mainza, Ženeve, Maastrichta, Napulja, Ljubljane i mnogih drugih zemalja i gradova. Monoštorci i Bajmočani slave svetoga Petra kao svoga zaštitnika ali zajedno sa svetim Pavlom. Zidari i kamenoresci (zato što je Petar stijena Isusove Crkve), ribara i trgovaca ribom, bravara (zbog njegovih ključeva), kujundžija i urara, mrežara, ljevača olova, proizvođača željeznoga lima, zlatara, gvoždara, limara, kovača, pozlatara, topioničara. U raznim bolestima: zaštitnik je protiv mahnitosti i opsjednutosti, bjesnila (bijesnoga psa je izliječio znakom križa), i zmijskog ujeda, groznice (zato što je Isus izliječio njegovu punicu), od bolesti nogu. Zaštitnik je pokornika, dobre ispovijedi, nesloge kod bračnih drugova, brodolomaca, onih koji traže utopljenike.

“SMRVITI GRIJEH”

O. Gerard je godinama držao korizmene propovijedi u somborskoj karmelskoj crkvi. Svjedok sam da je prostrana crkva na tim propovijedima bila dupkom puna. U prvim godinama Sluga Božji je pisao cijeli tekst propovijedi a u kasnijim godinama je znao pribilježiti samo misli za pojedine teme svojih propovijedi ili korizmenih razmišljanja. Takvih bilješki ima i u rukopisu "Blago duše", kojeg razmatramo na stranicama "Zvonika". Kako smo u Korizmi, izdvojimo po koju misao, što je Sluga Božji pribilježio, po svoj prilici, za jedno svoje osobno korizmeno razmišljanje 1936. godine, a što je možda priopćio i svojoj zajednici. Izabirem temu o grijehu koju je dotaknuo u tim bilješkama.

Misao vodilja je priopćena riječima "Smrviti grijeh". Kako bi se uspjelo "smrviti grijeh", treba upoznati njegovu zloću. Kao obično, on se služi slikama i prisposodobama kako bi predočio zloću grijeha: "Grijeh je oholost, koji se diže kao gora, kao planina, kako bi zbacio Boga s prijestolja" (str. 356).

Grešnost čovjekova nije samo u aktualnom grijehu što čini, nego je u "zlim nagnućima". Zato se treba "isprazniti od svega" jer je samo tako moguće pripremiti "stan Svemogućemu". Tko je "ispražnjen, taj kao da ne može griješiti jer ne može ništa osim svoga Gosta željeti. Kao što svaki želi iz smrdljive bare iskočiti i u medenu kupku zakoračiti", tako čini, u duhovnom smislu, čovjek koji se želi osloboditi grijeha - obračunava se sa samim korijenom grijeha. Jer, tko je ispražnjen "ništa ne posjeduje ali je pun Boga. Tko nešto, makar i malo voli, nije siromašan" (ondje, str. 312). Očito, u duhu blaženstva: "Blaženi siromašni duhom..." Iz ovih navoda jasno slijedi što znači "smrviti grijeh" - "isprazniti se". Kršćanin treba nastojati ne samo riješiti se aktualnog grijeha, nego treba nastojati pogoditi same korijene grijeha a to su "zla nagnuća".

Gerardovo razmišljanje, o "mrvljenju" grijeha, na prvi bi pogled moglo biti shvaćeno kao "potiskivanje", o kojem govore psiholozi. Međutim, Gerard jasno ističe da se "ispražnjavanje" ne čini zbog "ispražnjavanja", nego da se ispražnjeno mjesto, koje je prije zauzimao grijeh i zla nagnuća, ispuni Božjom veličinom. Naš Sluga Božji to izričito ističe: "Sve imam ako Njemu sve dam" (314). "Vi ćete biti meni hrana a ja Vama" (ondje, str. 315). "Tijelo i duša su Bogu zlatni ako ih sve, u svemu pokreće ljubavi motor" (ondje). Božjoj se ljubavi "treba predati kao što

moramo disati..." (ondje, str. 338). Na srce mora biti "izlivena Božja ljubav a ono ne miruje dokle se nanovo u more ljubavi ne ulije" (ondje, str. 315). Logični je zaključak da kad se kršćanin isprazni od grijeha i "zlih nagnuća", zato što voli Boga i predaje se Bogu, Bog ga ispunja svojom ljubavlju i milošću. Jer "Ljubav je kao nebeska traka, po kojoj se duša podiže do svoga... Sunca" (ondje). Tko se osloni na ljubav, "Radi Boga sve ostavi" (ondje).

Čovjek, kršćanin, koji se želi "isprazniti" od grijeha i zlih nagnuća, "smrviti grijeh" i "ispuniti se" Bogom, prema mišljenju o. Gerarda, treba nastojati napuniti se Božjom ljubavlju. A to možemo postići "Ako motor ljubavi pažljivo pokrećemo i ogrjev na ljubav stavljamo. Treba stavljati ogrjev u motor ljubavi, kako bi se njezini kotači hitrije okretali" (ondje, str. 312). Na ljubav treba odgovoriti ljubavlju. Tko se osloni na ljubav, "Radi Boga sve ostavi" (ondje str. 315).

Kako bi sve ostavili radi Boga, općenito je potrebno činiti pokoru: "Dokle se drži pokora, sigurna je duhovna ljepota, kao i zemlja orača, dok se obrađuje, inače se na njoj trnje pokazuje" (ondje, str. 356). Pokoru treba činiti iz ljubavi prema Isusu jer "Svako nevaljalo nagnuće je grudva zbog koje Isus posrće" (ondje, str. 353).

Pokora se treba prije svega tako upriličiti kako bi bila "mržnja na grijeh, i vršenje vlastitih dužnosti" s ciljem da se "sahrani vlastita volja, i nose križevi života, da se vrši Božju volju" (ondje, str. 312).

Ovaj opći program pokore, ističe o. Gerard, treba prožeti "oplakivanjem" vlastitih grijeha: "Tko hoće milost, radost, neka ima žalost. Plač je jedino oružje za malo dijete" (ondje, str. 315). Kako je slika djeteta u Gerardovim zapisima simbol poniznosti, istine o sebi, znači da se "plač" ima očitovati u poniznosti i istini o sebi, o vlastitoj nemoći, o čovjeku kojem treba Božja dobrota i milosrđe. "Bog se gadi nad onim koji mu nemarno služi" (314).

Sastavnica u "plaču" ima biti molitva ovog sadržaja: "Milost želim. Neka mi je disanje milosti iskanje. Milost za sebe, milost za sve ljude. Neka mi cijelo biće smilovanje ište" (319).

Očito Gerardov program Korizme ide u smjeru opomene koju donosi korizmena liturgija: "Razderite vaša srca a ne vašu odjeću." Pokušajmo ga usvojiti u našoj ovogodišnjoj Korizmi! Upamtimo: ako grijeh "mrvimo" u sebi, "mrvimo" ga u cijelom Kristovom Tijelu!

Ante Stantić, OCD

POEZISKI
KULIAK
Uređuje: Lazar Novaković

Anka Petričević (s. Marija od Presv. Srca) rođena je 2. siječnja 1930. godine u Lovreču kraj Imotskog. Sa 26 godina odlazi u samostan klarisa. Uređuje biblioteku mističnih djela "Symposion". Osim poezije pisala je i prozna djela.

Među najpoznatijim zbirkama pjesama su i "Staze ljubavi", "Nedopjevana pjesma", "U noći", "Getsemanska ura", "More sjaja", ...

Živi u Splitu u redovničkoj klauzuri.

Hvala Ti ...

Hvala Ti što si ukrotio duh moj
poniženjem i bolom,
bolešću i patnjom.

A da nije tako -
što bi bilo u srcu mojemu
od zapovijedi Tvojih?!

I Ti me voliš gledati
skrušenu i poniznu
do nogu svojih.

Puštaš me da ponirem
u ponor svoga ništavila i bijede
da me onda uzdigneš još više
sunčanim zrakama milosti.

I ako hoću da me k Sebi uzvineš,
neprestano moram
silaziti...

Anka Petričević

MISIJSKI ZNAČAJ CRKVE III.

"Svaki je Kristov učenik dužan prema svome položaju sijati vjeru. Mada svatko može krstiti one koji uzvjeruju, ipak na svećenika spada potpuno izgrađivanje Tijela Kristova po euharistijskoj žrtvi. Jer od istoka do zapada veliko je ime moje među narodima, i na svakom se mjestu prinosi kad i žrtva čista Imenu mojemu" (Mal 1,11)." (LG 17, d).

4. SVAKI PREMA SVOM POLOŽAJU

Po krštenju postali smo kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod Bogu stečeni da naviještamo divna Božja djela. Svi pripadnici Božjega naroda, po krštenju, potvrdi i euharistiji, te ostalim sakramentima, dorasli su i odgovorni su "svaki prema svome položaju" za izvršavanje misijskog poslanja (usp. AG 36; LG 10 i 11).

a) Laici i kršćani u braku

Rekli smo da je jedno poslanje Crkve. No u Crkvi su također i različite službe pomoću kojih se to poslanje Crkve ostvaruje. Sabor uči da pravo i dužnost laika i kršćana u braku proizlazi iz toga što oni dobivaju sakramentalni udio u Kristovoj svećeničkoj i proročkoj službi, pridonositi zajedničkom poslanju Crkve (usp. AA 2,2; LG 34-36). Laici su "vjernici koji, pošto su združeni u jedno tijelo s Kristom, učinjeni Božjim narodom i na svoj način postali dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe, vrše koliko na njih spada u Crkvi i u svijetu misiju čitavog kršćanskog naroda" (LG 31,1).

Kao članovi Crkve, laici pridonose evangelizaciji i to samim svojim svjedočanstvom kršćanskog života, dobrim poznavanjem, branjenjem i izlaganjem svoje vjere (usp. AA 6; GS 21,5). Odgovornim sudjelovanjem u izgradnji naroda kojemu pripadaju, laici pridonose da "Kristova vjera i život Crkve ne budu više tuđi zajednici u kojoj žive, nego da je počnu prožimati i preobražavati" (AG 21,3). Sabor predviđa i misijska zvanja među laicima, ne samo katehiste koji izravno sudjeluju u evangelizaciji, nego i laike stručnjake, koji pružaju ekonomsko socijalnu pomoć među narodima u razvoju te se bave odgojno-obrazovnim i znanstvenim radom na području gdje se vrši evangelizacija i zasađivanje Crkve (usp. AG 17;41). Za takvo poslanje laike uvode biskupi i pomažu im svećenici. Sabor traži od pojedinih biskupija i župnih zajednica da posebno podržavaju misionare i misionarke iz vlastite zajednice "koje Bog izabere za to preodlično zvanje" (AG 37).

b) Pripadnici redovničkih zajednica

Redovnici i redovnice, po krštenju te po svome potpunom predanju i posvećenju

Bogu po evanđeoskim savjetima: poslušnosti, čistoće i siromaštva, pozvani su na još izravnije i izvornije svjedočenje duhovnih vrednota i novog života koji donosi Krist. Oni to vidljivo pokazuju svojim nesebičnim služenjem Bogu i bližnjima. Prihvaćanjem evanđeoskih savjeta, redovnici i redovnice se dublje povezuju s Crkvom i time dobivaju mogućnost i zadatak svestranijeg sudjelovanja u poslanju Crkve (LG 42-47; PC 1-2). Iz povijesti Crkve nam je poznato da su se pretežno redovnici-svećenici bavili izravnim misijskim djelovanjem. Redovnice su slijedile misionare djelujući karitativno među narodima koje se evangeliziralo. To potvrđuje i Sabor riječima: "Isto tako, neizostavnu zadaću ispunjuju redovnici i redovnice, bilo molitvom, bilo revnim radom, da se Kristovo kraljevstvo u dušama ukorijeni, ojača i dalje širi" (AG 15,9).

Tamo gdje se zasađuje nova crkvena zajednica, misionari nastoje iz tih novih kršćanskih zajednica regrutirati nova svećenička i redovnička zvanja. Redovnici i redovnice, pomnim praćenjem kulture i svih onih plemenitih duhovnih vrednota koje već posjeduju ti narodi gdje se širi Evanđelje, nastoje prilagoditi se toj kulturi i duhovnosti koja je prihvatljiva Evanđelju. Na to ih upozorava Sabor: "Neka pažljivo razmotre kako bi se u kršćanski redovnički život mogle preuzeti asketske i kontemplativne predaje, kojih je klice Bog gdjekada usadio u drevne kulture već prije propovijedanja Evanđelja" (AG 18,2). Prilagođujući se novim prilikama Crkve i svijeta, redovništvo postaje organska cjelina u sadašnjoj Crkvi i svijetu. Sabor zahvaljuje redovničkim zajednicama za dosad uložene napore i pothvate u misijama, moleći ih da nastave voditi brigu o sadašnjim prikama u svijetu, osobito na područjima koja se evangeliziraju (usp. AG 40). To redovničke zajednice rado čine tim više što su brojčano jake, dobro osposobljene i organizirane na različitim područjima misijskog poslanja. Poznato je iz povijesti da su upravo redovničke zajednice, mandatom Crkve, prvo sjeme Evanđelja mukotrpno sijale, zalijevale i obrađivale kako bi kasnije redovita hijerarhija preuzela vodstvo. Redovničke zajednice svojom poslušnošću Crkvi predaju redovitoj hijerarhiji vodstvo i odlaze na druga još neobrađena područja koja zovemo misijama. Sjetimo se samo naše Bosne. Što bi bilo od nje danas da nisu redovnici tamo ostali i uz mučeničko prolijevanje krvi za Krista i Crkvu sijali sjeme Evanđelja Isusa Krista. To treba redovnicima priznati i blago s njima surađivati, kako se ne bi cijepala jedinstvena Kristova haljina međusobnim trvenjem i neslogom do žalosnih posljedica po cijelu Crkvu. Svakako da i mi redovnici trebamo imati onaj "osjećaj Crkve" i u poslušnosti, makar nam je teško, ići dalje gdje nas čeka-

ju novi prostori evangelizacije. Sve nas treba prožimati čista ljubav Kristova, a ne tenzije, jer to nije Kristov Duh.

c) Prezbiteri

Sabor uči da "na svećenika spada potpuno izgrađivanje Tijela Kristova po euharistijskoj žrtvi". Kao što nema Crkve bez Euharistije, tako nema ni potpunog evangeliziranja bez svećenika koji u Kristovo ime okupljaju zajednicu Božjega naroda te predsjedaju Euharistijskom sastanku. Odnos Euharistije i Crkve od velikog je značenja za novozavjetnu zajednicu. Međutim liturgija "ne iscrpljuje svu djelatnost Crkve", jer "prije nego li ljudi mogu pristupiti liturgiji potrebno je da budu pozvani k vjeri i obraćenju" (SC 9,1). Zato je "prvenstveni zadatak prezbitera, kao suradnika biskupa, da svima naviještaju Božje Evanđelje" (PO 4,1). Saborski tekst naglašava kolegijalnu odgovornost svećenika za Crkvu u jednoj biskupiji, narodu i cijelom svijetu (usp. LG 28,2). Na temelju reda i službe, "svi su svećenici, bilo dijecezanski, bilo redovnički, pridruženi zboru biskupa te prema svom zvanju i milosti služe dobru Crkve" (isto). Svećenici trebaju biti spremni da "svoju službu vrše u krajevima, misijama i akcijama koje trpe od nestašice klera" (PO 10,1). Snagom svoje službe svećenici su pozvani brinuti se za one koji nisu izravno u njihovoj zajednici, bili oni geografski blizu ili daleko. A kod svojih vjernika trebaju buditi revnost za evangelizaciju svijeta i velikodušnost u materijalnom pomaganju Crkve u misijama (usp. AG 39).

d) Biskupi s Papom

Novina koju je donio II. vatikanski sabor jest kolegijalitet zbora biskupa, koji na čelu s papom, Petrom naših dana, kao nasljednici apostola sudjeluju u evangeliziranju svijeta i izlaganju vjerske nauke pripadnicima Crkve (usp. LG 23-27). Snagom kolegijaliteta biskupi su odgovorni ne samo za svoju mjesnu Crkvu koja im je povjerena, već su zajedno s drugim biskupima suodgovorni za čitavu Crkvu. Biskupi u Crkvi imaju trostruku zadaću: naučavanja, posvećivanja i upravljanja. Svjesni te svoje zadaće, biskupi treba da pokazuju "kako Crkva vodi majčinsku brigu za sve ljude, bili oni vjernici ili nevjernici" (CD 13,1). Biskupi trebaju voditi brigu o misijama i kod svojih vjernika pobuđivati zanimanje za misijska zvanja kao i materijalnu pomoć (usp. CD 6). Glavna dužnost biskupa je propovijedati Evanđelje (usp. LG 25; CD 12). To je osobito istakla Sinoda biskupa u Rimu u listopadu 2001 godine. Sabor traži od biskupa da uz brigu za vlastite vjernike, svećenike i odijeljenu braću vode brigu o nekršćanima "da i njima zasja ljubav Isusa Krista, za koga biskupi svjedoče pred svim ljudima" (CD 16,4).

Mato Miloš, OCD

SVJEDOCI LJUBAVI (1)

Razmatrajući dokument Ivana Pavla II. *Ulaskom u novo tisućljeće* nastavljamo s onim kršćanskim otajstvima koje je Papa istaknuo kao primarne za ulazak kršćanstva u novi milenij.

Navještaj Riječi

Onaj tko se hrani Božjom riječju i slušajući je, nužno biva od slušatelja činitelj, tj. onaj koji će po toj riječi i živjeti i svjedočiti. Hraniti se riječju znači postati službenik Riječi u evangelizacijskoj zadaći. Papa kaže da je navještaj riječi prioritetni zadatak za cijelu Crkvu na početku novog tisućljeća. I stari kontinenti koji su odavno kršćanski, izgubili su obilježje kršćanskog društva pa onda često i obilježje ljudskosti i evanđeoske vrednote. Treba biti dovoljno ponizan i suočiti se s istinom da je navještaj riječi potreban kako misijskim područjima tako barem u tolikoj mjeri i kontinentima stare kršćanske civilizacije. I opet Papa ne može izbjeći ono što je zadnjih godina često govorio - novu evangelizaciju. Ona je zahtjevna i teška. Ona nije privilegija poslanja samo nekih, nego cijele Crkve. Kao jedan od metoda navještaja riječi spomenuto je načelo **inkulturacije**. Papa kaže: "**u potpunosti ostajući ono što jest u posvemašnjoj vjernosti evanđeoskom navještaju i crkvenoj predaji ono će nositi lice tolikih kultura i naroda u kojima je kršćanstvo prihvaćeno i ukorijenjeno**". Tako će Kristova nauka biti prihvatljiva. Mlade Papa spominje kao privilegiranu skupinu kojoj je potreban navještaj Riječi. Ovaj, treći milenij ohrabren je tolikim svjedocima i to svjedocima krvi, mučenicima. Oni koji su u prošlosti svjedočili i krvlju, izvor su snage za navještaj Riječi budućim pokoljenjima u povijesti Crkve. Neprekinuti niz svjedoka krvlju sve do naših dana ohrabruje Crkvu i za ovaj milenij.

Duhovnost zajedništva

Posljednji dio ovoga dokumenta Papa je naslovio "Svjedoci ljubavi". Naime, Isus Krist je kao prepoznatljiv znak svojim učenicima ostavio samo jedan: "*Po ovom će svi znati da ste moji učenici, ako budete imali ljubavi jedni za druge*" (Iv 13,35). Ako smo uistinu razmatrali Kristovo lice, onda će se naše pastoralno poslanje, kaže Papa, morati nadahnuti na novoj zapovijedi - zapovijedi ljubavi. Drugog puta nema. Kada se ta zapovijed opslužuje, rađa se ono što je za Crkvu jednako tako bitni znak a to je područje zajedništva, koinonia, koja utjelovljuje i očituje samu bit Crkve. To je dar Duha Svetoga, koji od svih nas čini jedno srce i jednu dušu. Tako, dakle, Crkva kao prepoznatljiva zajednica Kristovih učenika postaje prepoznatljivi sakrament ili znak i oruđe najtješnjega sjedinjenja s Bogom i jedinstva s cijelim ljudskim rodом. Ove datosti se u evanđelju ne mogu mimoći. Sjetimo se Pavlovog hvalospjeva ljubavi iz prve poslanice Korinćanima. Stoga je ovo poglavlje - Svjedoci ljubavi - programatsko za Crkvu u novom mileniju. O ljubavi se ne može govoriti kozmopolitski i uopćeno. Ona je uvijek konkretna, autentična i istinita. Prava ljubav kojom je Krist obdario po svom Duhu svoju Crkvu isto tako mora biti konkretna, autentična i istinita. "*Ne riječju i jezikom nego djelom i istinom*." Papa se nije ustručavao ukazati nam na jednu slabu redovnicu a veliku naučiteljicu Crkve **svetu Tereziju iz Lisieauxa** koja je bila stručnjak u znanosti ljubavi. "*Shvatila sam da Crkva ima srce i da je to srce zapaljeno ljubavlju. Shvatila sam da samo ljubav daje da djeluju udovi Crkve. (...) Shvatila sam da ljubav obuhvaća sva zvanja, da je ljubav sve*." To je program svakog pojedinog i najmanjeg člana Crkve u novom mileniju. (Br. 40-43)

Mr. Andrija Kopilović

Iz Papine poruke za korizmu 2002.

ŽIVOT JE BOŽJI DAR

"Besplatno primiste, besplatno dajte!" (Mt 10,8)

Korizma, providonosna prilika za obraćenje, pomaže nam razmatrati to divno otajstvo ljubavi. Ona sačinjava povratak korijenima naše vjere, jer, razmišljajući o daru neizmjerne milosti koji je Otkupljenje, uviđamo kako nam je sve dano na poticaj božanske ljubavi. Da bismo razmišljali o tome vidiku otajstva spasenja, za temu ovogodišnje korizmene poruke izabrao sam Gospodinove riječi: "Besplatno primiste, besplatno dajte!" (Mt 10,8). /.../

Neka te riječi iz Evanđelja odjekuju u srcu svih kršćanskih zajednica na njihovu pokorničkom hodočašću prema Uskrsu. Neka korizma, dozivajući u pamet otajstvo Gospodinove smrti i uskrsnuća, svakog kršćanina potakne da se u svome srcu divi veličini toga dara. Da! Besplatno smo primili. Nije li cijeli naš život označen Božjom dobrohotnošću? Dar je i početak života i njegov čudesni razvoj. A upravo zato što je dar, život se nikada ne smije smatrati nekim posjedom ili privatnim vlasništvom, premda bi nas mogućnosti za unapređivanje kvalitete života kojima danas raspoložemo mogle navesti na pomisao da je čovjek "gospodar" života. Zaista, postignuća medicine i biotehnologije mogu katkad čovjeka navesti da sebe zamišlja kao vlastitog stvoritelja i podlegne napasti da manipulira "stablom života" (Post 3,24).

Dobro je i ovdje ponoviti kako sve ono što je tehnički izvedivo nije ujedno i moralno dopustivo. Premda je znanstveni rad usmjeren osiguravanju kvalitete života primjerenije ljudskom dostojanstvu vrijedan divljenja, ne smije se ipak nikada zaboraviti da je ljudski život dar i da ostaje dragocjen čak i kada je označen trpljenjem i ograničenostima. To je dar koji uvijek treba prihvaćati i ljubiti, dar koji je besplatno primljen i besplatno stavljen u službu drugima. /.../

Vrlo je značajno da Isus izgovara riječi: "Besplatno primiste, besplatno dajte", upravo dok šalje apostole da šire evanđelje spasenja, prvi i najvažniji dar koji daje čovječanstvu. Krist želi da njegovi učenici šire njegovo Kraljevstvo koje se približilo (usp. Mt 10,5 sl.) gestama besplatne ljubavi. To su činili apostoli u ranim počecima kršćanstva, a svi oni koji su ih susretali promatrali su ih kao nositelje poruke koja je nadilazila i njih same. I danas kao i onda dobro koje su učinili vjernici postaje znak i često poziv na vjeru. I kada, kao u slučaju dobrog Samarijanca, kršćanin ide ususret potrebama bližnjega tu nije riječ samo o pružanju materijalne pomoći. To je uvijek i navještaj Kraljevstva koji ukazuje na puno značenje života, nade i ljubavi.

Draga braćo i sestre! Neka ovo bude način na koji se pripremamo živjeti korizmu: u djelatnoj velikodušnosti prema najsiromašnijima! Otvarajući im svoje srce postajat ćemo sve više svjesni da je ono što dajemo drugima naš odgovor na mnogobrojne darove koje nam Gospodin nastavlja darivati. Besplatno smo primili, besplatno dajmo!

Ima li pogodnijeg vremena od korizme da se pruži to svjedočanstvo besplatnosti koje svijet toliko treba? U samoj ljubavi koju Bog ima prema nama krije se poziv da se drugima besplatno predajemo. Zahvaljujem svima onima - laicima, redovnicima, svećenicima - koji diljem svijeta pružaju to svjedočanstvo ljubavi. Neka to čine i svi kršćani, u kojoj god sredini se nalazili.

Neka Marija, Djevica i Majka čiste ljubavi i nade, bude naš vođa i snaga u tome korizmenom hođu. Jamčeći svima s ljubavlju svoju molitvu rado vam udjeljujem apostolski blagoslov, osobito onima koji svakodnevno rade na brojnim linijama ljubavi.

ŽUPA

PRESVETOG TROJSTVA MALA BOSNA

Župa Presvetog Trojstva u Maloj Bosni nalazi se na putu Subotica - Sombor, desetak kilometara udaljena od Subotice.

Najbrojniji Hrvati

Po zadnjem popisu iz 1991. godine, u Maloj Bosni je živjelo 1489 osoba, a od toga broja Hrvatima se izjasnilo 625, a Bunjevcima 396 osoba. Jugoslavena je bilo 196, a Srba 60. Pod ostalima se izjasnilo 62 osobe.

Raznolikost vjerskog života

Vjerski život ove brojčano male župne zajednice ne sastoji se samo u pohađanju nedjeljne sv. mise. Različite programe imaju djeca, mladi i oni malo stariji.

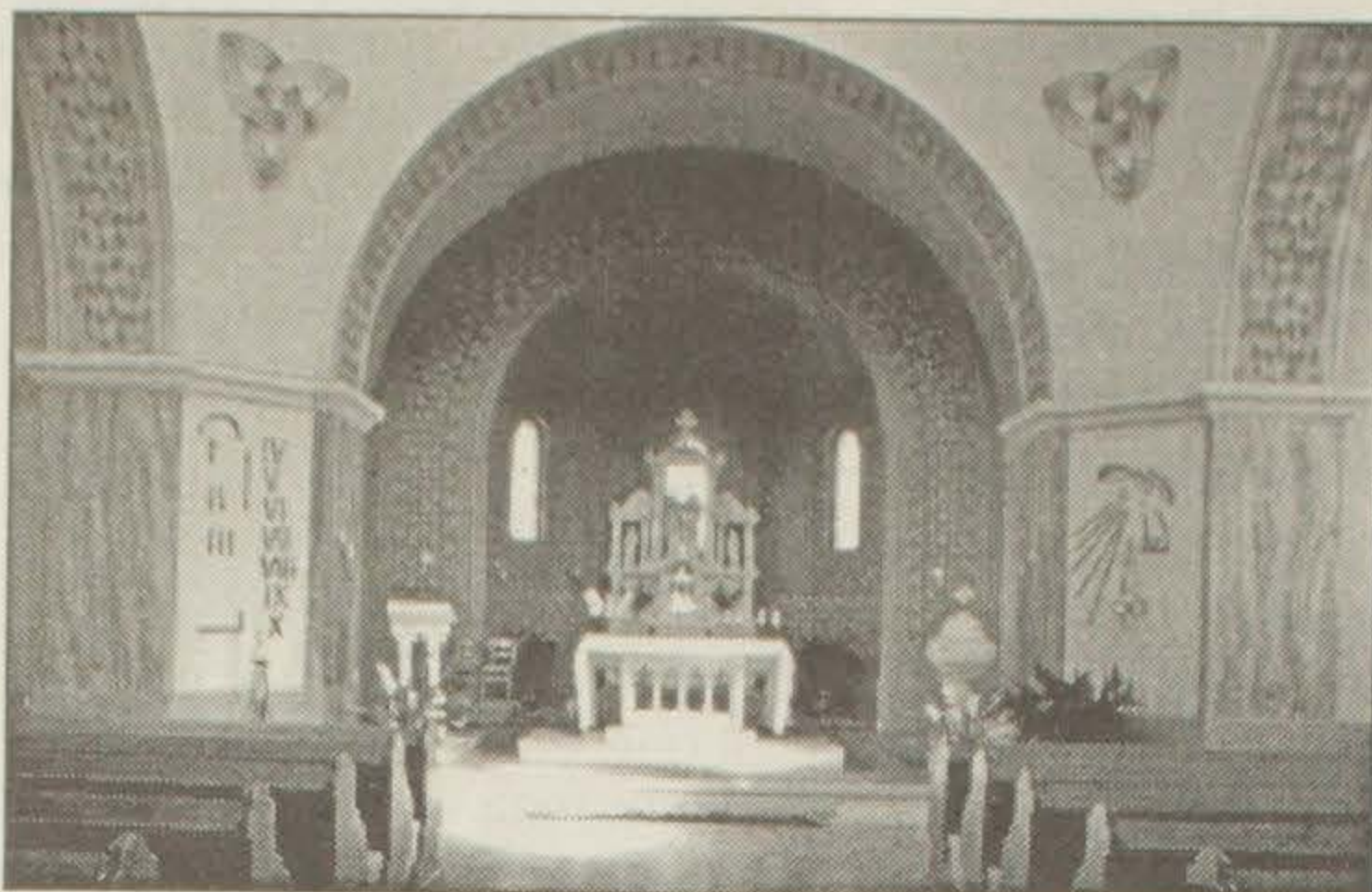
Župa je ponosna i na svoju molitvenu zajednicu Krvi Kristove.

Vjernici održavaju kontakte i s drugim župnim zajednicama kroz različite susrete. Također se organiziraju i hodočašća koja se održavaju na teritoriju naše biskupije.

- Zapamćena su hodočašća na Bunarić gdje naši vjernici prisustvuju od prve subote svibnja sve do Male Gospe. Veliku pomoć u ovome imamo i u predstavnicima ZZ "Peščare" koja nam izlazi u susret sa svojim prijevoznim sredstvi- ma, kaže jedna sugovornica.

Neobična organizacija čišćenja crkve i okoliša

U redovitom održavanju crkvenog prostora za nedjeljnu sv. misu sudjeluje velik broj ljudi, već prema posebnom

rasporedu. Naime, župnik na početku svake godine napravi popis mladih i starijih žena koje su voljne održavati crkvu naizmjenično preko cijele godine. Ove godine na tom popisu ima 78 osoba. Svatko dođe na red jednom ili dva puta. Vjernici se brinu i o prostoru oko crkve, pa su tako prošle godine zasadili gotovo dvije stotine stabala raznog bilja.

Mala župa a puno duhovnih zvanja

Župa je iznjedrila nekoliko svećenika, među njima su danas četiri aktivna: Ivica Skenderović (USA), Antun Kopilović (Futog), Andrija Anišić (Subotica), Josip Kujundžić (Vajska), te dvije časne sestre u Družbi Kćeri Milosrđa: s. Ancilu (Zagreb) i s. Eleonoru (Subotica). To je znak da ova župna zajednica njeguje molitveni duh.

Vjeronauk, tribine...

Vjersku pouku putem vjeronauka ili tribina dobivaju svi - od najmlađih pa do najstarijih vjernika.

Prije svakog važnijeg događaja u našoj župi: Božić, Uskrs, Proštenje, Prva pričest, Dan bolesnih, Dan obitelji, održavaju se trodnevne s prilikom za sv. Ispovijed. Oso- bitu pomoć u tome župnik ima od mladih i crkvene općine.

Slavlje bračnih parova

O jednom interesantnom događaju koji već duži niz godina ova župa slavi, župnik

Osobna karta župe Presvetog Trojstva u Maloj Bosni

Župa Presvetog Trojstva u Maloj Bosni osnovana je kao vikarija 1926. godine, a samostalnom župom je proglašena 1. siječnja 1956. godine. Matične župne knjige vode se od 10. 02. 1934. godine. Prvi vjenčani par su bili Mihovil Čanadi i Ana Đurić, a vjenčao ih je vlč. Ivan Lebović, vikar. Prvi krštenik, kako smo saznali od sadašnjeg župnika Ivana Prčića, bio je Đuro Kalman Konc, a krstio ga je vlč. Pavao Bešlić. Prvi uvedeni smrtni slučaj u matičnu knjigu datira od 24. 04. 1935. godine, a pokojnica je bila Julija Hampelić koja je bila sahranjena u subotičkom groblju sv. Ane. U maticama je zapisano da je umrla u svojoj 12. godini života od plućne bolesti, tj. kako je naš narod govorio od "sušice".

Župni ured, Mala Bosna 264
tel. +381 (0)24 796-031

Ni jedna priredba bez tamburaša

nam priča:

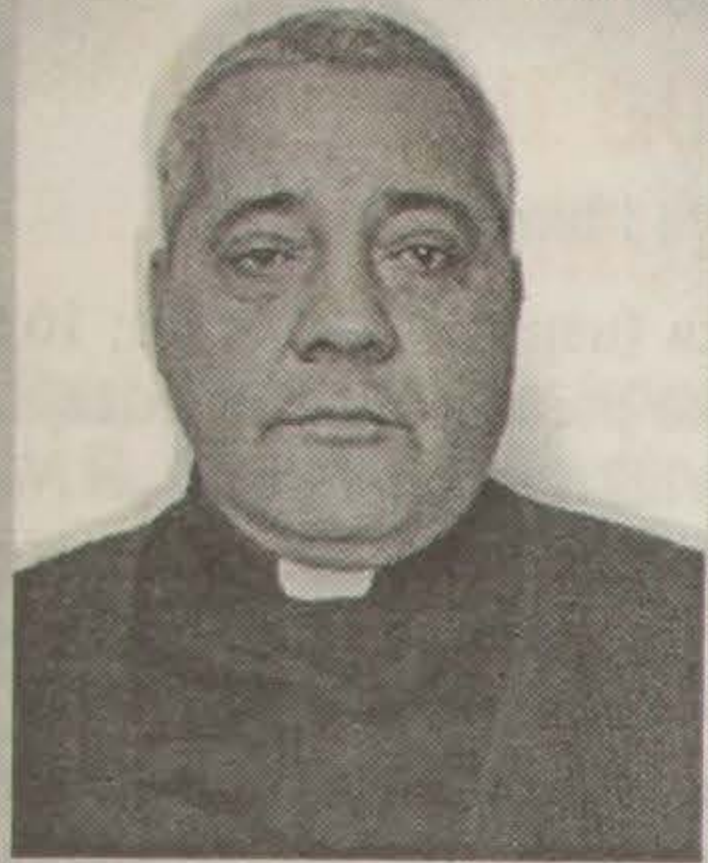
- Još 1987. godine počeli smo okupljati bračne parove koji slave 5, 10, 15, 20, 25... godina bračnog staža. Prošle se godine okupilo 38 bračnih parova i tada je u našoj crkvi zbilja bilo lijepo slavlje. Pamtim da je najstariji bračni par po bračnom stažu, tijekom svih ovih godina, slavio 67 godina zajedničkog života.

Djeca su velika radost

Djeca su, kad god je to bilo moguće, sudjelovala na "Zlatnoj harfi". Međutim, oni uvijek sudjeluju na prigodnim priredbama, naročito za dužijancu kada se priprema recital, a zadnjih nekoliko godina i priredba pokraj crkve.

Zajednica Krvi Kristove

Ivan Prčić je rođen 22. 06. 1954. godine u Subotici od roditelja +Pavla i Antonije Malagurski. Osnovnu školu pohađao je u Subotici, gdje je završio i klasičnu vjersku gimnaziju "Paulinum". Studij teologije i filozofije pohađao je u Đakovu i Zagrebu na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove. Za svećenika je zaređen u subotičkoj katedrali 4. 07. 1982. godine. Istoga dana u katedrali je služio i svoju Mladu misu. Do sada je kao svećenik službovao u katedralnoj župi sv. Terezije, kao kapelan, te kasnije kao upravitelj župa u Bačkom Monoštoru, Maloj Bosni, Bajmoku i ponovno u Maloj Bosni i bolničkoj kapeli.

Ivan Prčić je rođen 22. 06. 1954. godine u Subotici od roditelja +Pavla i Antonije Malagurski. Osnovnu školu pohađao je u Subotici, gdje je završio i klasičnu vjersku gimnaziju "Paulinum". Studij teologije i filozofije pohađao je u Đakovu i Zagrebu na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove. Za svećenika je zaređen u subotičkoj katedrali 4. 07. 1982. godine. Istoga dana u katedrali je služio i svoju Mladu misu. Do sada je kao svećenik službovao u katedralnoj župi sv. Terezije, kao kapelan, te kasnije kao upravitelj župa u Bačkom Monoštoru, Maloj Bosni, Bajmoku i ponovno u Maloj Bosni i bolničkoj kapeli.

Dječji zbor često je nastupao na "Zlatnoj harfi"

Budućnost Male Bosne

Mnoge žene još znaju praviti božićnjak

Ministranti su nam aktivni i oni imaju susret barem jedanput mjesečno. Najmlađi ministrant ima 6, a najstariji 18 godina. Čitači pod sv. misom su mladi i odrasli članovi naše zajednice.

Bolnički župnik

Župniku Ivici Prčiću osim rada na župi povjerena je i skrb za kapelu i bolesnike u subotičkoj bolnici. Mise se u toj kapeli održavaju redovito nedjeljom, a preko tjedna po dogovoru.

Htjeli bismo hrvatsko kulturno društvo

U razgovoru s mladim vjernicima vidi se želja da se obogati i kulturni život, o čemu oni kažu:

- Kulturni život u našem mjestu trebao bi biti bogatiji, a osobita nam je želja da osnujemo hrvatsko kulturno-umjetničko društvo.

Ovu želju mladih i župnik zdušno podržava, a pokazali su da znaju i mogu...

Adriana Ivković

Vjera je najveće čudo

Na redovitom omladinskom sastanku u Maloj Bosni, koji je bio održan 30. siječnja, ugostil smo mons. Marka Forgića i s. Ancilu Vujković Lamić.

Nakon kraće uvodne molitve, s. Ancila nam je govorila o molitvi i njenoj snazi na veoma dojmljiv način. Navela nam je neke primjere čudotvornih ozdravljenja i ispunjenja nekih velikih želja ali samo uz pomoć iskrene molitve. Također nam je ukazala na veliku važnost vjerovanja u ostvarenje onoga što tražimo molitvom, jer Bog je svemoguć, a mi to često zaboravljamo. Čuli smo i o djelovanju s. Ancile u komuni gdje se liječe ovisnici ali bez uporabe ikakvih lijekova, već samo uz pomoć molitve i njihove vjere za ozdravljenjem. Govoreći o svojem životnom putu, s. Ancila je kazala da je često tražila i dobila pomoć od Boga.

Na samom kraju predavanja s. Ancila nam je pokazala i jednu vježbu na koju smo gledali s nevjericom, ali nakon nje smo shvatili da prema svim stvarima koje nam nešto znače u životu treba imati otvoreno srce i vjeru. Sa ovog sastanka smo otišli makar s djelićem više vjere i s punijim srcem.

Danas u svakodnevnom životu ljudi traže čudo, a ne vjeruju u čuda; ljudi traže ljubav i istinu, a ne vjeruju u to; ljudi traže Boga, a ne vjeruju u Boga. Zaključak iz svega ovoga je da treba širom otvoriti srce i vjerovati, jer vjera je najveće čudo.

Ovim putem se želimo zahvaliti mons. Forgiću i s. Ancili na tako lijepom predavanju. Nadamo se da će nam uskoro ponovno doći, a budući da s. Ancila uskoro ide na operaciju, želimo joj brzo ozdravljenje da bi mogla ponovno pomagati ljudima, kako djelima tako i riječima.

Josip Skenderović i omladina Male Bosne

S. Ancila na obiteljskom prelu

Noa i njegovi sinovi

Opći potop je prošao. Iz korablje su sretno izišli Noa i njegovi sinovi s obiteljima kao i sve životinje. Započelo je novo vrijeme. Čitatelja zanima što je dalje bilo, kako je dalje krenulo čovječanstvo. Iz toga vremena Biblija nam je sačuvala pripovijedanje samo o jednom događaju ali kojega smatra presudnim za daljnji razvoj i odnose među narodima Istoka. Događaj je zapisan u Post 9,18-27. Donosimo ga u cijelosti kako bismo ga lakše analizirali:

¹⁸Sinovi Noini, koji su iz korablje izišli, bijahu: Šem, Ham i Jafet. Ham je praotac Kanaanaca. ¹⁹Ovo su trojica Noinih sinova i od njih se sav svijet razgranao. ²⁰Noa, zemljoradnik, zasadio vinograd. ²¹Napio se vina i opio, pa se otkrio nasred šatora. ²²Ham, praotac Kanaanaca, opazi oca gola pa to kaza dvojici svoje braće vani. ²³Šem i Jafet uzmu ogrtač, obojica ga prebace sebi preko ramena pa njime, idući natraške, pokriju očevu golotinju. Lica im bijahu okrenuta na drugu stranu, tako te ne vidješe oca gola. ²⁴Kad se Noa otrijeznio od vina i saznao što mu je učinio najmlađi sin, reče: ²⁵"Neka je proklet Kanaanac, braći svojoj najniži sluga nek' bude!" ²⁶Onda nastavi: "Blagoslovljen Jahve, Šemov Bog, Kanaanac nek' mu je sluga!" ²⁷Nek Bog raširi Jafeta da prebiva pod šatorima Šemovim, Kanaanac nek' mu je sluga!" (Post 9,18-28).

Odlomak je zapisao jahvistički pisac (J). Po svojoj književnoj vrsti spada u tekstove koji opisuju krivnju i kaznu. Jahvista posebno njeguje ovu vrstu prikazivanja (Adamov grijeh i kazna, Kainov grijeh i kazna, opći potop) pa je tako izabrao i grijeh Noinog sina Hama (Kanaanac) i kaznu koja slijedi. U tekstu koji je pred nama možemo naslutiti jedan još stariji oblik ovog pripovijedanja ovog događaja ali koji je govorio samo o jednom Noinom sinu kao vinogradaru i koji govori samo o njegovom prokletstvu.

Posebna teškoća leži u promjeni imena sina Hama: dok se u r. 22 on zove "Ham praotac Kanaanaca" dotle se u rr. 25.26.27 on zove Kanaanac. Ova teškoća govori o susretu mnogih predaja u ovom odlomku (9,20-27). Biblija je živjela "rasuta" po mnogim usmenim predajama različitih naroda prije nego li je bila zapisana.

Imena trojice sinova Šem, Ham i Jafet pripadaju tradiciji mnogostruko posvjedočenog rodoslovlja (9,18-19; 10,1 i dr.) Ova tri imena susrećemo i u 9,2-23 ali u r. 22 Ham je označen kao "praotac Kanaanaca" (kao i u r. 18).

Odlomak se sastoji od dvije samostalne jedinice: rr. 18-19 tvore prijelaz od pričanja o potopu do popisa naroda i rr. 20-27 je pripovijedanje o Noi i njegovim sinovima.

Čovječanstvo (rr. 18-19)

Nakon žrtve gdje se Bog zarekao ("*Nikad više ...*") da više nikada neće zemlju strovaliti u propast slijedi zaključna opaska da iz sinova Noinih izrasta nakon potopa novo čovječanstvo ("*od njih se sav svijet razgranao*"). Dok se u gll. 2 - 3 Knjige postanka govori samo o "čovjeku", ovdje se počinje govoriti o čovječanstvu poimanom kao cjelina: iz trojice sinova spašenih od potopa izrasta čitavo čovječanstvo. Riječi "*i Ham, praotac Kanaanaca*" su kasnije nadodane radi izravnivanja između imena Ham (r. 22) i Kanaanac (r. 25).

Tako se prapovijest širi. Ona polazi od čovjeka Adama, zatim se bavi Kainom i Abelom, pa Noom i nakon potopa od trojice Noinih sinova počinje se granati u čovječanstvo. Još će se jednom ponoviti ovakav način pripovijedanja kad završi prapovijest (gll. 1-11) i započne pripovijedanje povijesti. Opet će sve biti fokusirano na jednog čovjeka a to je Abraham, pa na Izaka, Jakova - da bi se po Jakovljevim sinovima ponovno raširila ali sada na jedan narod, izraelski narod.

Bonton ili nešto više (rr. 20-23)

Za bolje razumijevanje događaja koji se zbio s Noom i njegovim sinovima a koji je izazvao prokletstvo i blagoslov podije-

limo tekst u zasebne cjeline:

- rr. 20-21: Noa, vinogradar, opija se
- rr. 22: ponašanje Hamovo
- rr. 23: ponašanje Šema i Jafeta
- rr. 24-27: reakcija Noe, prokletstvo i blagoslov

Pradogađanje je vrijeme početaka (usp. Post 4,26; 6,1; 10,8; 11,6), tu se opisuje početak svega. Tako počinje i pripovijedanje o Noi vinogradaru. U hebrejskom izvorniku stoji: "*I počeo je Noa zemljoradnik uzgajati vinograd.*" Njivu je preuzeo već od svojega oca a sada dolazi k tome i uzgajanje vinograda. Knjiga Postanka tako pokazuje i kulturni napredak čovjeka. To se dobro vidi u 4,17ss gdje se u rodoslovnom prikazu vidi taj kulturni napredak (stočarstvo, podizanje gradova, umjetnost, obrti). K životno potrebnoj obradi njive pridolazi i sadnja vinograda koji donosi radost. Ali dobivanje vina omogućuje i veliko opijanje. Kasnije će vinograd biti znak blagoslova (usp. Mih 4,4).

Opisivanje događaja počinje pripovijedanjem kako se Noa napio od vina, tvrdo zaspao i kako je razgoličen ležao u svom šatoru. Opijanje se u starini nije vrednovalo negativno. Često se pripovijeda da se netko kod neke svečanosti dobro napio ali ga se pri tome ne osuđuje. No snaga vina koja slabi osjetila može biti opasna: Noa leži razgoličen a golotinja je nečasna.

Ham koji ulazi u šator i nalazi svojega oca razgoličena nije ga s poštovanjem pokrio već ga je ostavio tako ležati i još k tome je izišao i to pripovijedao svojoj braći. To što je Ham (Kanaanac) učinio bio je teški prekršaj protiv moralnih običaja tadašnjega vremena: ostaviti vlastitog oca u nečasnom položaju i ne nastojati to otkloniti! Čak o tome i drugima pripovijedati! Tako npr. čitamo u ugaritskom Aqht - epu da u dužnost sina izričito spada da se pobrine za oca koji pijan dolazi sa svečanosti.

Nasuprot ponašanju Hama (Kanaanca) ističe se časno držanje druge dvojice Noinih sinova (Šema i Jafeta) koje se ovdje detaljno opisuje i ističe. Ono što je značajno za ovu vrstu pripovijedanja jest da pisac gradi svoje pripovijedanje pomoću jednostavnih elemenata. Ovdje se prvi puta ističe suprotnost između časnog i nečasnog držanja sinova prema ocu kod čega je njihovo ponašanje presudno za daljnje događanje, njihove sudbine i povijest.

Noino prokletstvo i blagoslov (rr. 24-27)

Ovo se pripovijedanje krivnje i kazne (9,20-27) razlikuje od svih drugih pripovijedanja krivnje i kazne u Post gl. 2 - 11 po tome što Bog nije onaj koji kažnjava i što se uz kaznu pripovijeda i o nagradi ispravnoga djelovanja.

Prokletstvo nad Kanaanom (r. 24) postaje razumljivo ako se pojasni o čemu se radi: o životno važnom kontinuitetu između generacija a koji je važan za svijet. Taj kontinuitet zahtijeva nepomućenu struju tradicije od jedne generacije do njenih nasljednika. Ona može biti samo onda nepomućena ako oni koji nadolaze poštuju ove živuće. Poštivanje starijih bila je zapovijed samoodržanja grupe. To je temelj zašto Noa proklinje sina koji nema poštovanja prema svome ocu. Otac proklinje sina koji je oca obeščastio i osramotio, stoga je sadržaj prokletstva upravo u tome da bude u sramoti: on treba biti sluga vlastitoj braći (usp. Post 27,29; 27,40). To se ističe prvenstveno iz perspektive obitelji u kojoj je nešto nečuveno da jedan brat postaje sluga svojoj braći (usp. gl. 37).

Sada slijede izričaji o Šemu i Jafetu. U priču nužno spada samo pripovijedanje o prokletstvu Kanaana. Ono što čine oba brata je samo po sebi razumljivo i ne zaslužuje nikakvu nagradu. Stoga je i blagoslov oca obaju sinova ovdje bez ikakvog posebnog temelja. Daljnji tekst nećemo analizirati zbog prostora ove stranice ali je već ovo dovoljno da vidimo podrijetlo 4. Božje zapovijedi i njezino duboko obrazloženje.

(U sljedećem nastavku: Kula babilonska)

Uređuju: Vladimir Sedlak i
Marijan Ostrogonac

UGLEDNI GOSTI U PAULINUMU

Posjet generalne konzulice R. Hrvatske Paulinumu

Generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici **dr. Jasmina Kovačević**, posjetila je 28. siječnja Paulinum. Generalnu konzulicu pratila je prva savjetnica gđa **Olga Misić**.

Generalna konzulica najprije je razgovarala s rektorom Zavoda, a zatim je obišla prostorije Paulinuma. U čast visokoj gošći priređen je prigodni program, kojeg su izveli sjemeništarci. Pozdrav je u ime zajednice uputio **Robert Tonsati** (IV r.), zatim su slijedile recitacije na hrvatskom, mađarskom i njemačkom jeziku, te glazbene točke. Nakon uvodnog, pozdravnog govora rektora **mons. Josipa Mioča**, dr. Jasmina Kovačević je govorila najprije o važnosti ove ustanove, zatim o njezinoj ulozi u ovome gradu te na ovim prostorima, i obećala da će biti od pomoći u svim pitanjima koja su u njezinoj mogućnosti. Ovaj prvi susret s generalnom konzulicom bio je veoma neposredan i srdačan. Nakon prigodnog programa, nastavljen je prijem s

pojednim profesorima u zbornici Paulinuma.

M. Č.

Dvije televizijske redakcije u Paulinumu

Prilikom posjeta generalne konzulice sjemeništu, TV Novi Sad - redakcija na hrvatskom jeziku posjetila je naš Paulinum. Tom prigodom napravila je prilog o posjeti i o cjelokupnom životu i radu sjemeništaraca i učenika u Paulinumu.

Subotička redakcija televizijske postaje Duna televizio posjetila je 31. siječnja naš Zavod i također snimila prostorije Paulinuma, jedan školski sat. Snimljene su izjave odgojitelja i poglavara, te s pojedinim sjemeništarcima. Prilog o našem Zavodu i gimnaziji tako je po prvi put objavljen ne samo na lokalnoj mreži, nego i putem satelita diljem svijeta.

Klanjanje

U subotičkoj biskupiji sve župne crkve i kapelice svih ustanova godišnje imaju barem jedanput klanjanje. Klanjanje u našoj sjemenišnoj kapeli određeno je za dan sv. Ivana Bosca, 31. siječnja. Sv. Ivan Bosco zaštitnik je pitomaca i učenika. Stoga je upravo znakovito određen naš termin za javno klanjanje. I ove godine kapelica je bila cijeli dan otvorena vjernicima za molitvu i klanjanje.

Dan gimnazije i sjemeništa Paulinum

Na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola (25. siječnja) proslavili smo i Dan naše škole i proštenje sjemenišne kapele. Svečano misno slavlje predvodio je **mons. Đuro Gašparović**, pomoćni biskup Đakovačko-srijemske biskupije uz koncelebraciju mjesnog ordinarija **mons. Jánosa Pénzesa** i sjemenišnih poglavara. Na misi su bili prisutni ugledni gosti: **János Huszár**, generalni konzul Mađarskog konzulata u Subotici, a u ime Hrvatskog konzulata **Olga Misić**. Od značajnijih gostiju bili su prisutni: **Gábor Nagy**, predstavnik organizacije "Šansa za stabilnost" pri EU, zatim **Grgo Francišковиć**, **József Miskolci**, **Bela Tonković** i **Mirko Ostrogonac**. Misnom slavlju u lijepom broju priključili su se pojedini župnici, naši profesori, roditelji, dobročinitelji i pobožni vjernici.

Biskup Gašparović je u svojoj propovijedi prikazao životni put sv. Pavla apostola, naglašavajući prelazak iz života poganina u život odabranika Božjeg, koji postaje apostolom naroda i počinje ostvarivati Kristove riječi "Pođi zamnom." "Svaki mladi sjemeništarac treba naći sličnosti u životu sv. Pavla, da uistinu pođe za Isusom, te da prema Isusovim riječima ide po svem svijetu propovijedati evanđelje. A da dođemo do toga, "moramo se dati formirati u sjemenišnom životu i u školskom obrazovanju", istakao je biskup.

Nakon sv. mise biskupi i gosti ostali su u veoma srdačnom razgovoru s profesorima i sjemeništarcima, a za ugledne goste i uzvanike rektor zavoda msgr. Josip Mioč, priredio je prijem u zbornici Paulinuma.

M. O.

Duhovne vježbe u sjemeništu

Kao i svake godine, po završetku prvog polugodišta imali smo naše trodnevne duhovne vježbe. Ovogodišnji voditelj duhovnih vježbi bio je isusovac, pater **Mato Anić** iz Beograda. U večernjim satima, 31. siječnja pjevali smo svečani zaziv Duha Svetoga i molili za blagoslov i uspjeh. Nakon zaziva započelo je vrijeme trodnevne šutnje. Naime, prema programu naših duhovnih vježbi, predviđena je potpuna šutnja, a jedini koji nam ima govoriti jest naš Gospodin kroz razmatranja animatora, te kroz kontemplativnu molitvu i meditaciju. Svatko od nas bi kroz to vrijeme trebao biti što više u potpunom predanju kontemplacije i molitve. Upotreba tehničkih aparata i mobilnih telefona kroz ove dane zabranjuje se, jer jedan od uvjeta za dobro obavljanje duhovnih vježbi jest odreknuće od navezanosti na materijalna dobra. Stoga je osobito lijepa gesta bila odluka onih koji su svoje aparate u toku duhovnih vježbi predali prefektu, kako ne bi upali u napast da ih koriste unatoč zabrane. Bio je to znakovit način samoodricanja u vrijeme kada sve više mladih postaje ovisno o raznim, moramo priz-

nati, često korisnih pomagala.

Kroz duhovne vježbe o. Mato je osobit naglasak stavio na meditaciju. Za sve nas, kako mlade tako i starije, bilo je ovo lijepo iskustvo razmatranja i molitve. Dobar dio nas mogao je kroz dva oblika meditacije, ignacijevski i benediktinski, upoznati blaga i duhovne radosti ovakvog vida molitve. Osobito dirljivi trenuci bili su priprava za ispovijed, koju smo ove godine obavili na jedan poseban način, te sama ispovijed koja je trajala gotovo dva puna sata. Mnogi su sjemeništarci napravili veliku ispovijed, a tijekom ova tri dana svatko od nas je mogao zatražiti od patra duhovni savjet ili porazgovarati o svojim aktualnim problemima. Na kraju duhovnih vježbi, nakon mise zahvalnice, običaj je napraviti oproštajno druženje. Ovo druženje je obično jedan od najljepših trenutaka tijekom duhovnih vježbi. Ostajemo zahvalni našem voditelju o. Mati Aniću za lijepo izložena predavanja, vođenje kroz meditacije, prelijepa liturgijska slavlja koje nam je predvodio, te na njegovoj spremnosti da svakom od nas ne bude samo duhovnik kroz ova tri dana nego i brat koji zna s tužnim podijeliti tugu, a s radosnim uživati radost.

T. I.

Uređuje: Katarina Čeliković

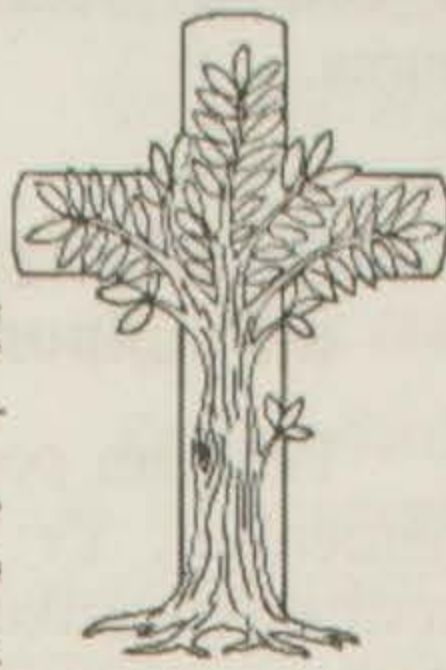

Zvončići dragi! Iz srca božićnih odjednom izrasta KRIŽ! Brzo je stigla KORIZMA - vrijeme u kojem ćemo češće i drugačije gledati u križ. Križ mnogi ljudi nose na lančiću oko vrata, neki ga crtaju na tijelu... Jeste li se pitali da li svi oni znaju zašto nose križ? Na žalost, često je križ ukras onima koji vrijeđaju Boga. Treba ih upozoriti da je križ za kršćane SVET. Na križu je Isus došao spasiti ljude od smrti. Darovati im život.

Pročitajte što nas sve čeka u korizmenim nedjeljama. Kakve nam divne poruke evanđelisti pišu!

Uključite se i vi u razmišljanja o križu, o Isusovoj žrtvi! I onda donesite odluku kako ćete vi nositi svoj križ.

Križ je za mene znak za ŽIVOT. A za vas?

Zvončica

KRIŽNI PUT

Križni put ili Put križa je vrlo stara pobožnost i vrlo omiljena u narodu. To je pobožnost u kojoj se katolici spominju muke i smrti Kristove u 14 postaja.

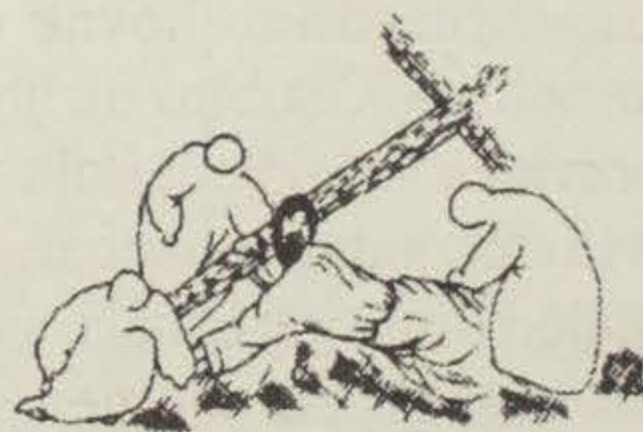
Uključite se i vi, dragi Zvončići, u svojim župama u ovu pobožnost, ali i dobrim djelima i žrtvicama u svom svakodnevnom životu. Posebno je lijepo ako možete ovu pobožnost obaviti vani, u prirodi, na mjesnim kalvarijama.

KALVARIJA

Ova riječ na latinskom jeziku znači "lubanja". Ima dva značenja:

1. mjesto u Jeruzalemu izvan gradskih vrata u vrijeme Isusovo, gdje je Krist bio razapet;
2. na brežuljcima podignut križni put od 14 postaja za pobožnost na spomen muke i smrti Kristove.

(A. Rebić: Mali religijski rječnik)

14 POSTAJA KRIŽNOG PUTA

1. postaja: Isusa osuđuju na smrt
2. postaja: Isus prima na se križ
3. postaja: Isus pada prvi put pod križem
4. postaja: Isus susreće svoju svetu Majku
5. postaja: Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ
6. postaja: Veronika pruža Isusu rubac
7. postaja: Isus pada drugi put pod križem
8. postaja: Isus tješi jeruzalemske žene
9. postaja: Isus pada treći put pod križem
10. postaja: Isusa svlače
11. postaja: Isusa pribijaju na križ
12. postaja: Isus umire na križu
13. postaja: Isusa skidaju s križa
14. postaja: Isusa polažu u grob

ZVONČIĆI NA MISI

17. 02. - 1. NEDJELJA KORIZME

Mt 4, 1-11

Isus odlazi u pustinju gdje ga kuša đavao. "Duh tada odvede Isusa u pustinju..." ne zato što je to Bogu potrebno - već da se pokaže moć Boga nad zlom, nad đavlom. A jedino se Bogu treba klanjati!

24. 02. - 2. NEDJELJA KORIZME

Mt 17, 1-9

Prekrasna slika u kojoj se Isus preobražava na gori - "I zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše kao svjetlost." Možete li zamisliti i možda naslikati Isusa. Da je Sin Božji potvrdio je glas iz oblaka: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni!"

3. 03. - 3. NEDJELJA KORIZME

Iv 4, 5-42

Isus sreće pored zdenca Samarijanku (Samarijanci i Židovi se nisu slagali) - žena se čudi da On od nje traži vodu. Isus upozorava: od obične vode svatko će ožednjati, a voda koju ja nudim "postat će izvorom vode koja struji u život vječni".

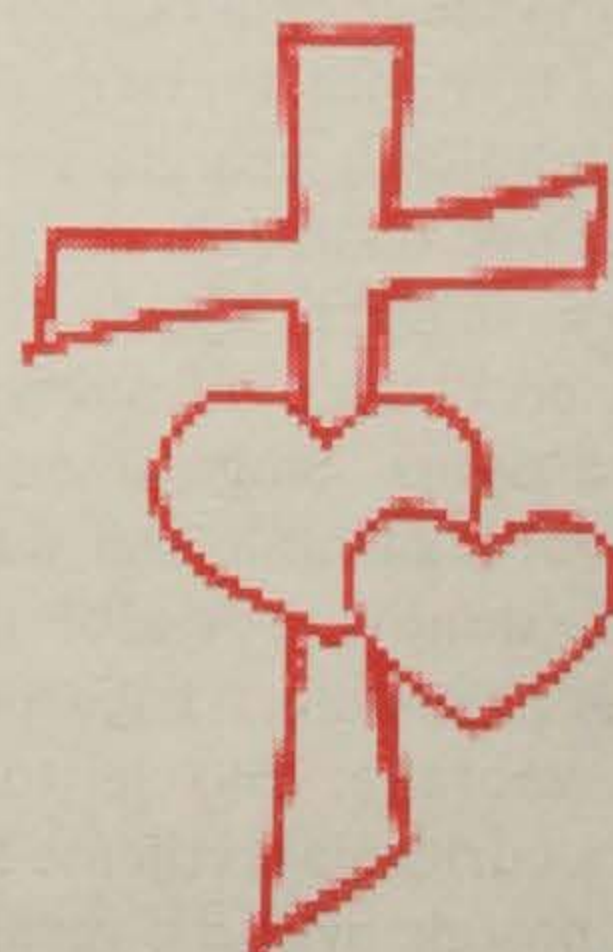

10. 03. - 4. NEDJELJA KORIZME

Iv 9, 1-41

Isus ozdravlja slijepca - "zato da se na njemu očituju djela Božja!"

Sa neba sišao si
Da pokažeš nam put
Na križ otišao si
griješ platiti
Od križa do groba
Od groba do neba
Slavim Tebe Isuse!

U TAVANKUTSKOJ ŽUPI

Vjeronauk u obiteljskim kućama

Tavankutska župa je prostrana, a ima i veliki broj djece koji redovito dolaze na vjeronauk i u crkvu. Od prije tri godine vjeronauk se održava na četiri mjesta. Najbrojnija je skupina djece na vjeronauku u D. Tavankutu gdje ih ima preko 200. Naša odgajateljica (vaspitačica) **Marija Matković** drži vjeronauk nižim razredima osnovne škole, a učiteljica **Marica Skenderović** poučava dva petu razreda. Ostalim razredima vjeronauk drži naš župnik **Franjo Ivanković**. Župnik također ima subotom vjeronauk u kapeli sv. Ane u G. Tavankutu za niže razrede. U Ljutovu i na Kaponji vjeronauk se održava u obiteljskim kućama isto svake subote. U Ljutovu na vjeronauk dolaze samo niži razredi, a na Kaponji vjeronauk pohađa petnaestak djece viših razreda osnovne škole.

I.P.

Na Kaponji vjeronauk se održava u kući obitelji Francišković

Proslava don Bosca u Selenči

Djeca i mladež Selenče svake godine na poseban način proslavljaju "don Boscov dan". Ove godine proslavu smo organizili u nedjelju 3. 02. 2002.

Prijepodne je bila svečana misa koju je vodio domaći župnik **mons. Mihovil Zolarek**, dok su mladi pjesmom i sviranjem na gitarama posvjedočili da je don Bosco njihov veliki prijatelj. Ova "misa mladih" se svjedočila vjernicima župe, a ostalim mladima je bila veliki izazov i poziv da svoju vjeru počnu proživljavati ozbiljno i kršćanski.

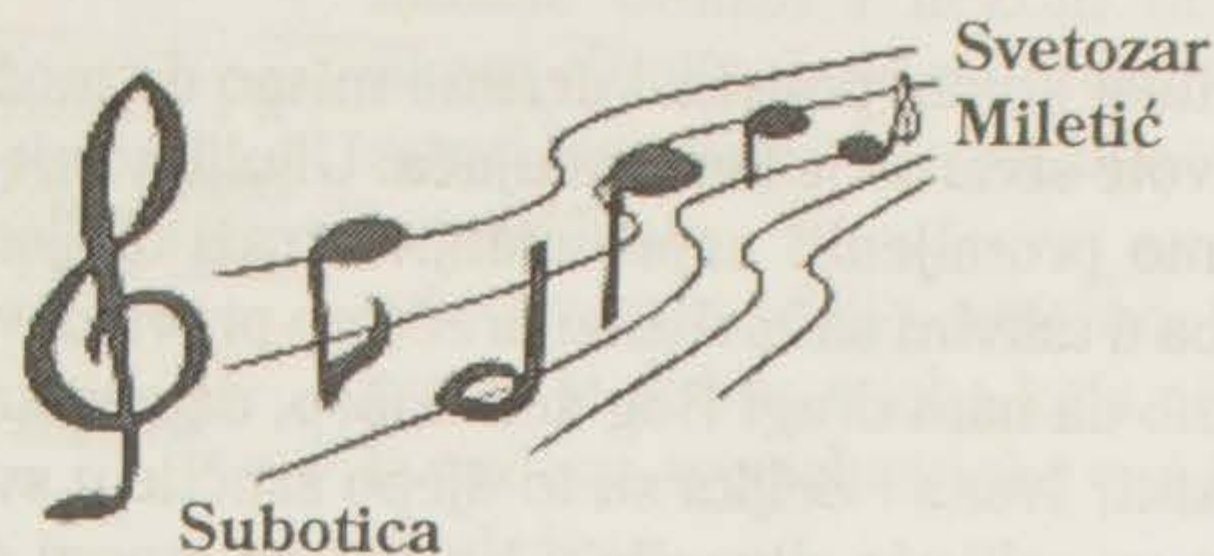
Poslijepodne u Oratoriju je za svu djecu organizirana "don Boscova zabava" koja je bila u duhu radosti i veselja. Kroz pjesmu, igru i natjecanje djeca su provela cijelo poslijepodne a neke je zatekla i noć...

Zahvaljujem dragom Bogu na ovom velikom daru... za dar radosti, za ožarena lica, i sreću ovih mladih i djece...

... a to je bila želja i don Bosca: "Želim da budu sretni tu i u vječnosti"

*Kristina Ralbovska,
katehista*

PRIPREMITE SE NA VRIJEME

Uredili: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor i Ljubica

Bog mladi!

Grčevitost kojom ponekad držimo misao da možemo kontrolirati naše živote stvarno je iznenađujuća. Uljuljkivanje u pomisao da ipak možemo promijeniti nepromjenjivo traži divljenje. Ali čemu, kad tjeskoba u takvim situacijama prečesto prevladava. Zar stvarno ne vjerujemo da nam dragi Bog želi dobro, da nas kao svoju djecu neće napustiti? Ivana i Željka su to lijepo sročile u svojim tekstovima. Kao da su oslikale situacije u kojima se mnogi od nas nalaze. Ipak, previše smo ljudi da tako nehajno to pustimo i dozvolimo Bogu da kormilari brodicama svoje djece, te se i dalje zavaravamo da možda možemo nešto promijeniti. Zbog toga se javlja strah, ali i nada da će nam Bog ipak biti sklon i dovesti nas na cilj koji smo željeli ali onim putem koji je Bog odredio, onim putem za koji zna da će nas same naučiti nečemu, dati nam nova iskustva, pomoći nam za neke druge situacije. Nada i vjera u Boga ipak je divna jer nas vodi k njemu, pravoj ljubavi, pravom zaštitniku. Jedan katekumen je rekao da je život bez Boga kao život bez identiteta. Ne odbacujemo taj identitet tako olako svojom ohološću i mišlju da smo toliko moćni da mijenjamo Božji plan.

Pred nama je period pročišćenja, molitve, pokore i posta... Ozbiljnost kojom budemo živjeli ovaj period pomoći će nam da dublje i duhovnije proživimo najveći događaj u vjerničkom životu - blagdan Uskrsnuća Gospodnjeg. Voljela bih kada bi nam ova korizma pomogla da dozvolimo veći utjecaj Boga u naše živote, da dozvolimo da kormilari našim brodicama.

Marina

Čudesnost Božjeg mozaika

Kada promatramo samo jednu kocku, neovisno o svim drugim kockama uz koje ona može stajati, mnogo što nam neće biti jasno. Ali ako promatramo mnoštvo kocaka velikih i malih sinkrono, onda možemo jasno vidjeti sliku - mozaik.

Slično tako s nama postupa Bog. Jer, nije li svaki naš susret, događaj u životu, jedna kocka u mozaiku (našem životu) što nam ga Bog slaže? Posve je, ljudski gledano, razumljivo da često puta bivamo ogorčeni zbog mnogo čega što nam se događa u životu. Bog, dakle, slaže kocku po kocku. Taj je proces katkad jako dug i čini se da uvijek ide protiv nas.

I možda ćemo nakon jedne složene kocke biti sretni. Mada mozaik uvijek biva ljepši kada je načinjen od kocaka raznih boja i veličina. Obično se tada pita: koliko je strpljenja u to uloženo? Ljudi su čak spremni satima gledati u isti prizor. No, kada Bog naglo doda dvije kocke, život nam se može učiniti preteškim. Onda, čini mi se, dobro zvuče riječi: "Što ja činim ti sada ne znaš, ali shvatit ćeš poslije" (Iv 13,7). I doista, baš tako biva s nama. Pogledamo li u mozaik složen od mnoštva kocaka, naše će oči jasno vidjeti lijep i savršen mozaik. I sigurno je da će svatko pomisliti da je baš taj najbolji za njega.

Doista, Bog jest čudesan! Danomice nam to pokazuje. Od našeg života on pravi mozaik, a od nas zahtijeva strpljivost i nadu. I svjetlost u očima da bismo svaki put kada pogledamo u svoj mozaik mogli za njega iskreno zahvaliti. O tomu razmišljajmo svaki put kada na kraju dana tvojemu i mojemu mozaiku bude dodana još jedna kocka.

Željka Zelić

TRIBINA MLADIH

17. 02. 2002.

Tema: "Uloga Crkve u životu mladog kršćanina"
Predavač: Andrija Anišić

MISA MLADIH ZA MIR

1. 03. 2002.

Crkva Isusa Radnika

STUDENTSKI VJERONAUČ

28. 02. 2002.

Predavač: mons. Stjepan Beretić
Tema: Zašto je Isus morao umrijeti?
Župa sv. Roka

Naučeno u Americi nastaviti u SR Jugoslaviji

Stipendisti američke Vlade za unapređenje civilnog društva, dvanaestoro srednjoškolaca i četiri profesora engleskog jezika, koji su prošle godine mjesec dana boravili u Parmi i Washingtonu u organizaciji vodeće američke agencije za razmjenu učenika "AYUSA International", nastavljaju svoje druženje na kvartalnim susretima koja organizira spomenuta agencija. Nakon susreta u Beogradu i Pančevu obreli su se ovi mladi ljudi u nedjelju, 20. siječnja (januara) u Subotici.

Subotičani Angela Tot, Milena Savanović i Igor Čeliković ugostili su svoje vršnjake iz Pančeva, Kragujevca i Niša i pripremili im nedjeljni susret koji je uz ozbiljniji dio imao i humanitarni karakter.

U okviru humanitarne aktivnosti domaćini su organizirali posjetu subotičkoj "Kolevki". Uz slatkiše, voće i slikovnice i gosti i domaćini donijeli su vedrinu i želju da provedu jedno poslijepodne s mališanima kojima je druženje najdraži dar. Rastanak je bio težak, a mnogi su poželjeli i češće doći igrati se s njima. Jedna je djevojka nakon posjete izjavila: "Sada drugačije gledam na život i na djecu."

iGoR

Bog je s druge strane

Srcu mi je, ovih dana,
zaodjenula sumnja.
Razum i duša se natječu,
tko li će pobijediti?
I strah se čini tako moćnim.
Uvlači se kroz svaku poru
na koži i steže lance oko kostiju.
Prah i pepeo.
Palim svijeću i gledam Boga,
s druge strane.
Iza rešetaka.
A zatvorenik sam JA.

Ivana L.

IZADIMO IZ OKVIRA

Priča koja slijedi nekima od vas je poznata. Podstakne li vas na razmišljanje, to je dobro - ipak najvažnija je vaša odluka što ćete učiniti u konkretnoj situaciji. Možda vam se čini da je neizvodljivo donijeti pravu odluku koja neće nikoga povrijediti... Sve je moguće, ali je potrebno osloboditi se uobičajenog načina razmišljanja i imati vjere. Koliko puta ste čuli: tako mora biti, ne možeš imati i jare i pare. Sigurno češće nego: vuk sit i sve ovce na broju. Imamo obećanje - sve što zatražite dat će vam Otac nebeski. Točnije, kucajte i otvorit će vam se, tražite i dat će vam se. Potrebna vam je još neka potvrda? Oni koji tvrde da je nemoguće (ostvariti svoje snove, postići novi svjetski rekord, postati milijuner, biti svet, dobar, optimističan...) ne smiju ometati one koji već rade na tome da to ostvare. Osim već rečenog, imajte na umu riječi sv. Pavla da nada nikad ne postiđuje. I nemojte biti sebični i skromni u svojim željama, visini postavljenih ciljeva. Zaista je isplativo u više prilika odreći se onoga na šta smo navezani, jer je naša do(bro)bit u

tim slučajevima iznenađujuća! Pa makar svrha tog dobrovoljnog posta bila "samo" u jačanju vlastite volje ili u pomoći drugima.

Dijana

DOBRO RAZMISLI

Jedna je velika kompanija zapošljavala nove ljude i na pismenom testu postavljeno je sljedeće pitanje.

Vozite se automobilom, noć je i velika oluja. Prolazite pokraj stanice.

Na stanici troje ljudi čeka autobus: starica koja umire, liječnik koji vam je spasio život i osoba iz vaših snova s kojom želite provesti ostatak svog života.

Možete uzeti samo jednog putnika. Koga ćete odabrati?

Objasnite zašto!

Razmislite o tome prije nego što pročitate sljedeće:

Svatko od nas razmišlja na svoj način i ima za to svoje razloge.

Npr. starica će umrijeti, trebalo bi ju spasiti - ali stari ljudi ionako umiru,

zato treba povesti liječnika jer vam je on spasio život i ovo je prilika da mu se odužite. S druge strane, liječniku se možete odužiti i nekom drugom prilikom ali pitanje je da li ćete ikada više sresti savršenu osobu ako propustite ovu priliku.

Između dvije stotine kandidata posao je dobila osoba koja nije objasnila razloge svog postupka već je napisala sljedeće:

"Trebalo dati doktoru ključeve od auta da odveze staricu u bolnicu i ostati na stanici s osobom svojih snova!"

Na kraju se svi slože da je to najbolji odgovor ali ga se nitko nije sjetio sam.

Z a š t o ?

STUDENSKI VJERONAUČNAK KAO POVOD

ASERTIVNOST - što je to?

Studentski vjeronauk održan u župi sv. Roka u siječnju ove godine, na kojem je govorila apsolutnica psihologije u Novom Sadu **Dijana Mirković-David**, s temom ASERTIVNOST, poslužit će kao izvor iz kojega ćemo lakše pojasniti što zapravo znači taj pojam i prenijeti 10 pravila asertivnosti. Razlog što smo izabrali ovu temu jednostavan je. U današnje vrijeme ljudi često posežu za raznoraznim "pomagalima" kako bi si poboljšali kvalitetu života i odnosa s ljudima, ali ne u materijalnom smislu već u psihološkom. Nisu nam nepoznati primjeri danas tako poznatih i raširenih "proročica" koje niču kao cvijeće u proljeće i koje nude ostvarenje svih želja i uspjeha u bilo kojoj sferi života. Upravo na ovom vjeronauku postavili smo i pružili mladima drukčije rješenje za poboljšanje odnosa s ljudima, ali i sa samim sobom.

Što zapravo znači biti asertivan? Biti samopotvrđan, odbaciti nečiji zahtjev, boriti se za sebe, ne biti agresivan, ne biti defanzivan... - to u stvari znači biti asertivan!

I da bismo još bolje pojasnili ovaj pojam, a da se ne bismo upleli u pokušaj interpretiranja onoga što smo na vjeronauku čuli, donosimo vam 10 pravila asertivnosti koje je u obliku plakata za nas pripremila i pokazala nam na vjeronauku naša predavačica.

10 PRAVILA ASERTIVNOSTI

- I. Vaše je pravo da sami procjenjujete svoje ponašanje, mišljenje, emocije i da eventualno podnesete konsekvence.
- II. Vaše je pravo da ne dajete objašnjenja u cilju opravdavanja svojega ponašanja.
- III. Imate pravo da procijenite da li ste odgovorni ili ne, da nađete rješenje za probleme drugih ljudi.
- IV. Vaše je pravo da promijenite svoje mišljenje.
- V. Imate pravo napraviti grešku i snositi odgovornost za takvu grešku.
- VI. Vaše je pravo u nekoj situaciji reći "to ne znam".
- VII. Vaše je pravo da ne zavisite od dobre volje ljudi s kojima se suočavate.
- VIII. Imate pravo biti nelogični kada donosite odluke.
- IX. Vaše je pravo reći "to ne razumijem".
- X. Imate pravo reći "to nije moja stvar, moj problem".

Naš savjet jest pokušati makar na kratko sprovesti ovih 10 pravila u svojem životu, kako bismo vidjeli utječe li to na nas same, na naše ophođenje prema drugim ljudima, ali i drugih prema nama. Teško je ponekad ne dati objašnjenje za svoje ponašanje, ne biti agresivan, defanzivan, boriti se za sebe, promijeniti svoje mišljenje, nešto ne razumjeti. No, budemo li se vježbali u tomu, moći ćemo na kraju vidjeti jesmo li shvatili što je zapravo asertivnost i držimo li se nje u svojem životu!

Miroslav Zelić

KUCA LI NAŠE SRCE U RITMU S BOŽJIM?

Božji plan

Na dobrotvornoj večeri za školu koju pohađaju djeca s poteškoćama u učenju, otac jednoga od učenika upitao je prisutne sljedeće: "Sve što Bog čini, čini savršenim. Ipak, moj sin Shay ne može naučiti stvari poput ostale djece. Gdje se Božji plan o savršenstvu odražava na momemu sinu?"

Svi su ostali zatečeni pitanjem. Otac je nastavio: "Ja vjerujem da kad Bog dijete kao što je Shay pošalje na svijet, prilika za shvaćanje Božjega plana pokazuje se na način na koji se ljudi odnose prema tomu djetetu."

I tada je ispričao ovu priču:

Shay i njegov otac šetali su parkom u kojemu su djeca igrala baseball. Shay je upitao oca: "Misliš li da će mi dozvoliti da igram?"

Otac je znao da ga većina dječaka ne bi željela u svojem timu. Ipak, razumio je da bi njegovom sinu prilika za igranje dala nužno potreban osjećaj pripadnosti i prihvaćanja. Stoga je prišao jednom od dječaka i upitao ga da li bi Shay mogao igrati s njima. Dječak je pogledao u svoje suigrače tražeći odgovor, ali kako ga nije bilo, preuzeo je stvar u svoje ruke i rekao: "Gubimo već šest rundi, a ova je već u 8. krugu. Mislim da on može biti u timu i pokušat ćemo ga uključiti u igru u 9. krugu." (...) Početkom devetoga kruga Shay je uzeo rukavicu i igrao u out polju. Iako ni jedna lopta nije došla u njegovom smjeru, bio je očito oduševljen samim tim što je u terenu, smijući se od uha do uha dok mu je otac mahao s tribina. Shay je bio na redu za igru s palicom. Hoće li tim stvarno dopustiti da Shay odigra i tako ispusti šansu za pobjedu? Iznenađujuće, Shay je dobio palicu. Svi su znali da je nemoguće da pogodi, jer Shay nije znao niti kako ju pravilno držati, a kamoli kako pogoditi loptu. (...) Na prvo bacanje Shay je nespretno zamahnuo i promašio. Bacač se ponovno približio nekoliko koraka kako bi lakše bacio loptu prema Shayu. Shay je pogodio loptu i udario natrag prema bacaču. Bacač je pokupio loptu i jednostavno ju je trebao dodati igraču na prvoj bazi čime bi Shay ispao iz igre i utakmica bi bila završena. Umjesto toga, on je loptu bacio u desno polje, daleko od dohvata igrača na prvoj bazi. (...) Igrač u desnom polju dohvatio je loptu, no, razumio je namjeru prvoga

bacača pa ju je izbacio daleko iza igrača na trećoj bazi. (...) Kad je Shay stigao do druge baze, igrač iz protivničkog tima je potrčao prema njemu, okrenuo ga prema trećoj bazi i povikao: trči na treću! (...) Nakon toga Shay je na viku dječaka iz oba tima, otrčao do cilja, stao na postolje baze i navijao i skakao od radosti kao heroj koji je postigao odlučujući pogodak za svoj tim.

"Toga dana", rekao je otac sa suzama na licu, "dječaci oba tima su donijeli komadić Božjega plana na ovaj svijet."

Doprinosimo li mi ostvarenju Božjega plana?

Započelo je vrijeme korizme. Ali, ovoga puta ne želim se zadržavati na tomu čega ćemo se i koliko odricati u ovo korizmeno vrijeme. Možda bismo ovoga puta trebali razmišljati u sasvim drugome smjeru. Priča koja prethodi ovom tekstu poslužiti će nam kao misao vodilja, kao dobar primjer kako i ti i ja možemo doprinijeti ostvarenju Božjega plana. Jer, svi mi imamo tisuće prilika dnevno doprinijeti ostvarenju Božjega plana. Toliko naizgled banalnih kontakata između dvoje ljudi za nas predstavlja izbor - prosljeđujemo li i dijelimo li i mi "iskre božanskog?" Ili propuštamo priliku i ostavljamo svijet hladnijim?

I zato bismo se ove korizme onoliko koliko ćemo se odricati, s druge strane drugima trebali davati. Ali, ne misleći toliko na ono materijalno, već duhovno. Dječak Shay, biser priče koju donosimo, primjer je Isusa koji nam danomice dolazi u život, nekad možda gol, nekad bos, nekad gladan, a nekad žedan. Što mi činimo kada dođe do nas?

Otac ovoga dječaka dobro je rekao u čemu se pokazuje prilika za shvaćanje Božjega plana. On je očito s ljubavlju prihvatio volju Božju. Opet postavljam pitanje: "Jesmo li i mi naše živote položili u ruke Gospodinove?" A dječaci oba tima još su bolje shvatili što im je činiti da bi na zemlju donijeli komadić neba. Ali ne samo na zemlju, već i u srce dječaka.

Isus nam daje dobar primjer. A njegov križni put kojega u korizmi tako rado molimo daje nam još veći primjer. Jer, svatko od nas u svojem životu ima svoje križeve. A križ u životu jest sve ono što križa NAŠE PLANOVE, a donosi BOŽJE! Križ je tamo gdje se traži odricanje naše i prihvaćanje Božje volje. Križ je izlaženje

iz vlastitoga i ulaženje u Božji život. Križ negira našu logiku i dovodi Božju. Jer naša je logika "Blago onima koji se smiju i raduju", a Božja "Blago ožalošćenima: oni će se utješiti" (Mt 5,4).

Čini se da je baš to predanje svega što nam se dešava u životu u Božje ruke, i prihvaćanje Božjega plana nama i najteže. No, i tu nam je Isus ostavio najuvjerljiviji primjer. Isus je na Maslinskoj gori ovako molio: "Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne MOJA VOLJA, nego TVOJA NEKA BUDE!" (Lk 22,42). I razapet na križ vikao je iza glasa: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj" (Lk 23,46).

I zato je možda najbolje upitati se u ovoj našoj pustinji kojom hodimo s iskušavanjem Isusom, jesu li naši putovi usklađeni s Isusovim, koraćam li ja doista uz njegovo rame, kuca li moje srce u ritmu s njegovim, jesam li predao cijeli svoj život u njegove ruke i prihvaćam li njegovu volju: u križevima, patnjama, neslaganjima, bolesnom djetetu i bližnjima, siromasima? Tu se naši putovi mogu najbolje poklopiti ili pak razići s Isusovim. U ljubavi prema onima koji su u najvećoj potrebi. Jer ne trebaju oni skupe i velike darove! Dovoljno je da se radi samo o upućenom smješku, o stisku ruke, toploj riječi, podršci i prihvaćanju, razumijevanju, kruhu i vodi; u onome što im nedostaje, tu možemo biti najveći. I onda kad se nađemo pred jednim dječakom kao što je to bio Shay, trebali bismo reći: Oče, u ruke tvoje predajem svoje misli, riječi i djela.

Dao nam Gospodin toliko snage da možemo svakim svojim danom, a osobito ove korizme pridonositi ostvarenju Božjega plana u našim životima.

Željka Zelić

Priredili: Vesna i Ladislav Huska

ČETRNAESTI KRIŽ

Ostati bez ljudske nade

Moji su prijatelji mislili da su mi ukazali najveću počast stavivši moje tijelo u grob. Brinuli su se za tijelo. To je sve što su mogli učiniti. Zaboravili su da sam rekao: To je samo za tri dana. Smrt ne vlada nada mnom.

Sjeti se da te grob plaši. Kad se zatvori grobni humak, više te nema. Kad iza tebe ne ostane ni najmanji

trag, što ćeš tada učiniti? Kad znaš da nitko neće dolaziti na tvoj grob, kad završiš nepoznat i jadan, kad baš ništa iza tebe ne ostane, tad ćeš me sresti! To je križ - izgubiti i posljednju želju: ovdje nešto značiti, ostaviti nešto iza sebe. To je zapravo ono što ti smeta da budeš svjetlo. Tu ćeš me naći. Ali kako, dok se bojiš leći u grob sebičnosti, biti pokopan? Dok prelaziš k meni, a ne rušiš mostove iza sebe, kako ćemo se naći? A upravo je to trenutak kad ću moći preobraziti tvoj život. To je četrnaesti križ i nad njim lebdi uskrsnuće. Kako se radujem grobu tvoje oholosti! Ti se još ne daš u grob, jer se opireš umiranju svoga života. Zato si mrtav. Kad bi htio leći u grob oholosti i umrijeti sebi, tad bi uskrsnuo mome životu. Samo mrtav čovjek može uskrsnuti. Jer smrt ti još nije oduzela posljednji otpor! Ne boj se! Riječ je o mostu između mene i tebe. Smrt grijeha radost je i zagrljaj mene i tebe. Najveličanstvenija eksplozija ljubavi. Ja sam prošao taj put i čekam te. Zar ne shvaćaš da nisam otišao sa zemlje? Prije sam bio gost na zemlji. Tek sam sada gospodar zemlje. I ti ćeš biti takav. Predaj smrti ono što joj i tako pripada. Nemoj više gledati grob kao beznađe i kraj, nego kao rađanje i početak. Neka umre tvoja oholost. Uskrsna zora već je na pomolu.

"PILULA DAN POSLIJE" - KEMIJSKI POBAČAJ

U talijanskoj javnosti odnedavna traju žustre rasprave vezane uz vijest da će se uskoro u slobodnoj prodaji naći tzv. "pilula dan poslije" pod nazivom "Levonogestrel". Prema talijanskom ministarstvu zdravstva taj se lijek smatra kontracepcijskim sredstvom brzog djelovanja a ne abortivnim sredstvom. No različita je mišljenja katolička javnost koja to smatra pokušajem manipuliranja znanstvenim podacima kako bi se korištenje te pilule učinilo moralno prihvatljivim. Potpredsjednik Papinskog vijeća za život biskup **Elio Sgreccia** u razgovoru za Radio Vatikan istaknuo je kako ta pilula onemogućuje oplodenoj jajnoj stanici da se ugnijezdi u maternici. To, prema mons. Sgrecciu, znači prekinuti jedan život te je dakle riječ o pobačaju. Ta pilula "ima isti učinak kao i kirurški pobačaj" samo što je u ovom slučaju riječ o kemijskom pobačaju. Predsjednik Talijanske biskupske konferencije (CEI) kardinal **Camillo Ruini** u razgovoru za novinsku agenciju SIR dijeli mišljenje mons. Sgreccie ističući kako "novi ljudski život započinje sjedinjenjem ženskoga i muškog sjemena". "Onemogućiti mu da se ugnijezdi znači dakle spriječiti novome ljudskom biću da nastavi živjeti odnosno uništiti ga: upravo to je žalosna stvarnost namjerno izazvanog pobačaja", rekao je kardinal Ruini. /IKA/

U ČAST TRUDNICAMA

Zbilo se već dosta davno. Krajem mjeseca studenog. Nažalost, ovom događaju nije dan nikakav publicitet. Ipak, bio je to jedinstven događaj. U restoranu "Elza pod tornjem" sastale se "voćke u cvatu": **Olgica, Vesna, Marija, Dragana, Zorica, Slavica, Hrvojka i Sandra**. Osam trudnica (vidi sliku u boji) - jedna Slavica nije dočekala taj dan trudna, jer je prije toga sretno rodila Luku - sa svojim muževima proslavilo je ovaj veliki događaj svoje bračne ljubavi - trudnoću!

Doista, nije se još čulo da su se bračni parovi okupili da bi bili zajedno i provešeli se zato što su TRUDNI! Svaka čast onima koji su se toga dosjetili. Ideja je potekla od nekih iz brojne obitelji **Kujundžić**.

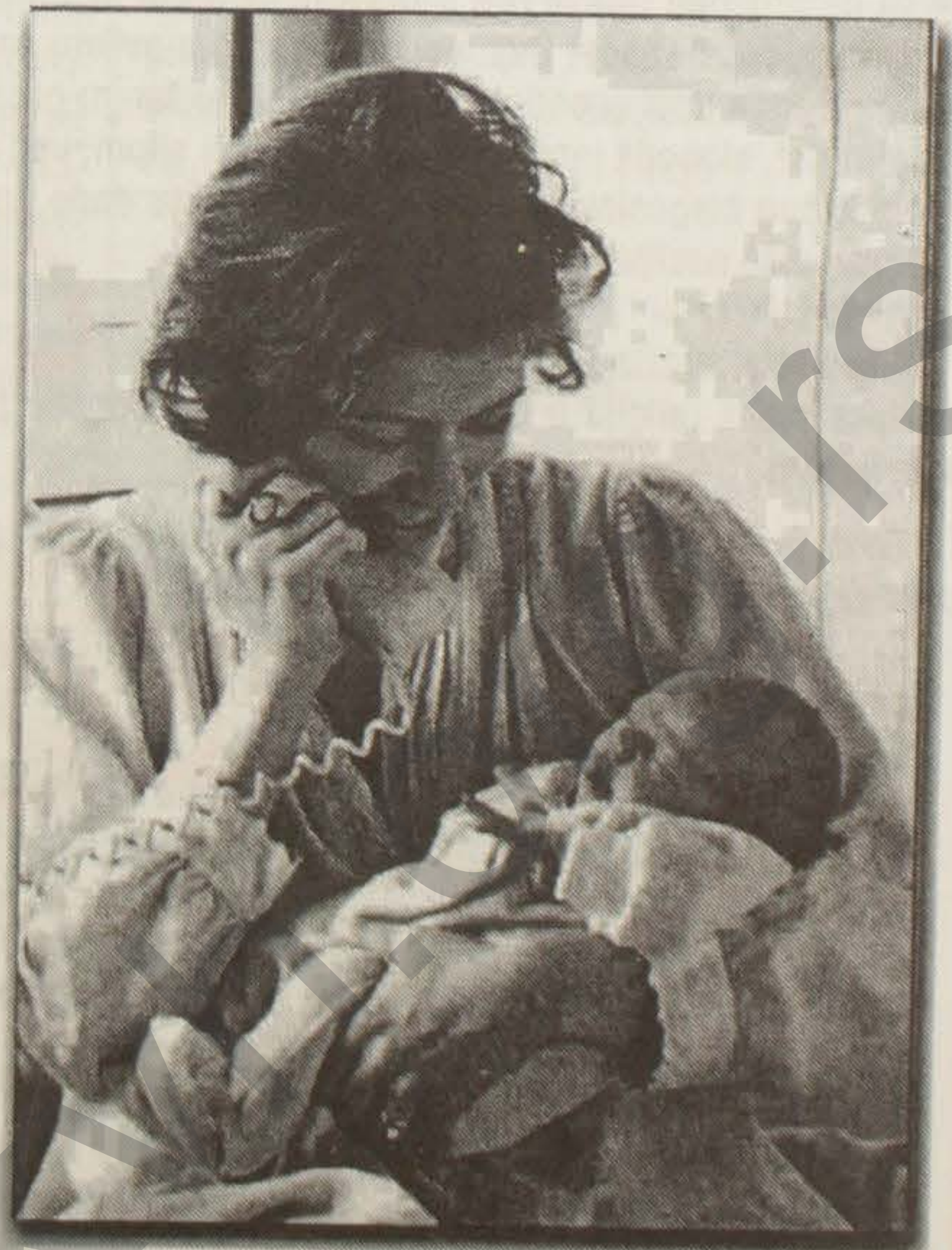
Našlo se tu i dosta rakije, jer uz javljanje RADOSNOG DOGAĐAJA O ROĐENJU DJETETA valja počastiti one s kojima želiš podijeliti radost.

Od toga dana njihovog zajedničkog druženja četiri sretnice već su obogatile svoju obitelj djetetom, a četiri još u "blagoslovljenom stanju" čekaju taj radosni čas.

Ova ideja nadahnula me je da PROŠTENJE SV. ROKA (16. 08.) u župi u kojoj sam župnik bude i DAN TRUDNICA. Naime, već nekoliko godina taj dan je dan zadovoljštine za grijeh pobačaja, odnosno DAN ŽIVOTA PROTIV SMRTI.

Već sada pozivam SVE TRUDNICE grada Subotice i okolice da toga dana dođu na sv. misu u 18,30 sati. Bit će na počasnom mjestu, molit ćemo za njih i na kraju podijeliti poseban blagoslov koji predviđa obrednik "Blagoslovi" za žene prije poroda.

Andrija Anišić

Uređuje: Jakob Pfeifer

Zajednička zaključna izjava s međureligijskog mirovnog skupa u Asizu 24. siječnja 2002.

OBVEZUJEMO SE NA MIR

Okupljeni ovdje u Asizu zajedno smo razmišljali o miru, daru Božjem i zajedničkom dobru čitava čovječanstva. Premda pripadamo različitim vjerskim tradicijama, potvrđujemo da je za izgradnju mira nužno ljubiti bližnjega poštujući zlatno pravilo: Čini drugima ono što želiš da se tebi čini.

S tim uvjerenjem neumorno ćemo raditi na velikom radilištu mira i zato:

1. Obvezujemo se da ćemo proglašavati svoje čvrsto uvjerenje da se nasilje i terorizam protive izvornome vjerskom duhu i, osuđujući svako pribjegavanje nasilju i ratu u ime Boga i religije, zauzimat ćemo se činiti sve što je moguće da se iskorijene uzroci terorizma.

2. Obvezujemo se na odgoj osoba za uzajamno uvažavanje i poštivanje kako bi se mogao ostvariti mirni i solidarni suživot među pripadnicima različitih naroda, kultura i religija.

3. Obvezujemo se na promicanje kulture dijaloga, kako bi raslo uzajamno razumijevanje i povjerenje među pojedincima i narodima, jer su to pretpostavke istinskog mira.

4. Obvezujemo se na obranu prava svake ljudske osobe da živi dostojnim životom u skladu sa svojim kulturalnim identitetom i slobodno formira vlastitu obitelj.

5. Obvezujemo se na iskreni i strpljivi dijalog u kojem se ono što nas razlikuje neće smatrati nesavladivom preprekom već će se, naprotiv, prepoznati kako je susret s ostalim različitostima prigoda za bolje uzajamno razumijevanje.

6. Obvezujemo se na uzajamno opraštanje za zablude i predrasude iz povijesti i sadašnjosti te uzajamno podupiranje u zajedničkom nastojanju da se pobijedi sebičnost i zloupotreba, mržnja i nasilje te da se iz povijesti nauči da mir bez pravde nije pravi mir.

7. Obvezujemo se da ćemo biti na strani onih koji trpe u bijedi i u napuštenosti, postajući glasom onih čiji se glas ne čuje i konkretno radeći na prevladavanju tih stanja, u uvjerenju da nitko ne može biti sretan sam.

8. Obvezujemo se da ćemo udružiti svoj krik s krikom onih koji se ne mire s nasiljem i zlom i želimo pridonijeti svim svojim snagama da se čovječanstvu našeg vremena dadne stvarna nada pravde i mira.

9. Obvezujemo se da ćemo poticati svaki pothvat koji promiče prijateljstvo među narodima, uvjereni da tehnološki napredak, bez solidarnog dogovora među narodima, izlaže svijet sve većim pogibeljima razaranja i smrti.

10. Obvezujemo se da ćemo od odgovornih u narodima tražiti da učine svaki napor da se, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, izgradi i učvrsti, na temelju pravde, svijet solidarnosti i mira.

Mi, osobe različitih vjerskih tradicija, neumorno ćemo proglašavati da su mir i pravda nerazdvojni i da je mir u pravdi jedini put kojim čovječanstvo može kročiti prema budućnosti nade. Uvjereni smo da se u svijetu sa sve otvorenijim granicama, smanjenim udaljenostima i odnosima olakšanim gustom mrežom komunikacija, sigurnost, sloboda i mir neće moći jamčiti silom, već uzajamnim povjerenjem.

Neka Bog blagoslovi te naše nakane i svijetu dade pravdu i mir.

Nikad više nasilja!

Nikad više rata!

Nikad više terorizma!

Neka svaka religija u ime Božje na zemlju donese pravdu i mir, oprostenje i život, ljubav!

Tekst je pročitao javno, u ime svih sudionika, na završetku Dana molitve u Asizu. Izjavu su na različitim jezicima pročitali:

Ekumenski patrijarh Njegova Svetost Bartholomaios I.

Dr. Konrad Reiser (Ekumensko vijeće Crkava)

Bhai Sahibji Mohinder Singh (Sikh)

Metropolit Pitirim (Pravoslavni patrijarhat u Moskvi)

Thomas Mar Atahanasius (Sirska pravoslavna crkva Malankara, Indija)

Šeik Abdel Salama Abushukhaidem (musliman iz Jeruzalema)

Biskup Vasilios (grko-pravoslavni arhiepiskop Nea Justinijane i cijeloga Cipra)

Chang-Gyou Choi (predsjednik Nacionalnog centra za konfucionizam, Koreja)

Hojjatoleslam Ghomi (musliman, Iran)

Nichiko Niwano (budist, Rissho Kosei-kai, Japan)

Rabin Samuel-René Sirat (Židov, veliki rabin iz Francuske)

Dr. Mesach Krisetya (kršćanin, predsjednik Svjetske menonitske konferencije)

Papa Ivan Pavao II.

DAN BOLESNIKA 2002.

CRKVA NASTAVLJA ISUSOVO POSLANJE SLUŽENJA SLABIMA I BOLESNIMA

/Iz Papine poruke za X. Svjetski dan bolesnika/

Vjera nas uči tražiti krajnji smisao trpljenja u Kristovoj mucu, smrti i ukrsnuću. Kršćanin na bol i na trpljenje ne odgovara pasivno. Potaknuta kršćanskom ljubavlju, koja svoj najuzvišenij izraz ima u životu i u djelima Isusa, koji je "prošao zemljom čineći dobro" (Dj 10,38), Crkva izlazi ususret bolesnicima i patnicima, donoseći im utjehu i nadu. Nije riječ o pukom dobročinstvu, već je taj čin potaknut suosjećanjem i brigom koji vode brižnom i velikodušnom služenju. To u konačnici uključuje velikodušno predanje samoga sebe drugome, posebno onima koji trpe. Evanđeoska prispodoba o dobrom Samarijancu vrlo dobro objašnjava najplemenitije osjećaje i reakcije osobe u susretu s drugim ljudskim bićem koje trpi i koje je u potrebi. Dobri Samarijanac je svaki onaj koji se zaustavi da pruži pomoć onima koji trpe.

Tu mislim na bezbrojne muškarce i žene u cijelome svijetu koji djeluju na području zdravstvene skrbi, kao ravnatelji zdravstvenih centara, kapelani, liječnici, istraživači, medicinske sestre, ljekarnici, pomoćno zdravstveno osoblje i dragovoljci. Kao što sam podsjetio u svojoj postsinodalnoj pobudnici *Ecclesia in Asia*, u brojnim sam prigodama u tijeku svojih posjeta Crkvi u različitim dijelovima svijeta ostao duboko dirnut izvanrednim kršćanskim svjedočanstvom različitih skupina zdravstvenih djelatnika, osobito onih koji rade s osobama s poteškoćama u razvoju i bolesnicima na smrti, kao i onih koji se bore protiv širenja novih bolesti poput AIDS-a. Kroz proslavu Svjetskog dana bolesnika Crkva izražava svoju zahvalnost i poštivanje zbog nesebičnog služenja brojnih svećenika, redovnika i laika zauzetih u zdravstvenoj skrbi, koji se velikodušno brinu za bolesne, patnike i umiruće, crpeći snagu i nadahnuće iz vjere u Gospodina Isusa i evanđeoske slike o dobrom Samarijancu. (...)

U svom pristupu bolesnicima i onima koji trpe Crkva je uvijek vođena jasnim i cjelovitim pogledom na čovjeka "stvoren na sliku Božju i obdarena dostojanstvom i neotuđivim ljudskim pravima". U skladu s tim, Crkva inzistira na načelu da sve ono što je tehnički izvedivo nije ujedno i moralno dopustivo. Nedavni ogromni napreci i sposobnosti medicinske znanosti svima nam daju veliku odgovornost prema daru života koji nam Bog daje i koji uvijek ostaje u svim njegovim stadijima i u svim njegovim uvjetima. Moramo biti budni prema svakom kršenju i suzbijanju života. "Mi smo... čuvari života, a ne njegovi vlasnici... Od trenutka začeća, ljudski život uključuje Božji stvarateljski čin i zauvijek ostaje u posebnoj povezanosti sa Stvoriteljem, koji je izvor života i njegov jedini kraj."

Čvrsto ukorijenjene u ljubavi, kršćanske zdravstvene ustanove nastavljaju Isusovo poslanje pružanja pomoći slabima i bolesnima. Siguran sam da će kao mjesta u kojima se potvrđuje i jamči kultura života nastaviti ispunjavati nade koje u njih polaže svaki trpeći ud ljudskog roda. Molim da Marija, zdravlje bolesnih, nastavi udjeljivati svoju vjernu zaštitu svima onima koji su ranjeni u tijelu i u duhu i posredovati za one koji se za njih brinu. Neka nam ona pomogne sjediniti naša trpljenja sa trpljenjima njezina Sina dok s radosnom nadom putujemo prema sigurnosti doma Očeva.

SVETI VINKO - VICENCIJE

*Tko blaguje tijelo moje
i pije krv moju
ima život vječni.
Iv 6,54*

Adet vinogradara

Sridinom XX. vika tušta tog je uništeno a i vinogradarstvo u ovom kraju je doživilo sličnu sudbinu. S nestankom vinograda pao je u zaborav kadgodašnji adet vinogradara - kada su svečano proslavili svog zaštitnika, sv. Vinka kojeg po gregorijanskom kalendaru slavimo 22. siječnja. Sv. Vinko (kod Bunjevaca još i Vince) je bio arhiđakon biskupa Valerija u španjolskoj Valenciji, di je mučen i usmrćen 304. godine.

Ime Vinko podsća na latinsku rič *vinum* rad čeg su ga, valjda, vinogradari uzeli za svog zaštitnika.

Pošto Vinko pada u srid zime kad i vinogradare najviše kopka da se što prija uvire dal je i koliko zima oštetila rodne pupove, oni su uzeli adet da na imendan svog zaštitnika ocine kako će orizivat vinovu lozu prija neg se počmu razvijat rodni pupovi. Tog dana su vinogradari posli zajedničke svete mise izašli u vinograd, ocikli nikoliko lastara i kod kuće ji potopili u vazuu. Po razvijenom broju rodni pupova utvrdili su postotak izmrzavanja, koji njim je putokaz na koliko pupova će orizivat lastare prija neg krene vinograd. Za ogled su uzeli obaško onda odranjivane sorte loze, najviše kevedinku i kalendaraku, a manje slanku i rizling.

Vinogradari su po vrmenu tog dana probali ošacovat kako će bit vrime cile godine, jel ako je tog dana vedro i lipo, ko ove godine, onda računaju da će bit podesno vrime za odranjivanje loze i rod grožđa, a mož se nadat i da će vino bit dobro.

Bilo je i takog da su imućniji vinogradari u vinogradu jedan od lipi čokota okitili parom divenica, koje su po adetu pripale vinciliru (čuvaru vinograda).

Posli orizivanja vinogradari su s ukućanima, često i s gostima, sašli u podrum da koštanjem ocine mlado vino, ne na vrat na nos već natenane, jel iz vinskog podruma ne treba žurit napolje. Više puta su napunili čašice iz teglice, da bi se na kraju zadržali kod bureta s vinom koje njim se najviše dopalo. A da vino ne piju na prazan stomak, prizalogajili su s malo nasičene divenice i friškog somuna, a često i s mašćom kruva odozgor popaprenog i okićenog sitno sičenim crnim

lukom. Ko je to probo uvirio se kako se ta dva dobro slažu, kako podrumskom užitku u razlađenom vinu pomažu ovaki zalogaji.

Da, tako je kadgod bilo.

Red vitezova vina - ARENA ZABATKIENSIS

Da ovaj kadgodašnji lip adet ne padne u zaborav, da ne ostane u pripoviti i na poslitku samo u pismenima, o tom su se nastarali ljubitelji krvi Kristove, koji su skontali i osnovali 2001. g. red vitezova vina *Arena Zabatkensis* (Pisak Subotice). Vitezovi vina su veliki vinogradari, stručnjaci za vinogradarstvo, podrumarstvo i čeljad koja šire kulturu pijenja vina. Oni su lani obnovili, a ove godine na sv. Vinka ponovili adet svečanog orizivanja vinove loze rad provire izmrzavanja rodni pupova.

U prisustvu novinara i televizijski snimatelja o ovom adetu su nazočnim pripovidali doli potpisani senator ovog reda i konzul reda Sanctus Vicencius Segediensis iz Mađarske, i dr. **Fülöp Mihály**, veliki majstor vinskog reda iz Segedina. Posli ovog su vitezovi vinskog reda održali skupštinu na kojoj su se dogovorili o daljem radu.

Posli skupštine su, kako i dolikuje, vitezovi reda probali desetak vrsta novi vina od petnaestak proizvođača, da bi se svako zadržo kod onog koje mu je najviše pasiralo. Štovaoci starine i poštivaoci prošlosti falili su našu starovinsku kevedinku. Ovo je vino skoro zaboravljeno, al u novije vrime su se vinogradari latili sadnje ove vinove loze, da i mladi ljudi upoznaju i zavole vino s ovog piska. Ono se da pit, dobro je i u špriceru, pogotovu kad se čaša drži masnim prstima, kako su ga oćinili naši stari.

Bunjevci i vino

Kad su naši stari došli u ovaj kraj i ove pustare počeli oplimenjivat, da bi život ulipčali, časom su se latili sađenja vinograda. Takoreć nije bilo zemljoradnika koji nije imo makar toliki vinograd da sa svojim vinom otpravi zimske i prolićne svece. Bilo je i taki koji su posadili velik vinograd da drugima prodaju vino. Tako je bilo s vinogradima sve do 1875. godine kad je opaki virus dospio iz Vršca priko Fruške Gore u naš atar i za kratko vrime uništio sve vinograde posađene u crnici.

Naši se stari nisu klonili jel su se uvirili da filoksera ne mož nudit vinovoj lozi u pisku pa su počeli sadit nove vinograde u pisku od Kunbaje (dio današnjeg Skenderova) priko Kelebije do halaški vinograda.

Ni jedna proslava ni jedno veselje se ne mož zamislit brez vina, jel ko ga pije iz njeg izvire poruka radosti iz srca i veselje iz duše. To su naši stari davno iskusili i zato ga toliko poštivali i pili.

I ovako o vinu

O ljubavi prema vinu nam lipo pripovida i ova sridnjevikovna dositka:

Tko dobro pije dođe u nebo,
tko dobro pije dobro spava,
tko dobro spava ne griješi,
tko ne griješi dođe u nebo;
stoga
tko dobro pije, dođe u nebo.

Tako, i još više i lipče, o vinu triba pripovidat jel je ono jedan od Božji darova ljudima, zato ga iz milošte zovu *lacrima Christi* (suza Kristova). O njemu pripovidaju tolika stara pismena, u Bibliji se spominje blizo 240 puta, ko zna koliko o vinu ima poučni izreka, nebrojeno ljudi su pisali o njemu - od Homera, Hipokrata, Plinija Starijeg... sve do Jakova Kopilovića, a i toliki drugi posli njeg.

Jakov Kopilović

KADA PIJEM

Kada vino pijem
i noćima bdijem,
to iz mrtvih opet moj se otac budi.

I naše se duše
na dnu čaše združe,
a za stolom samo mene vide ljudi.

On me vodi kući.
Kad ne mogu ući,
čeka dok mi žena ne otvori vrata.

Onda ode zbogom.
Kad ću i ja s tobom?
Bez glasa u tami zgubi se - Tata.

Alojzije Stantić

Piše: Stjepan Beretić

Jezični red u subotičkoj stolnoj bazilici svete Terezije Avilske (II)

Bez promjene do 1883. godine

Od 1810. do 1813. godine ustalio se u tada jedinoj subotičkoj župnoj crkvi svete Terezije novi red misa. Prva sveta misa radnim danom bila je ljeti u 6, zimi u 7, druga je sveta misa bila u 7 odnosno u 8 sati. Treća misa radnim danom je bila uvijek u 10 sati. Nedjeljom i blagdanom je prva sveta misa bila u 7 sati. Poslije svete mise slijedila je propovijed na mađarskom. Druga je sveta misa bila odmah poslije propovijedi, oko 8 sati. "Dalmatinska" propovijed je bila u 9.30 sati, a poslije propovijedi slijedila je "velika misa". Takav red svetih misa se sačuvao do 1883. godine (Tormásy Gábor, *A szabadkai római katolikus főplébánia története*, Subotica, 1883, 207-208).

Danas najbolje posjećena sveta misa u bazilici nije bila odavijek

Veliki pisac povijesti glavne subotičke župe, Gábor Tormásy piše na 208. stranici svoje knjige: "Dok je Vojni ordinarijat bio tako organiziran da je svaki bataljun imao vlastitog vojnog kapelana, dotle je svake nedjelje u 9 sati vojni svećenik služio za vojnike tihu svetu misu. Za vrijeme te svete mise vojna glazba bi svirala liturgijske napjeve. U naše vrijeme (1883. godine) vojska nema posebne svete mise, nego ponekad dođe po jedna četa na koju od službenih svetih misa, da vojnici zajedno sa župljanima slave svetu misu". Inače je u 19. stoljeću na svetoj misi u 9 sati svirala vojna glazba. Misa je bila "tiha" i bez pjevanja.

Cvjetnica u crkvi svete Terezije 1893. godine

U to vrijeme su u Subotici, osim župe svete Terezije, već postojale župe svetoga Roka i svetoga Jurja, te franjevačka crkva. U subotičkim novinama *Szabadka és Vidéke* I, 1893, III. 25. 6. 3. 4. nalazimo raspored bogoslužja na Cvjetnicu: u 7 sati je bila sveta misa na mađarskom s Mukom po Mateju, a u 9.30 blagoslov grančica, ophod i pjevana sveta misa na hrvatskom s Mukom. Na Veliku srijedu u 16 sati su bile lamentacije (pjevalo se iz Knjige tužaljki proroka Jeremije). Samo se najstariji vjernici sjećaju kako je "misa Večere Gospodnje" bila na Veliki četvrtak ujutro. Na Veliki

četvrtak 1893. godine je i u crkvi svete Terezije u 9 sati bila Misa Večere Gospodnje, a u 16 sati opet lamentacije. Na Veliki petak u 7 sati je bila Muka po Ivanu i propovijed na mađarskom jeziku. Obredi Velikog petka su bili također dopodne, a započinjali su u 9 sati. Pjevalo se i propovijedalo na hrvatskom jeziku. U 15 sati je bila propovijed na hrvatskom jeziku, kao inače kroz korizmu, a onda je bila procesija na gradsku Kalvariju. U 16 sati su se i na Veliki petak pjevale lamentacije. U 18 sati je bio završetak klanjanja pred Božjim grobom. Polagao se Presveti oltarski sakrament. Na Veliku subotu u 6 sati je opet bilo izlaganje Presvetog, a u 8 bi bili obredi Velike subote, ono što danas zovemo vazmenim bdjenjem: blagoslov vatre, uskrsne svijeće, čitanje proročkih knjiga, blagoslov krsne vode, sveta misa. Poslijepodne se slavio jedino obred uskrsnuća u 16 sati.

Na Uskrs je u crkvi svete Terezije bilo samo svete mise: u 5 sati pjevana sveta misa hrvatski, u 7 tiha sveta misa s mađarskim pjevanjem i propovijed na mađarskom jeziku, u 9.30 je bila propovijed na hrvatskom, a zatim "velika" misa s orkestrom.

Kako su slavili Kerčani i franjevci?

Iz istih novina doznajemo red bogoslužja i u subotičkoj crkvi svetoga Roka. Tamo su na Veliku srijedu u 15 sati bile Jeremijine tužaljke, na Veliki četvrtak u 9 "sveta misa Večere Gospodnje" za koju je novinar smatrao da je potrebno naglasiti "s pričešću", a u 15 sati slušali su Kerčani lamentacije. Liturgijsko slavlje bi na Veliki petak u Keru započinjalo u 8 sati: obredi Velikog petka i propovijed. U 15 sati na Veliki petak slušali su Kerčani "dalmatinsku" propovijed i lamentacije.

Slavlje na Veliku subotu je započinjalo također ujutro: blagoslov krsnog zdenca, pa u 9 sati sveta misa koju novinar naziva radosnom misom (örvendetés mise). U Keru je uskrsnuće bilo 18 sati.

Drugačiji je bio red bogoslužja velikog tjedna u franjevačkoj crkvi svetoga Mihovila, gdje se Veliki tjedan slavio na hrvatskom i na mađarskom

jeziku. Na Cvjetnicu je u franjevačkoj crkvi u 8 sati bio blagoslov grančica, procesija, pjevana sveta misa s pjevanjem muke na hrvatskom jeziku. U 10 sati čitana sveta misa s pjevanjem muke na mađarskom jeziku. U 14.30 su pobožni vjernici mogli biti i na litanijama. Na Veliku srijedu su i kod franjevaca bile u 16 sati lamentacije. "Misa Večere Gospodnje" je kod franjevaca bila s pjevanjem na hrvatskom i mađarskom jeziku, a počimala je u 8.30 sati. Na kraju te svete mise je bio obred "rušenja oltara". Popodne u 4 sata su se pjevale lamentacije.

Na Veliki petak su obredi kod subotičkih franjevaca započimali u 8.30 sati. Muka po Ivanu se pjevala na mađarskom jeziku, dok se za vrijeme samih obreda pjevalo i mađarski i hrvatski. Na Veliki petak je propovijed kod franjevaca bila na hrvatskom jeziku. Popodne u 15 sati je bila propovijed na mađarskom jeziku, pa u 16 sati lamentacije. U 18.30 je polaganjem Presvetog bilo završeno klanjanje pred Božjim grobom. Na Veliku subotu je u 6 sati bilo izlaganje Presvetog, u 8 blagoslov vatre, čitanja iz proročkih knjiga, sveta misa s dvojezičnim pjevanjem. Popodne u 17 sati slavili su franjevci obred uskrsnuća s dvojezičnim pučkim pjevanjem.

Velika subota i Uskrs 1895. godine

U subotičkim novinama "Szabadkai Közlöny", XX, 1895, IV. 13. 15. 4. nalazimo raspored bogoslužja za Veliku subotu i Uskrs. Obredi su Velike subote (blagoslov vatre, hvalospjev uskrsnoj svijeći, blagoslov krsne vode i sveta misa) započinjali već u 7.30. U 17 sati je bio obred uskrsnuća s ophodom. U vrijeme kad je u Subotici bilo samo četiri crkve, dok još nije bilo crkve ni u Žedniku, ni u Tavankutu, na Uskrs je u današnjoj bazilici svete Terezije bilo samo dvije svete mise: u 7 sati "mala misa" pa propovijed mađarski, i u 9 sati propovijed hrvatski pa "velika" misa na hrvatskom jeziku. Isti je raspored bio i na Uskrsni ponedjeljak: u 7 sati "mala misa" i propovijed mađarski, te u 9.30 velika misa, "naravno" poslije propovijedi.

(nastavlja se)

Rektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije raspisuje

NATJEČAJ

za upis na studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije.

Studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije traje četiri godine i na razini je visoke sprema.

Predavanja i seminari se održavaju vikendima (subotama i nedjeljama), a po završetku studija stječe se stručni naziv diplomiranog katehete koji omogućuje kandidatima predavanje vjerske nastave u osnovnim i srednjim školama.

Natjecati se mogu kandidati koji imaju srednju školu, a upisati oni koji polože prijemni ispit.

Prijavljeni kandidati će nakon jednog tjedna pripreme koja će se održati od 1. do 6. srpnja 2002. godine polagati prijemni ispit iz temelja vjere, hrvatskog jezika i književnosti i metodologije znanstveno-istraživačkog rada.

Priprema će se organizirati u Domus pacis (25 km od

Subotice prema Horgošu). Priprema za kandidate bit će besplatna, dok troškove smještaja, ishrane, priručnika (knjiga) i putne troškove snosi sam kandidat.

Tijekom studija na Teološko-katehetskom institutu kandidat će imati sljedeće predmete:

Uvod u Stari zavjet, Egzegeza Staroga zavjeta, Uvod u Novi zavjet, Egzegeza Novoga zavjeta, Biblijska arheologija, Katehetika, Dogmatika, Moralno bogoslovlje, Fundamentalna teologija, Opća povijest Crkve, Nacionalna povijest Crkve, Patrologija, Duhovno bogoslovlje, Pastoralno bogoslovlje, Liturgika, Sakralna umjetnost, Crkvena glazba, Crkveno pravo, Župna administracija, Teologija ekumenizma, Povijest filozofije, Psihologija religije, Psihologija, Pedagogija, Didaktika, Sociologija i Mas-mediji i komunikacije.

Prijave s dokumentacijom molimo slati na sljedeću adresu:

TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT
(Prorektor Andrija Kopilović)
24106 Subotica
Starine Novaka 58
Tel i fax: 024-566-546
E-mail: tki@tippnet.co.yu

Uređuje: mr. sci Danijela Poljuha

PONOVNO ZNANSTVENI KUTAK

Nakon serije članaka s tematikom iz područja genetičkog inženjeringa, pozabavimo se malo matematikom. Vjerujem da je većina nas "nematematičara" vrlo malo u kontaktu s ovim područjem i njegovim novim trendovima. Sam spomen matematike izaziva u nama različite osjećaje: od zanemarene i zaboravljene ljubavi ka njoj te nostalgije za školskim danima do neopisivog olakšanja što su teoremi, aksiomi i integrali daleko iza nas. Jer matematika je takva, dinamična i intenzivna. Prema njoj ne možemo ostati ravnodušni. Jeste li se nekad zapitali je li ono što su vas učili baš potpuna i neoboriva istina? Da li je ona "stara" matematika ostala ista i nepromijenjena? Vjerujem da ćete čitajući ovaj članak dobiti odgovore na neka od ovih pitanja.

ŠTO SE U MATEMATICI ZNA A U ŠTO VJERUJE?

Prije ili kasnije, sva matematička znanja postaju predmetom aksiomatske metode. Kada neka ljudska djelatnost dostigne dovoljnu razinu u razvoju, počinje razmišljati o samoj sebi. U matematici se to dogodilo u 19. st. kada se počinje naglo razvijati filozofija matematike. Što je istina? Što je dokaz? Od čega u dokazima poći? Koje su metode kojima se dolazi do novih spoznaja? Npr. u aritmetici jedno od osnovnih pitanja je: što je broj? Iako je ovo konkretno pitanje staro koliko i matematika, ipak relevantnije radove na ovu temu nalazimo tek u 19. stoljeću, a konačan odgovor dao je **G. Peano** tek koncem 19. stoljeća aksiomatskim zasnivanjem arit-

metike. U geometriji se osnovama počeo baviti već grčki matematičar **Euklid** u 3. stoljeću pr. Kr. i pitanje polaznih osnova bilo je, za razliku od aritmetike, aktualno tijekom cijele povijesti od Euklida do konca 19. st. kada **D. Hilbert** aksiomatski zasniva geometriju. Zašto taj pojačani interes za osnove aritmetike kasni za geometrijom 22 stoljeća? Odgovor je u samoj metodi kojom se rješavaju navedena pitanja, a to je aksiomatska metoda. Ona se ukratko može ovako opisati: izaberu se polazne tvrdnje - aksiomi, njihova se istinitost ne dokazuje, u njihovu se istinitost vjeruje na osnovu neposredne i trivijalne intuicije - sadržajna intuicija; iz aksioma se dokazuju nove tvrdnje, a dokaz se sastoji u prijenosu istine logičkim slijedom na te nove tvrdnje koje onda nazivamo - teoremi, pri čemu se taj slijed zaključaka ponovno zasniva na trivijalnoj intuiciji općih zakona mišljenja - logička intuicija.

Izbor aksioma - sustav aksioma - osim što je vođen sadržajnom intuicijom, mora zadovoljavati tri osnovna kriterija:

1. potpunost, tj. svaka istinita tvrdnja mora biti izvediva iz sustava aksioma,
2. neovisnost, tj. niti jedan aksiom ne može se izvesti iz preostalih i
3. neproturječnost, tj. iz sustava aksioma ne može se dokazati istinitost nekog teorema i istovremeno i istinitost njegove negacije.

U povijesti matematike se pokazalo da dok sadržajna intuicija ne bude poljuljana, do aksiomatizacije ne dolazi; pojam prirodnog broja toliko je bio jasan da nije bilo potrebno još jače ga eksplicirati dok je intuicija prostora već u grčkih filozofa bila ozbiljno poljuljana i Euklid nastoji sadržajnu intuiciju zamijeniti logičkom - logosom; više niti aksiomi nisu sasvim sigurni i trivijalno istiniti. Za sustav aksioma postaje dovoljno

samo zadovoljavanje navedena tri kriterija, a njihova "istinitost" po osnovi sadržajne intuicije čak potpuno nebitna. Tako se upravo u geometriji rađaju "nove geometrije" sa sustavom aksioma koji prema našoj sadržajnoj intuiciji i nisu istiniti - geometrije **Riemanna** i **Lobačevskoga** (o njima nešto više u narednim brojevima). I zato smijemo zaključiti da aksiomi ne izvire iz neposredne sadržajne intuicije već suprotno, iz varljivosti te intuicije, i tamo gdje je sadržajna intuicija poljuljana, potrebno ju je staviti pod vlast logosa, pri čemu logos samu aksiomatiku ne smije dovoditi u pitanje. Postavlja se pitanje: je li istina ono što nam sadržajna intuicija sugerira ili je istina ono što nam logos nameće? Krivo bi bilo odgovore tražiti u relativizaciji istine. Aksiomi geometrije koju smo u školi učili istiniti su na osnovi sadržajne intuicije i ta se geometrija naziva Euklidska geometrija; aksiomi Riemannove geometrije i geometrije Lobačevskoga sa stajališta sadržajne intuicije nisu istiniti, jer je ta intuicija vođena našim osjetilima, "zor" nas (možda?) vara, dok su, naprotiv, sa stajališta logosa jednako istiniti kao i aksiomi Euklidske geometrije!

Mnogi misle da je u matematici sve determinirano; ako je neki teorem jednom dokazan, nema više mjesta sumnji, misle da su "matematičke istine" vječne. Ako smo uspjeli ovim malim prilogom poljuljati takvo mišljenje, postigli smo cilj.

Akademik **Vladimir Devidé** piše: "Nisu sve matematičke istine indiskutabilne, vječne i apsolutne. U matematici ne samo da ima mjesta mašti, već bez nje jedva da je u matematici stvoreno išta od trajne vrijednosti." Dopunimo misao: u matematici ima mjesta vjeri, ona je u temeljima matematike.

Mr. Julije Skenderović

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Nedjeljom:

"BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

„URNA“

Trg žrtava fašizma 1
Telefon: (024) 554-848, 25-109

Prodaja pogrebne opreme, prijevoz i ceremonijal sahrane
dajemo i na odloženo plaćanje - po dogovoru

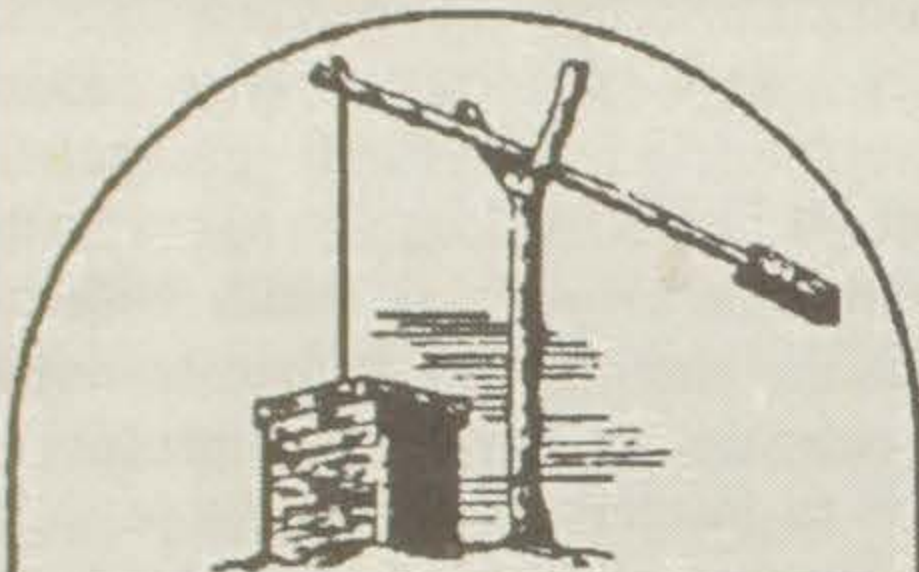
DEŽURSTVO: svih 24 sata; tel: 558-011 non-stop

**Vremena
su teška.
Svaka pomoć
nam je
dobro došla.
Unaprijed
hvala svakom
darovatelju.**

**DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA NA
38. MEĐUNARODNOM SAJMU
NAMEŠTAJA U BEOGRADU**

P.T.P. "BANE" 24000 Subotica, Batinska 34,
Telefon: 24 561 187, Telefon faks: 24 561 186,
e-mail: bane@tippnet.co.yu

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

Fideks

Trgovinsko preduzeće na veliko i malo, uvoz i posredništvo

Prčić Marinko

24000 SUBOTICA
Huga Badalića 12

Tel./fax: 024/553-809
Tel.stan: 024/556-281
Mobilni: 064 113 39 59

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

DA LI BOG OPRAŠTA SVAKI GRIJEH

Često se pitam da li Bog oprašta sve grijehe. Kad slušam u propovjedima o njegovom neizmjernom milosrđu, tada sam puna pouzdanja. No, ipak me ponekad muči pitanje a što ako ipak neke grijehe Bog ne oprost i tada sam tjeskobna. Što će biti sa mnom?

Zahvalna čitateljica M. J.

Hvala Vam na ovome pitanju koje je teološki vrlo teško, ali je za nas kršćane to jedno od najvažnijih ako ne i najvažnije pitanje. U apostolskom vjerovanju Crkva od svojih početaka kaže ovako: "Vjerujem u oprostjenje grijeha". Apostolsko vjerovanje vjeru u oprostjenje grijeha povezuje s vjerom u Duha Svetoga, ali i s vjerom u Crkvu i općinstvo svetih. Upravo dajući im Duha Svetoga, uskrsnuli Krist je apostolima predao svoju božansku vlast da opraštaju grijehe: "Primate Duha Svetoga! Kojima otpustite grijehe otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im!" (Iv 20,22-23). Katekizam Katoličke Crkve ovako počinjava: "Naš Gospodin je povezo oprostjenje grijeha uz vjeru i krštenje: 'Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasiće se; a tko ne uzvjeruje, osudit će se' (Mk 16,15-16). Krst je prvi i osnovni sakrament za oprostjenje grijeha jer nas ujedinjuje s Kristom, koji je umro za naše grijehe i uskrsnuo za naše opravdanje, 'i mi tako hodimo u novosti života' (Rim 6,4).

'U času kad vršimo našu prvu ispovijest vjere, primajući sveto krštenje koje nas čisti, oprostjenje je koje primamo tako potpuno i cjelovito da nam ama baš ništa ne ostaje za brisanje, ni od istočnoga grijeha, ni od grijeha koje smo sami počinili, niti ikoja kazna za njihovo pokajanje (...). Ali, ipak, milost krštenja nikoga ne oslobađa od njegovih naravnih slabosti. Naprotiv, moramo se boriti protiv pokreta požude koji nas potiču na zlo.'

U toj borbi sa sklonošću na zlo, tko bi bio dovoljno vrijedan i budan da bi izbjegao svaku ranu grijeha? 'Ako je dakle potrebno da Crkva ima vlast otpuštati grijehe, bilo je potrebno da krštenje ne bude jedini način na koji se ona služi ključevima Kraljevstva nebeskoga, koje joj je dao Isus Krist; trebalo je da bude sposobna da svim pokornicima oprašta

njihove grijehe, kad god pogriješe do posljednjeg časa života.'/.../

Nema grijeha, ma kako bio težak, koji sveta Crkva ne može oprostiti. 'Nema nikoga, ma kako bio zao i grešan, koji se, sa sigurnošću, ne treba nadati svome odrješenju, ako mu je kajanje iskreno.' Krist koji je umro za sve ljude želi da u njegovoj Crkvi vrata oprostjenja budu uvijek otvorena svakome tko se ostavi grijeha" (KKC 977-982).

Kako vidite, vjernici su snagom vjere posve sigurni u neizmjernu Božju dobrotu da oprašta ama baš sve grijehe ako je naše obraćenje, priznanje i kajanje iskreno. Temelj koji je nama skriven, ali ga možemo iz objave naslutiti - zašto Bog može oprostiti sve grijehe - je neizmjer-na vrijednost Kristove žrtve na križu, njegove poslušnosti prema Ocu i njegove ljubavi prema nama. Apostol Pavao nas uči da je Krista Otac predao za naše opravdanje. A Kristovo uskrsnuće je dokaz da je to opravdanje i izvršeno. Isti apostol poručuje: gdje se nagomilao grijeh, preobilovala je milost. Dakle, razlog opraštanja je Božja neizmjer-na ljubav prema čovjeku, za koga je sve dao kada je predao svoga Sina. Pazite! Vjerujemo u otajstvo Presvetoga Trojstva, vjerujemo da se Otac sav predaje Sinu i tom spoznajom rađa drugu božansku osobu. Vjerujemo da su božanske osobe Oca i Sina tako povezane u ljubavi da se rađa treća osoba, tj. Duh Sveti. Ako je dakle Bog Otac nama predao drugu božansku osobu, da postane čovjekom, onda nam je u Isusu Kristu dao sve i nema nam više što dati jer je Isus Krist sav u Ocu i Otac u njemu. Pa ako je Bog tako dobar da nam je za oprostjenje grijeha predao svoga Sina, smijemo li sumnjati da će nam u Sinu i po Sinu snagom Duha Svetoga dati oprostjenje grijeha, ako priznajemo, ako se kajemo i ako se želimo pomiriti s Bogom i s Crkvom. Sumnja u Božje milosrđe je napast, jer nam se milosrđe Božje do te mjere dokazalo u Isusu Kristu da se više i ne može dokazati. Đavao želi da mi ne vjerujemo sa sigurnošću u neizmjernu Božje milosrđe. To je njegova napast dušama poput Vaše

koja je onda tjeskobna a tu tjeskobu Bog ne želi.

Međutim, želio bih progovoriti o još jednoj velikoj činjenici osobito aktualnoj za naše vrijeme, a to je opasnost od preuzetnosti. Što je to? Sebe tako postaviti prema stvarnosti grijeha da se gubi iz vida strahovita dimenzija grijeha kao zla i kao izvora svih zala. Grijeh je nešto strašno. Nespojivo s Bogom. I nikada od Boga grijeh ne može biti prihvaćen. Stoga se ozbiljan kršćanin nikada neće olako poigravati s grijehom, opravdavati grijeh, ispričavati grijeh, nego će cijeloga života ponizno i marljivo nastojati ne činiti grijeh. A ako se ipak unatoč i poniznosti i molitvi i vježbanju u dobru dogodi grijeh, a mi ga priznajemo i za njega se iskreno kajemo, Bog ga oprašta. Papa Ivan Pavao II. s osobitom zabrinutošću upozorava čovječanstvo našega vremena da je podleglo napasti neozbiljnog shvaćanja grijeha i stoga olakoga griješnja. To je najopasnija napast modernoga vremena. To je sljepilo, ili gluhoća, ili kako god hoćete, najopasnija bolest jer je daleko bolje znati dijagnozu bolesti pa se liječiti, nego misliti da si zdrav pa umrijeti.

I na kraju samo još jedno. Sam Isus Krist kaže u evanđelju da se grijesi protiv Duha Svetoga kao što su preuzetnost ili očaj neće oprostiti. No, to nije zato što to Bog ne bi htio, nego zato što takav grješnik sam onemogućuje da mu se može oprostiti. Pa razlog neopraštanja nije u Bogu nego u nemogućnosti primanja opraštanja sa strane čovjeka. Sjetite se Jude. Veliki je grijeh učinio izdajom, ali je učinio veći grijeh nevjeroj da mu Isus može oprostiti, pa je, kako kaže Pismo, otišao u mjesto propasti. Neka nas ozbiljnost ovog korizmenog vremena potiče na borbu protiv grijeha molitvom, pokorom i dobrim djelima ali i na slavljenje velikog Božjeg milosrđa. On je predao Krista za spas čovjeka. Stoga uvijek budite puni zahvalnosti i pouzdanja u Božje milosrđe.

Mr. Andrija Kopilović

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

Mr. RUŽA PETRINA
direktor

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025

NOVI RED SV. MISA U SUBOTIČKOJ STOLNOJ BAZILICI SV. TEREZIJE

Subotički biskup je u mjesecu siječnju 2002. godine odobrio novi red svetih misa u subotičkoj stolnoj bazilici svete Terezije. Novi red će stupiti na snagu u prvu nedjelju mjeseca srpnja.

Ujutro u 7 i navečer u 19 sati će biti naizmjenice recitirana sveta misa hrvatski i mađarski.

U 8,30 će biti svečana župna sveta misa na mađarskom jeziku,

a u 10 sati svečana župna sveta misa na hrvatskom jeziku.

Novi raspored svetih misa se uvodi zato što su pojedine svete mise vrlo slabo posjećene. Na sadašnjim nedjeljnim svetim misama u bazilici (7, 8, 9, 10, 11 i 18 sati) se okupi oko 1500 vjernika. Jedine dosta dobro posjećene svete mise su bile dvije: u 8 i u 9 sati. Dulje vrijeme se osjeća da je župna sveta misa na mađarskom jeziku prerano. Zato bi ta sveta misa počinjala u buduću u 8,30 sati, a župna sveta misa na hrvatskom bi ostala u 10 sati.

Tako će od 7. srpnja 2002. godine, nedjeljom i blagdanima, u subotičkoj stolnici biti samo četiri svete mise.

SUBOTIČKA KALVARIJA 2002.

Križni put za mlade: 10. 03. 2002.

Križni put za djecu: 17. 03. 2002.

Križni put za sve: Cvjetnica, 24. 03. 2002.

* Raspored je svaki put isti:

u 15 sati (hrvatski) u 16 sati (mađarski)
(u slučaju kiše u crkvi Isusova uskrsnuća)

Veliki petak: 29. 03. 2002.

u 9 sati (mađarski)
u 10 sati (hrvatski)

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI, USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac

dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od 1996. god. NE MORATE SVE SAMI POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

DEVETNICA SV. JOSIPU

u crkvi sv. Roka u Subotici
od 10. do 19. 03.

- u 17 sati: Križni put ili Krunica

- u 17,30 sati: sv. misa i propovijed

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE

u samostanu sestara "Kćeri Milosrđa" u Subotici
Od 22. 02. u 17 sati do 24. 02. u 9 sati

Tema: ZNAM TKO SAM, ZATO VRIJEDIM

Voditeljica: s. Angelina iz Osijeka

(za djevojke izvan Subotice mogućnost spavanja u samostanu sestara "Kćeri Milosrđa")

Informacije i dogovor kod časnih sestara

s. Bosiljka, Skerličeva 4, tel. 553-029

O BRAČNIM VIKENDIMA

U petak, 15. 03. 2002. u 20 sati
u župi sv. Roka u Subotici

U okviru mjesečnog "Obiteljskog susreta" župnik iz Ade Miklós Szauer i bračni parovi, odgovorni voditelji, predstaviti će duhovnost za bračne parove pod nazivom:

"Bračni vikend"

Dođite upoznati ovu vrlo korisnu, uspješnu i u svijetu vrlo proširenu duhovnost bračnih parova.

ŽUPA SV. JURJA - Subotica

KORIZMENE BIBLIJSKE TRIBINE

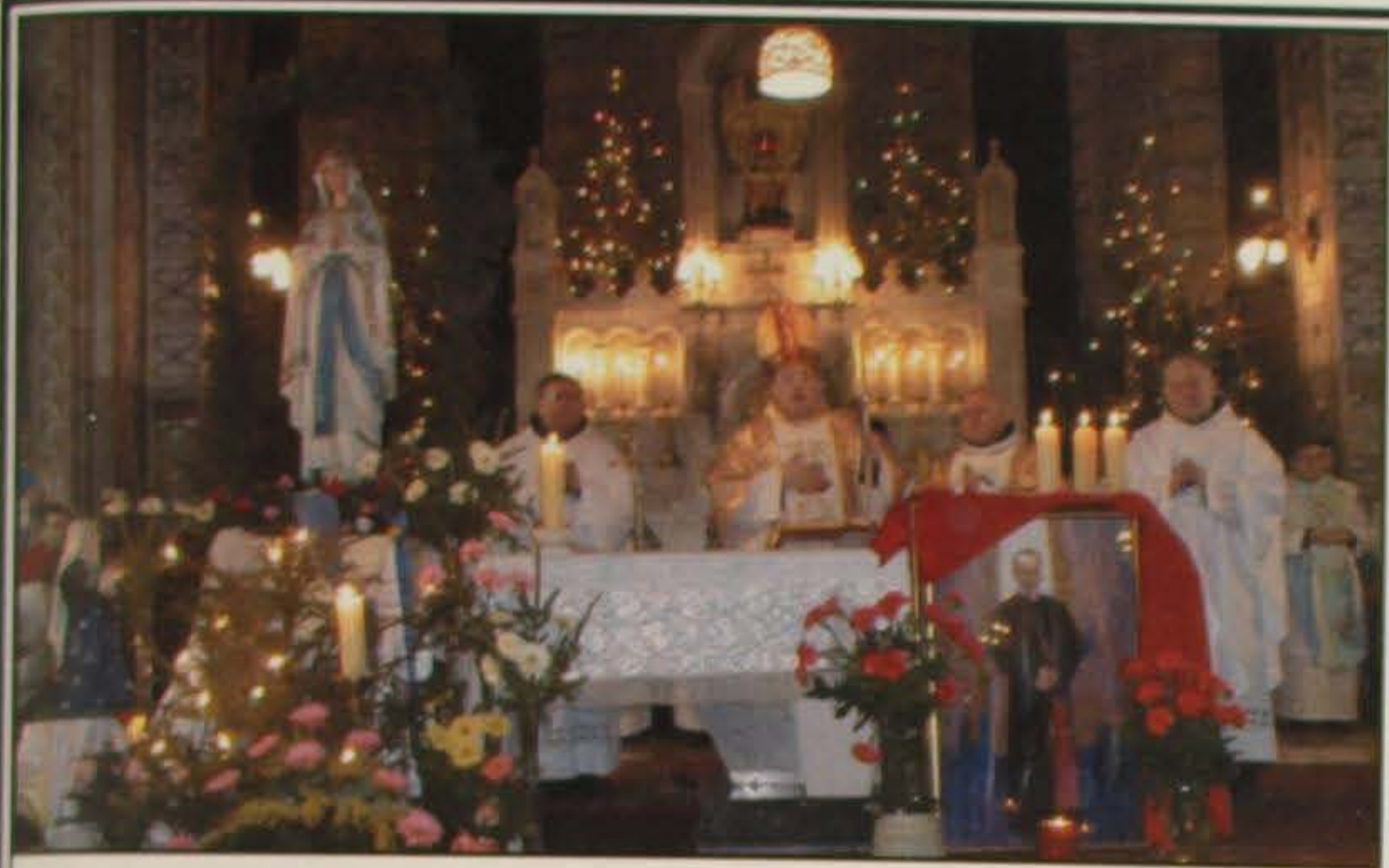
svakoga petka u 19 sati u vjeronaučnoj dvorani

Tema: "PATNJA U STAROM I NOVOM ZAVJETU"

Predavač: mr. Andrija Kopilović

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, s. Silvana Milan, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435.

U okviru devetnice Gospi Lurdkoj u franjevačkoj crkvi i ove je godine svečano proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca

Nadbiskup Stanislav Hočevar posjetio dječji vrtić "Marija Petković - Sunčica"

Susret subotičkih novinara u povodu blagdana sv. Franje Saleškog

Od Zvonika do Zvonika u boji

U organizaciji američke agencije "AYUSA" mladi srednjoškolci posjetili su "Kolevku"

Zanimljivost: zajednička večera za buduće majke, a za očeve je pripremljeno 50 litara rakije

Pokladno veselje u župi Marije Majke Crkve u Subotici

Pokladna priredba u župi sv. Roka u Subotici

Novi gradonačelnik Subotice István Ispánovics prvi put na Velikom prelu (na slici s Belom Ivkovićem, predsjednikom HKC "Bunjevačko kolo")

Gosti: Mijo Karagić, Marija Hećimović i Antun Vidić

Mladi i stariji napokon zajedno na Velikom prelu

"Najlipče" prelje u Subotici:
Pavla Ivanković (druga pratilja), Ljiljana Skenderović ("najlipča" prelja) i Jelena Mlinko (prva pratilja)

PRELO KUPI SVAKI MU SE DIVI...

Nema Prele bez svirke i igre a veselju u Somboru pridružila se i poznata hrvatska pjevačica Vera Svoboda

